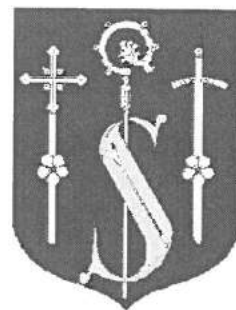

Załącznik do Uchwały nr XLVI/343/2018 Rady Gminy Strzałkowo z dnia 08.11.2018 r.

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY STRZAŁKOWO
NA LATA 2018-2022**

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	3
I. UWARUNKOWANIA TWORZENIA STRATEGII	5
1. PODSTAWY PRAWNE	5
2. UWARUNKOWANIA STRATEGICZNE I PROGRAMOWE.....	6
II. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ W GMINIE	14
1. DANE PODSTAWOWE O GMINIE	14
2. TRANSPORT I KOMUNIKACJA	14
3. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA I ZASOBY MIESZKANIOWE	15
4. GOSPODARKA I SYTUACJA NA RYNKU PRACY	19
5. EDUKACJA I WYCHOWANIE	25
6. KULTURA, SPORT I REKREACJA	27
7. ZDROWIE I PROBLEM NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	30
8. UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE	36
9. PROBLEM BEZDOMNOŚCI	42
10. PRZESTĘPCZOŚĆ.....	43
11. POMOC SPOŁECZNA	44
12. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE.....	56
13. WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH „PROBLEMY SPOŁECZNE W ŚRODOWISKU LOKALNYM” ...	60
14. ANALIZA SWOT	74
15. WNIOSKI Z DIAGNOZY	79
III. MISJA, CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ	81
IV. PROGRAMY I PROJEKTY	91
V. WDROŻENIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA STRATEGII	93
SPIS TABEL I WYKRESÓW	97

WPROWADZENIE

Polityka społeczna oznacza racjonalną działalność państwa i innych podmiotów zmierzającą do kształtowania ogólnych warunków pracy i bytu ludności, pożądanych struktur społecznych i stosunków społeczno-kulturowych, służących efektywnemu i sprawiedliwemu zaspokojeniu potrzeb społeczeństwa. Na poziomie lokalnym jednym z podstawowych narzędzi służących jej realizacji jest strategia rozwiązywania problemów społecznych.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych to dokument przedstawiający koncepcję działań zmierzających do racjonalizacji lokalnej polityki społecznej, szczególnie w aspekcie rozpoznawania zagrożeń społecznych, ich profilaktyki i minimalizowania negatywnych skutków występujących problemów społecznych. Strategia stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych w obliczu zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania lokalnej społeczności.

Niniejsza strategia została opracowana w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Strzałkowie. Powstała w procesie partycypacyjnym z uwzględnieniem interesów różnych grup społecznych i przy szerokich konsultacjach społecznych. W pracach nad dokumentem uczestniczyli przedstawiciele samorządu lokalnego, w tym sektora pomocy społecznej, oświaty, kultury, sportu i rekreacji, rynku pracy, ochrony zdrowia, a także policji, organizacji pozarządowych oraz mieszkańcy gminy. Moderatorem prac nad dokumentem było Centrum Wspierania Służb Społecznych w Częstochowie.

Strategia została przygotowana na lata 2018-2022. Ma umocowanie w dokumentach strategicznych z zakresu polityki społecznej przygotowanych na poziomie europejskim, ogólnopolskim i samorządowym skąd, stosownie do potrzeb mieszkańców, przenosi priorytetowe cele i kierunki działań na poziom lokalny. Dokument umożliwia ubieganie się o środki zewnętrzne, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, i stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej.

Strategia składa się z pięciu części. W pierwszej z nich zostały przedstawione podstawy prawne tworzenia dokumentu oraz jego uwarunkowania strategiczne i programowe.

Druga część strategii obejmuje podstawowe informacje na temat gminy oraz diagnozę sytuacji społecznej w gminie, która została przygotowana w oparciu o dane pozyskane z instytucji i organizacji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej

mieszkańców, identyfikację mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń lokalnego systemu polityki społecznej (analiza SWOT), a także analizę ankiet skierowanych do mieszkańców gminy, w tym przedstawicieli samorządu lokalnego. Diagnoza została przeprowadzona w następujących obszarach: *Transport i komunikacja; Sytuacja demograficzna i zasoby mieszkaniowe; Gospodarka i sytuacja na rynku pracy; Edukacja i wychowanie; Kultura, sport i rekreacja; Zdrowie i problem niepełnosprawności; Uzależnienia i przemoc w rodzinie; Problem bezdomności; Przestępczość; Pomoc społeczna i Organizacje pozarządowe.*

W trzeciej części strategii, na podstawie wniosków płynących z przeprowadzonej diagnozy oraz przy uwzględnieniu kompetencji samorządu gminnego, zostały sformułowane: misja, cele strategiczne i operacyjne oraz kierunki działań niezbędnych do podjęcia w okresie programowania dokumentu. Zostali również wskazani realizatorzy strategii, przedstawione źródła finansowania dokumentu i czas realizacji wyznaczonych w nim kierunków działań, ramy finansowe strategii oraz prognoza zmian.

W czwartej części dokumentu wskazane są programy oraz przedstawiona jest informacja na temat projektów mogących służyć realizacji strategii.

Piąta część strategii zawiera informacje na temat sposobu realizacji dokumentu oraz prowadzenia jego monitoringu i ewaluacji przy wykorzystaniu przygotowanego zestawu wskaźników monitoringowych.

Przy istniejącym obecnie ogromnym zapotrzebowaniu na myślenie i działanie strategiczne należy pamiętać, że sam fakt przygotowania strategii to dopiero część teoretyczna procesu, którą należy uzupełnić praktyką i działaniem, czyli wdrożeniem dokumentu. Tutaj, odpowiedzialność spada na lokalnych polityków, działaczy, przedstawicieli różnych instytucji, zarówno administracji samorządowej, jak i organizacji pozarządowych. I tylko ich skoordynowana współpraca, wola i determinacja w przeznaczaniu i pozyskiwaniu środków finansowych przełoży się na skuteczność realizacji strategii.

I. UWARUNKOWANIA TWORZENIA STRATEGII

1. PODSTAWY PRAWNE

Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Strzałkowo na lata 2018-2022 wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Do aktów prawnych regulujących treść strategii oraz wpływających na jej realizację należą również m.in.:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,

- ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych,
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

2. UWARUNKOWANIA STRATEGICZNE I PROGRAMOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Strzałkowo na lata 2018-2022 pozostaje w zgodności z dokumentami strategicznymi i programowymi, które opracowano na szczeblu europejskim, krajowym i samorządowym. Należą do nich:

- Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu,
- Strategia Rozwoju Kraju 2020 – Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo,
- Umowa Partnerstwa – Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020,
- Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020,
- Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020,
- Strategia Polityki Społecznej dla Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku,
- Powiatowa Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Słupskim na lata 2014-2022,
- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Strzałkowo 2015-2020.

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu jest dokumentem, którego głównym celem jest wyjście z kryzysu, w jakim w ostatnich latach znalazła się gospodarka europejska, powrót na ścieżkę rozwoju, a następnie na niej pozostanie. Strategia, której założeniem jest stworzenie większej

liczby miejsc pracy i podniesienie standardu życia, obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:

1. Rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
2. Rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
3. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

W ramach trzech priorytetów tematycznych przygotowano siedem projektów przewodnich. Projekt „*Unia innowacji*” ma na celu poprawę warunków ramowych i dostępu do finansowania badań i innowacji, co powinno wzmocnić rolę łańcucha innowacji i zwiększyć poziom inwestycji w całej Unii. Z kolei projekt „*Młodość w drodze*” służy poprawie wyników systemów kształcenia oraz podniesieniu atrakcyjności europejskiego szkolnictwa wyższego na arenie międzynarodowej, a projekt „*Europejska agenda cyfrowa*” zakłada upowszechnienie szybkiego Internetu oraz umożliwienie gospodarstwom domowym i przedsiębiorstwom czerpanie korzyści z jednolitego rynku cyfrowego.

Projekt „*Europa efektywnie korzystająca z zasobów*” ma na celu uniezależnienie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów poprzez zmniejszenie udziału emisji węgla w europejskiej gospodarce, większe wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, modernizację transportu i propagowanie efektywności energetycznej, natomiast projekt „*Polityka przemysłowa w erze globalizacji*” służy poprawie otoczenia biznesu, szczególnie w odniesieniu do Małych i Średnich Przedsiębiorstw, oraz wspieraniu rozwoju silnej i zrównoważonej bazy przemysłowej, przygotowanej do konkurowania na rynkach światowych.

Celem projektu „*Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia*” jest modernizacja rynków pracy poprzez zwiększanie mobilności siły roboczej oraz rozwijanie kwalifikacji przez całe życie, co powinno podnieść współczynnik aktywności zawodowej i lepiej dopasować do siebie popyt i podaż na rynku pracy, a projekt „*Europejski program walki z ubóstwem*” zakłada zapewnienie spójności społecznej i terytorialnej, tak aby korzyści płynące ze wzrostu gospodarczego i zatrudnienia były szeroko dostępne, a osoby ubogie i wykluczone społecznie mogły żyć godnie i aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym.

Strategia Rozwoju Kraju 2020 to z kolei najważniejszy średniookresowy dokument rozwojowy na szczeblu krajowym, określający cele strategiczne do 2020 roku. Wyznacza on trzy obszary strategiczne: *Sprawne i efektywne państwo, Konkurencyjna gospodarka, Spójność społeczna i terytorialna*, w których koncentrują się główne działania, oraz określa, jakie interwencje są niezbędne w celu przyspieszenia procesów rozwojowych.

Celem głównym Strategii jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności. Dokument z jednej strony wyznacza działania służące usuwaniu barier rozwojowych, w tym ujawnionych przez kryzys gospodarczy słabości polskiej gospodarki, a z drugiej skupia się na wspomnianych powyżej potencjałach, które będą stymulowały rozwój kraju.

Strategia stanowi bazę dla 9 strategii zintegrowanych (Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki, Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego, Strategia Rozwoju Transportu, Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko, Sprawne Państwo, Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego, Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie, Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego RP, Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa), które powinny przyczyniać się do realizacji założonych w niej celów, a zaprojektowane w nich działania rozwijać i uszczegóławiać reformy w niej wskazane. Dokument skierowany jest nie tylko do administracji publicznej, ale także do środowisk społecznych i gospodarczych, które uczestniczą w procesach rozwojowych i mogą je wspomagać zarówno na szczeblu centralnym, jak i regionalnym.

Strategia Rozwoju Kraju 2020 jest również odniesieniem na gruncie krajowym dla dokumentów strategicznych przygotowywanych w kraju na potrzeby programowania środków Unii Europejskiej na lata 2014-2020, tj. Umowy Partnerstwa i programów operacyjnych (uwzględniających środki z polityki spójności, wspólnej polityki rolnej i wspólnej polityki rybołówstwa). Wskazane w strategii cele rozwojowe i priorytety w znaczącym zakresie wpisują się w cele strategii unijnej „Europa 2020” i są z nią spójne.

Umowa Partnerstwa jest dokumentem określającym strategię interwencji funduszy europejskich w Polsce w latach 2014-2020 w ramach trzech polityk unijnych: polityki spójności, wspólnej polityki rolnej i wspólnej polityki rybołówstwa. Instrumentami realizacji Umowy są krajowe programy operacyjne i regionalne programy operacyjne. Dokumenty te wraz z Umową tworzą spójny system dokumentów strategicznych i programowych na nową perspektywę finansową.

Umowa ściśle wiąże strategię wykorzystania środków europejskich z realizacją Strategii Rozwoju Kraju 2020 i Strategii Europa 2020. Celem konsekwentnie realizowanym w ramach nowej perspektywy finansowej 2014-2020 jest, zgodnie ze Strategią Rozwoju Kraju, oparcie rozwoju na dalszym zwiększaniu konkurencyjności gospodarki, poprawie spójności społecznej i terytorialnej oraz podnoszeniu sprawności i efektywności państwa. Biorąc pod uwagę wskazane powyżej cele rozwojowe kraju, w Umowie wyróżniono cztery priorytety finansowania ze środków europejskich, do których zaliczono: otoczenie sprzyjające przedsiębiorczości i innowacjom, spójność społeczną i aktywność zawodową, infrastrukturę sieciową na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz środowisko i efektywne gospodarowanie zasobami. Priorytety te będą realizowane w ramach właściwych celów tematycznych, wskazanych w projektach rozporządzeń Unii Europejskiej.

Umowa wskazuje m.in. rodzaje inwestycji, mogących liczyć na dofinansowanie, proponuje układ programów operacyjnych, prezentuje zarys systemu ich wdrażania, a także przedstawia ogólne założenia opartego na zasadzie subsydiarności podziału interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny. Zapewnieniu koordynacji pomiędzy funduszami polityki spójności na poziomie regionalnym służyć ma, umożliwiona po raz pierwszy w okresie programowania 2014-2020, realizacja przez samorządy województw programów dwufunduszowych (Europejski Fundusz Społeczny i Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego). Instrumentem zapewniającym komplementarność interwencji realizowanych przez rząd i samorząd terytorialny będzie kontrakt terytorialny.

Zgodnie z Umową Partnerstwa w latach 2014-2020 Europejski Fundusz Społeczny będzie współfinansował krajowy **Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020**, dotyczący rozwoju kompetencji i umiejętności, włączenia społecznego i dobrego rządzenia oraz 16 regionalnych programów operacyjnych. Krajowy program (zasili go 28% środków funduszu) będzie się koncentrował na zmianach strukturalnych poszczególnych polityk

sektorowych, a także na takich przedsięwzięciach, które mają charakter ogólnopolski i są priorytetowe z punktu widzenia polityki państwa, natomiast na poziomie regionalnym interwencja Europejskiego Funduszu Społecznego (72% środków funduszu) będzie dotyczyła bezpośredniego wsparcia osób w celu poprawy ich sytuacji na rynku.

Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój obejmuje pięć następujących osi priorytetowych: I. Osoby młode na rynku pracy, II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, IV. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa oraz V. Pomoc Techniczna.

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 zawiera 9 osi priorytetowych. Problematykę społeczną ujęto głównie w ramach osi priorytetowej 6. Rynek pracy i osi priorytetowej 7. Włączenie społeczne.

W ramach osi priorytetowej 6. wyznaczono priorytety inwestycyjne, których wdrożenie ma się przyczynić do wzrostu zatrudnienia osób bezrobotnych, poszukujących pracy i biernych zawodowo, znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, zwiększenia liczby nowopowstałych, trwałych przedsiębiorstw, wzrostu zatrudnialności wśród osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3., podniesienia kompetencji i kwalifikacji przedsiębiorców sektora małych i średnich przedsiębiorstw i ich pracowników, w tym przedsiębiorstw przechodzących procesy adaptacyjne, restrukturyzacyjne i modernizacyjne oraz zwiększenia szans na rynku pracy osób zagrożonych utratą zatrudnienia lub zwolnionych z przyczyn zakładu pracy oraz osób zagrożonych dezaktywizacją zawodową z powodu wieku lub stanu zdrowia.

Z kolei w ramach osi priorytetowej 7. przewidziano do realizacji priorytety inwestycyjne służące zwiększeniu szans na rynku pracy osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, zwiększeniu liczby tych osób korzystających z usług społecznych i zdrowotnych oraz zwiększeniu zatrudnienia w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej oraz dostępności usług dla tych przedsiębiorstw.

Strategia Polityki Społecznej dla Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku jest dokumentem, który wyznacza główne kierunki regionalnej polityki społecznej. W strategii sformułowano misję i wizję oraz wyznaczono 5 priorytetów strategicznych: 1. Wielkopolska równych szans i możliwości, 2. Zdrowi Wielkopolanie, 3. Bezpieczna Wielkopolska (Bezpieczeństwo publiczne i socjalne), 4. Wielkopolska obywatelska, 5. Samorząd

województwa wielkopolskiego partnerem, doradcą i konsultantem lokalnych podmiotów polityki społecznej.

Priorytet 1. obejmuje problematykę wyrównywania szans mieszkańców Wielkopolski w kontekście dostępu do różnych wymiarów funkcjonowania społecznego w ramach oferty polityki kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej, dostępności edukacji i nauki, usług medycznych, narzędzi aktywnego rynku pracy, a także usług i świadczeń socjalnych. Uznano, iż istotne znaczenie ma wyrównywanie różnic w rozwoju społecznym województwa, zwiększanie wrażliwości społecznej na problemy społeczne, ochrona zasobów, standardu i jakości życia rodziny umożliwiających realizowanie funkcji i zadań służących jej rozwojowi oraz eliminowanie i redukowanie czynników prowadzących do ubóstwa, izolacji, marginalizacji i wykluczenia społecznego.

W priorytecie 2. zaakcentowano potrzebę kreowania i realizacji wojewódzkiej polityki zdrowotnej uwzględniającej profilaktykę i promocję zdrowia, położono nacisk na konieczność rozwijania otoczenia instytucjonalnego, gospodarczego i środowiska społecznego służącego wdrażaniu koncepcji „Zdrowa społeczność – zdrowi obywatele”, a także podejmowania działań na rzecz konsolidowania systemu informacji medycznej oraz poszerzania zakresu problemowego analiz epidemiologicznych i socjomedycznych.

W ramach priorytetu 3. uwzględniono działania służące zapewnieniu mieszkańcom Wielkopolski bezpieczeństwa socjalnego, osobistego i publicznego oraz przerywaniu „pętli ubóstwa” i dziedziczenia biedy, podkreślono potrzebę rozwijania przedsięwzięć na rzecz poprawy spójności regionu, podejmowania działań profilaktycznych w kontekście zwalczania zjawisk patologii społecznej i przestępczości oraz położono nacisk na budowę obywatelskiej sieci bezpiecznych społeczności w kontekście stabilizowania i wzmacniania poczucia bezpieczeństwa obywateli.

W priorytecie 4. zaakcentowano potrzebę podejmowania działań służących aktywizowaniu zasobów ludzkich i potencjału społecznego na rzecz rozwoju jednostek, grup i społeczności, w tym także osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym w działania podmiotów społeczeństwa obywatelskiego.

Wszystkie działania wpisujące się w wyznaczone w strategii priorytety uwzględniają specyficznych adresatów, za których uznano: osoby starsze i niepełnosprawne, dzieci i młodzież, kategorie wysokiego ryzyka socjalnego, a także wszystkich mieszkańców

Wielkopolski przy uwzględnieniu ich uczestnictwa w różnych wymiarach życia społecznego (kultura, sport i turystyka, edukacja, pomoc społeczna, rynek pracy, służba zdrowia).

Powiatowa Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Słupeckim na lata 2014-2022 jest dokumentem, w którym na podstawie diagnozy problemów społecznych w powiecie wyznaczono cele i kierunki polityki społecznej.

Zaplanowane cele i kierunki działań zakładają stworzenie systemu promowania prawidłowego funkcjonowania rodziny, rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin mających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, promowanie właściwych postaw społecznych, ważnych dla przeciwdziałania niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży oraz zjawisku przestępczości, wspieranie działań na rzecz poprawy warunków życia osób starszych i rozwijanie integracji międzypokoleniowej, przeciwdziałanie zjawisku dziedzicznego bezrobocia w rodzinach, tworzenie systemu wsparcia dla osób bezrobotnych w celu ich aktywizowania, wspieranie rozwoju sektora ekonomii społecznej, podejmowanie współpracy w tworzeniu spójnego systemu wsparcia dla wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze, wspieranie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi, podnoszenie świadomości społecznej na temat osób niepełnosprawnych oraz ich praw i uprawnień, integrowanie osób niepełnosprawnych ze środowiskiem, rozwijanie form rehabilitacji zawodowej, tworzenie partnerstw lokalnych i regionalnych, a także profesjonalizację kadry socjalnej jako czynnika integracji lokalnej oraz wspieranie inicjatyw lokalnych.

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Strzałkowo 2015-2020 jest podstawowym dokumentem strategicznym wyznaczającym kierunki rozwoju gminy. W oparciu o diagnozę sytuacji w gminie oraz uwarunkowań jej rozwoju, sformułowano w nim wizję rozwoju i misję gminy, cele i kierunki strategiczne oraz zadania, a także dokonano wyboru programów strategicznych.

Do kierunków istotnych z punktu widzenia niniejszego dokumentu zaliczono m.in.: wspieranie informacyjne i szkoleniowe małych i średnich przedsiębiorstw w zakresie innowacyjności, stworzenie systemu informowania i doradztwa w zakresie wykorzystania funduszy unijnych, wspieranie tworzenia grup producentów rolnych oraz promocji lokalnych produktów, tworzenie warunków do inwestowania na terenie gminy – rozwój terenów inwestycyjnych, rozwijanie infrastruktury społecznej, w tym świetlic wiejskich, i sportowej,

promowanie dziedzictwa kulturowego oraz atrakcji turystycznych gminy – rozwój turystyki aktywnej, doskonalenie umiejętności społecznych dzieci i młodzieży poprzez zajęcia sportowe i kulturalne, edukowanie dorosłych, szczególnie trwale bezrobotnych, kobiet, mieszkańców wsi (utworzenie spółdzielni socjalnej we współpracy z powiatem i okolicznymi gminami, promowanie i organizowanie szkoleń w zakresie nabywania umiejętności i kwalifikacji w zawodach deficytowych, aktywizowanie trwale bezrobotnych we współpracy z Lokalną Grupą Działania, współpraca z pracodawcami w zakresie promowania zatrudnienia na terenie gminy), wspieranie organizacji pozarządowych i wykorzystanie środków w programie „Lider” w ramach Lokalnej Grupy Działania, wdrożenie budżetu obywatelskiego, podejmowanie współpracy z okolicznymi gminami i powiatem w zakresie wspólnych inwestycji oraz walki z bezrobociem, a także z podmiotami stowarzyszonymi w ramach Lokalnej Grupy Działania.

II. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ W GMINIE

1. DANE PODSTAWOWE O GMINIE

Gmina Strzałkowo jest gminą wiejską, położoną w centralnej części województwa wielkopolskiego, w powiecie słupeckim. Od północy graniczy z gminami Witkowo (w powiecie gnieźnieńskim) i Powidz (w powiecie słupeckim), od wschodu z miastem i gminą Sępca, a od zachodu z gminami Kończewice i Września (obie w powiecie wrzesińskim).

Gmina zajmuje powierzchnię 142,39 km², co stanowi 16,99% powierzchni powiatu, a w jej skład wchodzi 17 sołectw: Babin, Babin-Olędry, Brudzewo, Chwałkowice, Graboszewo, Janowo, Janowo-Olędry, Katarzynowo, Kornaty, Krępkowo, Młodziejewice, Ostrowo Kościelne, Paruszewo, Skarboszewo, Strzałkowo, Szemborowo i Wólka.

Gmina Strzałkowo leży na Równinie Wrzesińskiej; przez jej obszar przepływa niewielka rzeka Struga oraz kilka mniejszych cieków wodnych. Krajobraz gminy jest równinny, o charakterze rolniczym. Lasy zajmują niewielką powierzchnię w środkowej i północno-wschodniej części gminy. Ważnym elementem zieleni urządzonej są parki dworskie oraz ogrody przydomowe. Prawną ochroną objęty jest Obszar Powidzko-Bieniszewskiego Chronionego Krajobrazu znajdujący się w północnej części gminy.

Historię gminy dokumentują zachowane zabytki, głównie sakralne oraz zespoły pałacowo-parkowe, a także zachowane cmentarze; wśród ważniejszych wymienić należy kościół św. Doroty w Strzałkowie oraz XIX-wieczny park dworski w Strzałkowie i w Wólce.

2. TRANSPORT I KOMUNIKACJA

Gminę Strzałkowo charakteryzuje korzystny układ komunikacyjny; przez jej teren przebiegają droga krajowa nr 92 z Konina do Poznania i droga wojewódzka nr 260 z Gniezna do miejscowości Wólka, a także magistrala kolejowa Poznań – Kutno – Warszawa ze stacją kolejową w Strzałkowie. Przez południową część gminy przebiega autostrada A2.

System komunikacyjny gminy uzupełniają sieci dróg powiatowych (o łącznej długości ok. 65 km) oraz dróg gminnych (o łącznej długości 83 km, w tym 55,7 km utwardzonych).

Strzałkowo położone jest w odległości 5 km od Słupcy, ok. 20 km od Wrześni i ok. 70 km od stolicy województwa Poznania; miejscowość posiada bezpośrednie połączenia PKS do następujących miast: Konin, Gniezno, Września i Słupca.

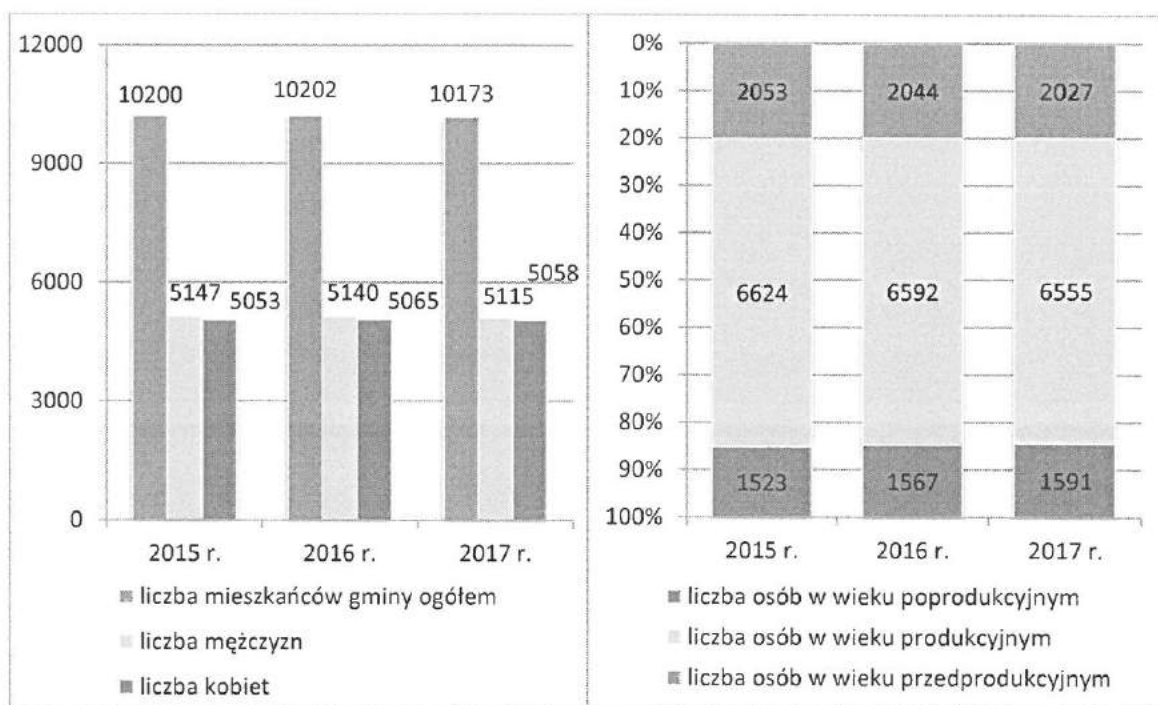
Usługi komunikacyjne na terenie gminy świadczą Koleje Wielkopolskie sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Koninie S.A. oraz Przewozy Pasażerskie Marco-Polo s.c. z Baranowa. Ocenia się, że dobre połączenia komunikacyjne mają mieszkańcy Strzałkowa, Stawu, Wólki i Łęczca, natomiast z trudnościami komunikacyjnymi borykają się mieszkańcy miejscowości: Szemborowo, Młodziejewice, Kościanki, Graboszewo, Brudzewo, Chwałkowice, Katarzynowo, Skąpe, Słomczyce i Babin.

3. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA I ZASOBY MIESZKANIOWE

Według danych Urzędu Gminy Strzałkowo w latach 2015-2017 liczba ludności gminy była na zbliżonym poziomie (10.200 w 2015 r., 10.202 w 2016 r., 10.173 w 2017 r.). Na koniec kolejnych lat większość wśród mieszkańców stanowili mężczyźni (5.147 w 2015 r., 5.140 w 2016 r., 5.115 w 2017 r.).

W analizowanym okresie systematycznie spadała liczba dzieci i młodzieży oraz osób w wieku produkcyjnym, natomiast liczba osób starszych stale rosła. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykresy 1-2. Ludność gminy oraz jej struktura wiekowa w latach 2015-2017

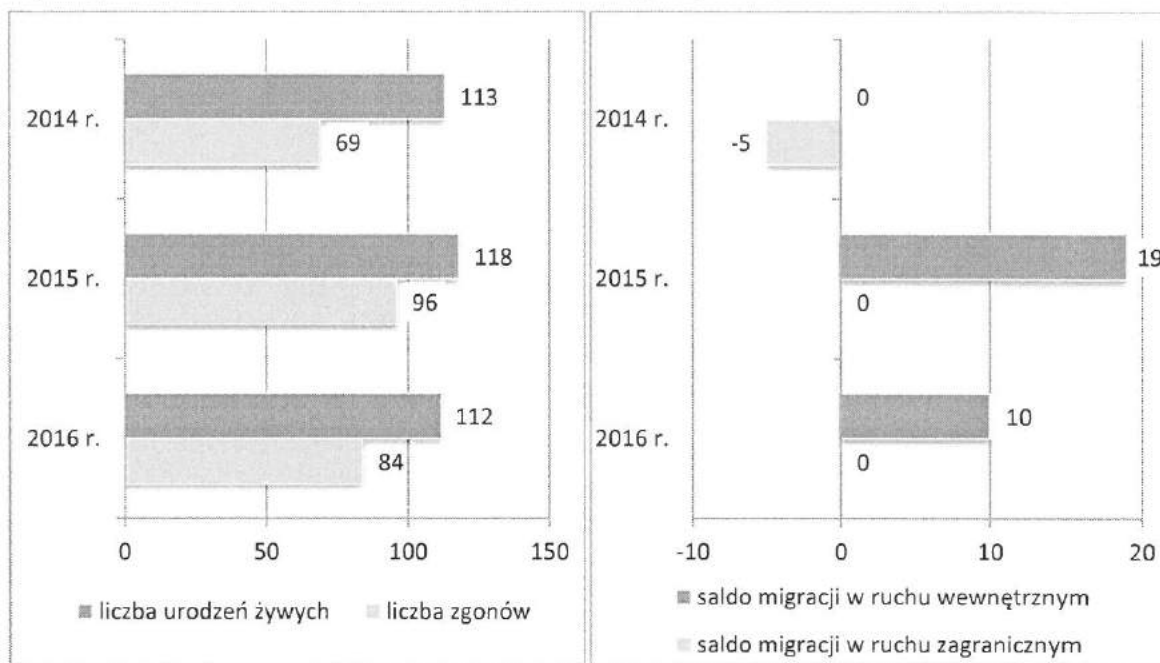

Źródło danych: Urząd Gminy Strzałkowo.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w latach 2014-2016 przyrost naturalny w gminie był dodatni (+44 w 2014 r., +22 w 2015 r., +28 w 2016 r.). W latach 2015-2016 korzystne było również saldo migracji odbywającej się w ruchu wewnętrznym (+19 w 2015 r., +10 w 2016 r.), z kolei w 2014 roku było ono ujemne (-5 w 2014 r.) i dotyczyło ruchu zagranicznego.

Dane szczegółowe na temat ruchu naturalnego i salda migracji mieszkańców gminy przedstawiają poniższe wykresy.

Wykresy 3-4. Ruch naturalny i saldo migracji ludności gminy w latach 2014-2016

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny.

Analizując sytuację demograficzną w gminie, należy podkreślić, iż przyjęty do badania trzyletni okres jest zbyt krótki, aby jednoznacznie zdefiniować charakter zachodzących zmian. Pozytywnym aspektem zmian demograficznych w gminie jest utrzymująca się wyższa liczba osób w wieku przedprodukcyjnym niż poprodukcyjnym, niemniej uwagę zwraca spadek liczby dzieci i młodzieży oraz osób w wieku produkcyjnym, któremu towarzyszył stały wzrost liczby osób starszych. Na tej podstawie przypuszczać należy, że w niedługim czasie gmina zmagać się będzie z postępującym procesem starzenia się społeczności lokalnej, co w niedługiej perspektywie będzie m.in. wymagało dostosowania w szerszym zakresie niż dotychczas wachlarza usług społecznych do potrzeb seniorów.

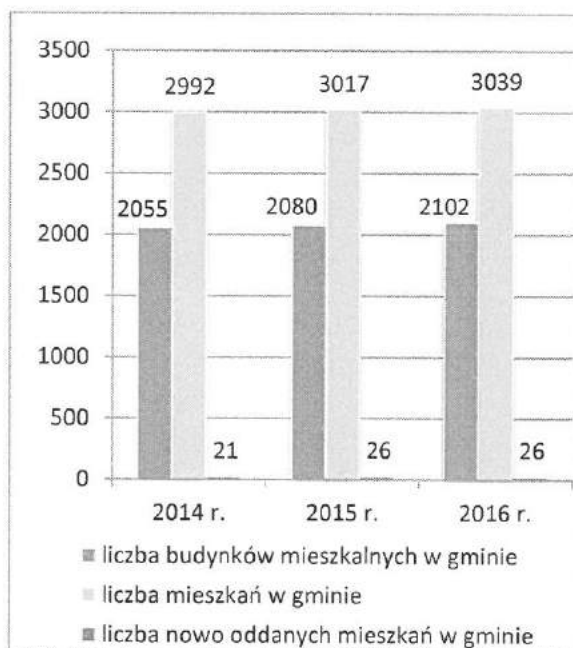
Sytuacja demograficzna w gminie jest jednym z uwarunkowań lokalnej polityki mieszkaniowej. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w latach 2014-2016 liczba mieszkań w gminie zwiększała się z roku na rok (z 2.992 w 2014 r. do 3.039 w 2016 r.). W latach 2015-2016 liczba nowo oddanych mieszkań w gminie była nieco większa niż w 2014 roku (21 w 2014 r., po 26 w latach 2015-2016).

Z danych Urzędu Gminy Strzałkowo wynika, że w latach 2015-2017 liczba mieszkań komunalnych będących w zasobach gminy była zbliżona (170 w 2015 r., po 171 w latach 2016-2017). Wśród nich było kilkanaście mieszkań socjalnych (po 13 w każdym roku). W latach

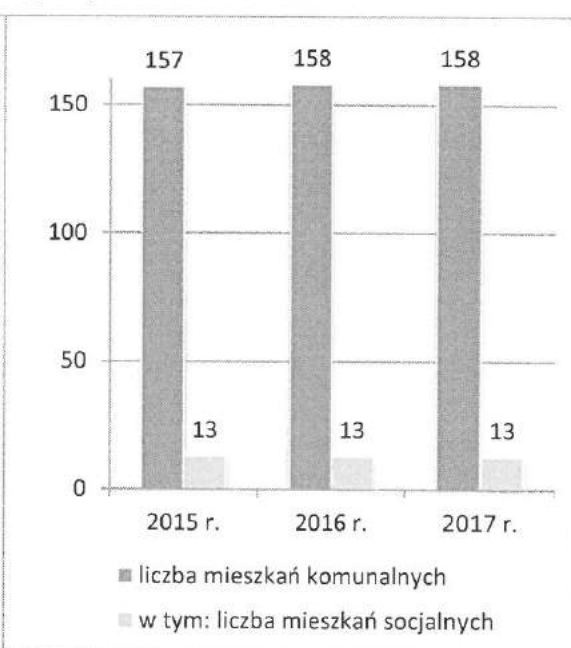
2015-2017 liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy wyniosła po 11 w 2015 i 2017 roku oraz 15 w 2016 roku, natomiast liczba osób oczekujących na mieszkanie socjalne w latach 2015-2016 była wyższa niż w 2017 roku (po 5 w latach 2015-2016, 1 w 2017 r.). W analizowanym okresie nie wydano żadnego wyroku eksmisyjnego bez wskazania lokalu socjalnego.

Dane szczegółowe na temat zasobów mieszkaniowych w gminie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 5. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2014-2016

Wykres 6. Mieszkania pozostające w zasobach gminy w latach 2015-2017

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny i Urząd Gminy Strzałkowo.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, na koniec 2017 roku większość mieszkań w gminie była wyposażona w instalacje techniczno-sanitarne w postaci wodociągu, łazienki i centralnego ogrzewania – 98,8% mieszkań przyłączonych było do wodociągu, 95,4% wyposażonych było w ustęp spłukiwany, 90,5% posiadało łazienkę, 74,8% miało dostęp do centralnego ogrzewania, a 2,7% z gazu sieciowego.

Mieszkańcy gminy, którzy z uwagi na trudną sytuację materialną nie byli w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, otrzymywali, po spełnieniu

określonych warunków, dodatki mieszkaniowe. Jest to świadczenie pieniężne udzielane w ramach zadań własnych gminy.

W analizowanym okresie w gminie wypłacano również dodatki energetyczne. Ta forma pomocy udzielana jest osobom, którym przyznano dodatek mieszkaniowy oraz które są stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkują w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Dane szczegółowe na temat dodatków mieszkaniowych i energetycznych przyznanych w gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne przyznane w gminie w latach 2015-2017

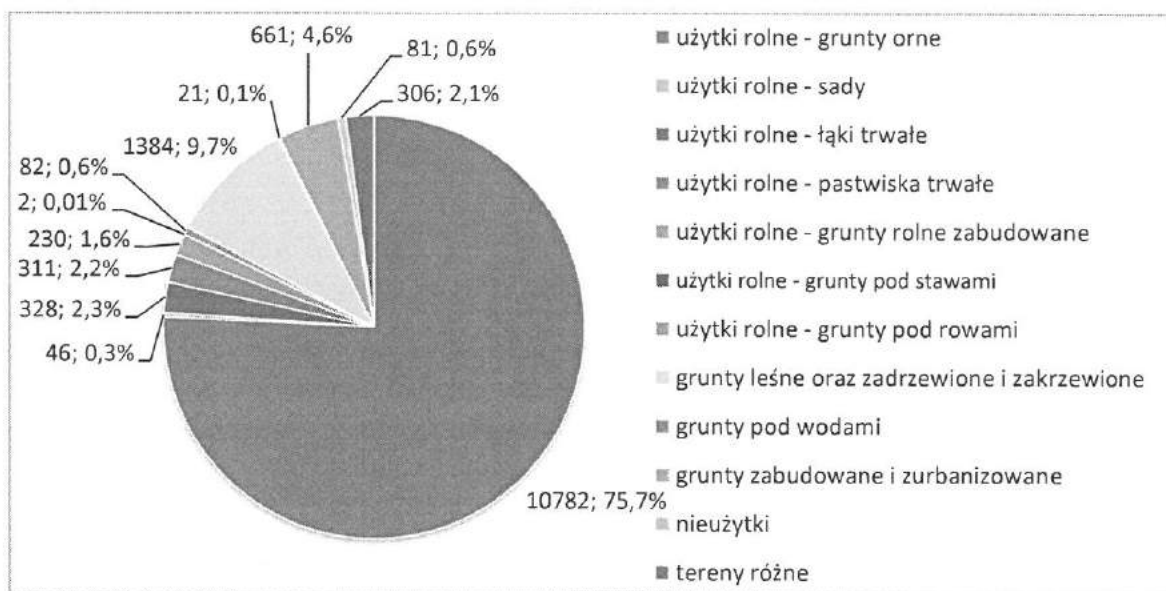
	2015 r.	2016 r.	2017 r.
liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych	236	208	164
wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	230.000	200.000	158.000
liczba przyznanych dodatków energetycznych	66	61	40
wartość przyznanych dodatków energetycznych (w zł)	1.030	1.010	700

Źródło danych: Urząd Gminy Strzałkowo.

4. GOSPODARKA I SYTUACJA NA RYNKU PRACY

Gmina Strzałkowo jest gminą o charakterze rolniczym. W strukturze użytkowania gruntów dominują użytki rolne (82,8%), w tym grunty orne (75,7%). Niedużą część obszaru zajmują grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione (9,7%). Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 7. Użytki rolne, lasy i grunty leśne, pozostałe grunty i nieużytki (w ha) w gminie

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny.

W gminie Strzałkowo przeważają gleby w V klasie bonitacyjnej, które stanowią 38%, oraz gleby w IV klasie bonitacyjnej – 26%; lepsze gleby, w III klasie bonitacyjnej, stanowią ok. 35%, a II klasę posiada 1% gruntów ornych gminy.

Według danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku w gminie funkcjonowało 688 gospodarstw rolnych, w tym 680 gospodarstw prowadzących działalność rolniczą. Wśród gospodarstw rolnych było 147 gospodarstw małych o powierzchni do 1 ha, 117 gospodarstw o powierzchni od 1 do 5 ha, 89 gospodarstw o powierzchni od 5 do 10 ha, 120 gospodarstw o powierzchni od 10 do 15 ha oraz 207 gospodarstw o powierzchni 15 ha i więcej.

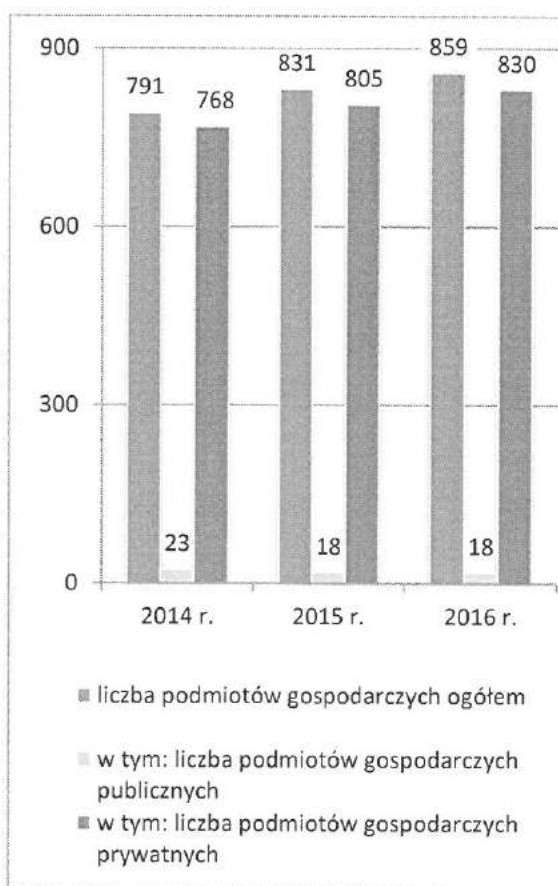
W strukturze upraw dominowały zboża (uprawą zbóż zajmowało się 567 gospodarstw rolnych spośród 587 trudniących się uprawą) i ziemniaki (216). Podstawowy kierunek produkcji zwierzęcej stanowił z kolei chów trzody chlewnej (zajmowało się nim 265 gospodarstw spośród 375 utrzymujących zwierzęta gospodarskie) i bydła (155). Prowadzono także chów koni (19), a w licznych gospodarstwach (252) hodowano drób.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w latach 2014-2016 liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących w gminie zwiększała się z roku na rok (z 791 w 2014 r. do 859 w 2016 r.). Zdecydowana większość z nich znajdowała się w rękach prywatnych (768 w 2014 r., 805 w 2015 r., 830 w 2016 r.). W 2017 roku dominującymi

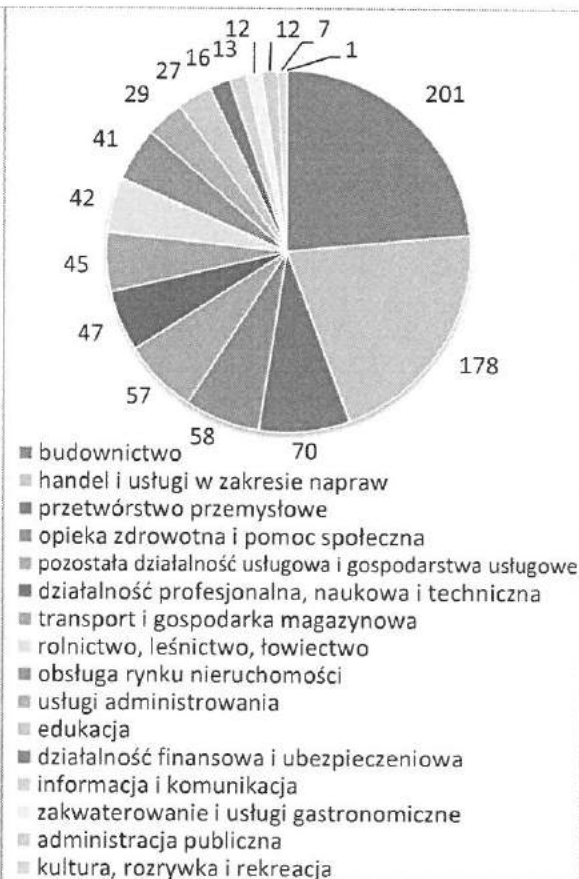
rodzajami działalności gospodarczej prowadzonej w gminie było budownictwo (201 podmiotów), handel i usługi w zakresie napraw (178) oraz przetwórstwo przemysłowe (70).

Dane szczegółowe na temat podmiotów gospodarczych funkcjonujących w gminie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 8. Podmioty gospodarcze w gminie w latach 2014-2016

Wykres 9. Podmioty gospodarcze w gminie w poszczególnych sekcjach Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w 2016 roku

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny.

Do największych pracodawców na terenie gminy należą: gminne placówki oświatowe, Dom Pomocy Społecznej w Strzałkowie, Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Strzałkowie, Mleczarnia Udziałowców w Strzałkowie, Wielkopolskie Przedsiębiorstwo Przemysłu Ziemniaczanego S.A. i Zakład Produkcyjny w Stawie.

Sytuacja gospodarcza w gminie wpływa na kondycję lokalnego rynku pracy. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w latach 2014-2016 liczba posiadających zatrudnienie mieszkańców gminy Strzałkowo zwiększała się z roku na rok (z 1.301 w 2014 r. do

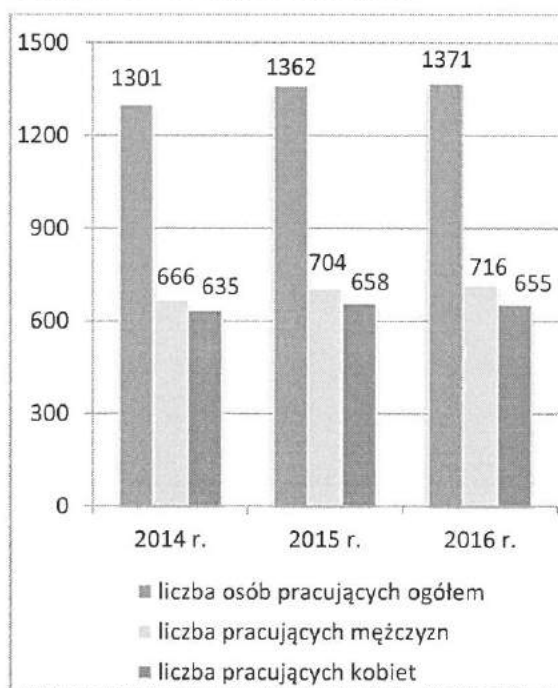
1.371 w 2016 r.). Liczba miejsc pracy na terenie gminy jest wystarczająca. Szacuje się, że ok. 20% pracujących mieszkańców posiada zatrudnienie poza jej terenem, głównie w Słupcy, Wrześni, Swarzędzu oraz w Poznaniu i jego okolicach.

Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Słupcy wynika, że w latach 2015-2017 liczba osób bezrobotnych w gminie Strzałkowo systematycznie spadała (z 381 w 2015 r. do 244 w 2017 r.). Wśród osób pozostających bez pracy większość stanowiły kobiety (236 w 2015 r., 168 w 2016 r., 155 w 2017 r.).

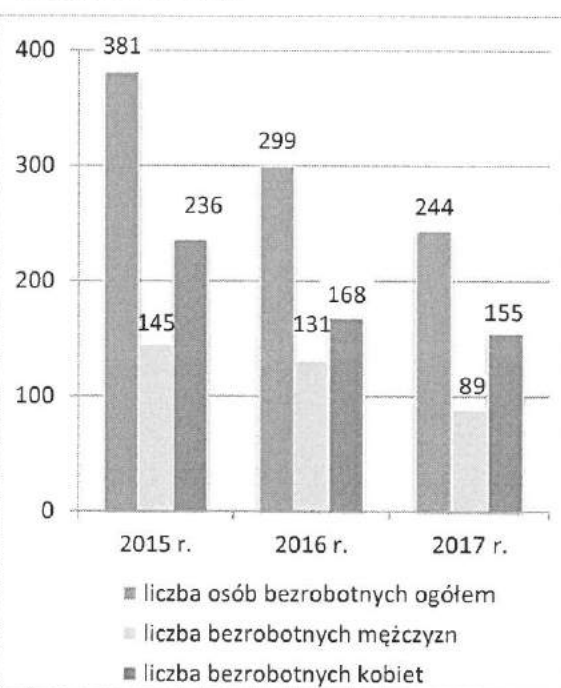
W latach 2015-2017 udział osób bezrobotnych w ogóle mieszkańców gminy będących w wieku produkcyjnym zmniejszał się z roku na rok. W 2015 roku wyniósł 5,8%, rok później osiągnął poziom 4,5%, a w 2017 roku spadł do 3,7%.

Dane szczegółowe na temat pracujących i bezrobotnych mieszkańców gminy przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 10. Mieszkańcy gminy posiadający zatrudnienie w latach 2014-2016*

Wykres 11. Bezrobotni w gminie według płci w latach 2015-2017

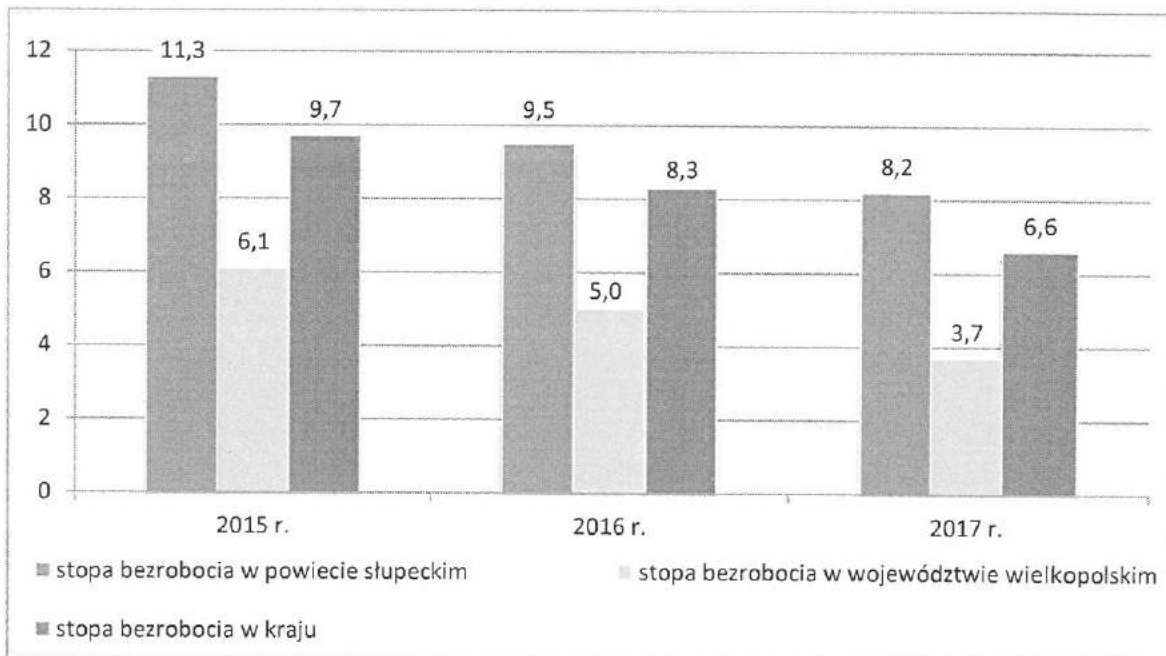

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny i Powiatowy Urząd Pracy w Słupcy.

*bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

W latach 2015-2017 stopa bezrobocia w powiecie słupeckim była znacznie wyższa niż w województwie wielkopolskim i w kraju. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 12. Stopa bezrobocia w powiecie słupeckim, w województwie wielkopolskim i w kraju w latach 2015-2017 (w %)

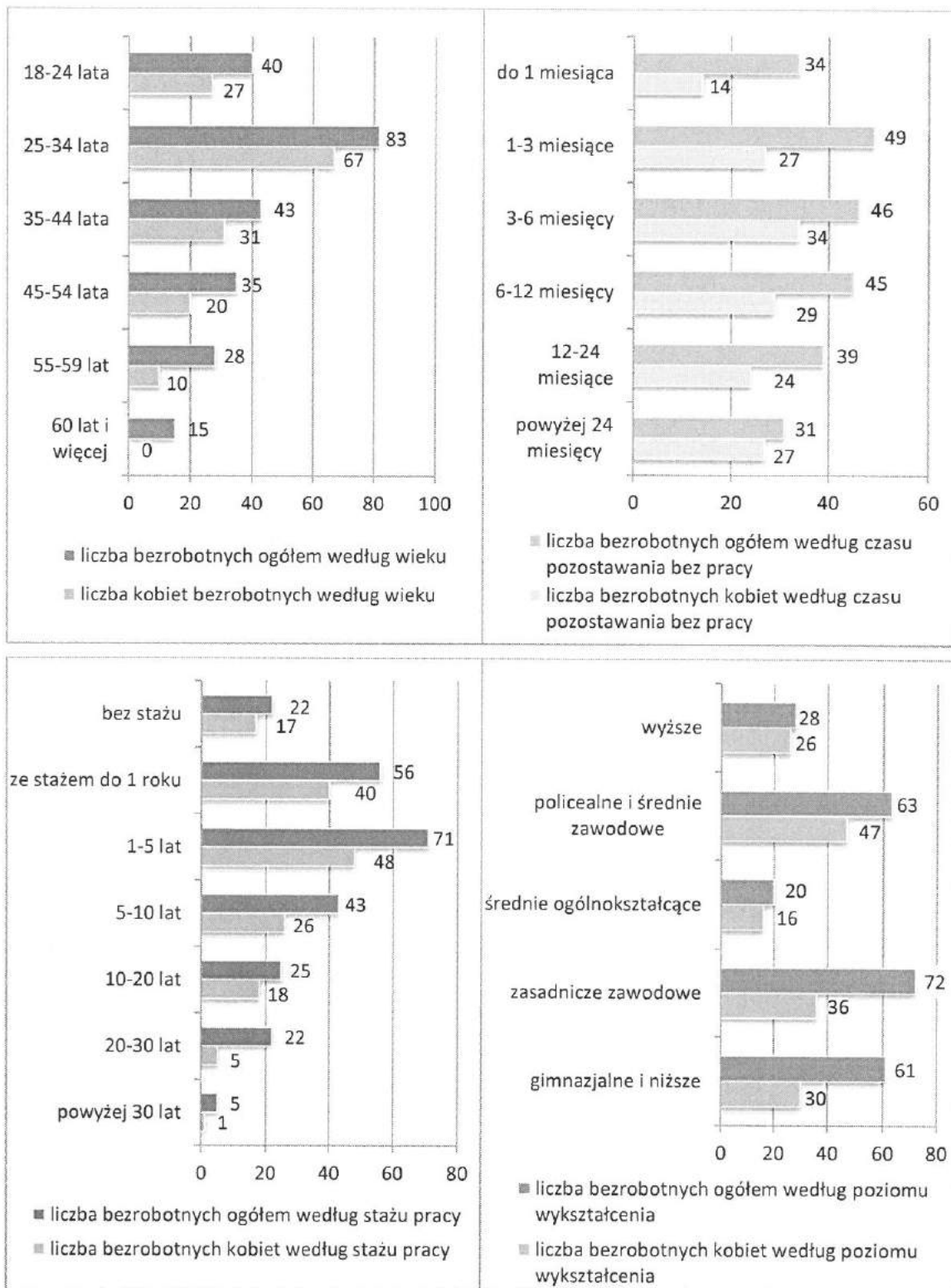

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny.

Na koniec 2017 roku wśród bezrobotnych w gminie największe grupy stanowiły osoby młode w wieku 25-34 lata (83 osoby, w tym 67 kobiet), osoby pozostające bez zatrudnienia długotrwale, powyżej 12 miesięcy (70 osób, w tym 51 kobiet), osoby ze stażem pracy od roku do 5 lat (71 osób, w tym 48 kobiet), a także osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (72 osoby, w tym 36 kobiet).

Dane szczegółowe uwzględniające podział bezrobotnych w gminie według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i poziomu wykształcenia przedstawiają poniższe wykresy.

Wykresy 13-16. Bezrobotni w gminie na koniec 2017 roku według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy oraz poziomu wykształcenia

Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Słupcy.

Analizując sytuację na rynku pracy w gminie zauważa się dualizm polegający na tym, że liczba miejsc pracy w gminie oceniana jest jako wystarczająca a zarazem, mimo znacznego spadku w ostatnich latach, bezrobocie i ogólnie rozumiane ubóstwo znajdują się wśród głównych powodów korzystania ze świadczeń pomocy społecznej.

Rozważając położenie mieszkańców gminy pozostających bez zatrudnienia, należy zwrócić uwagę na potrzebę aktywizowania osób niepracujących poprzez m.in. włączenie ich w projekty motywujące do poszukiwania zarobkowych źródeł dochodu, pobudzające kreatywność i inspirujące do zmiany swojej sytuacji życiowej. Bardzo ważne jest wsparcie ludzi młodych, umożliwienie im podjęcia pierwszej pracy i zdobycia doświadczenia zawodowego, a także osób starszych, w wieku 45 lat i więcej, którym należy zapewnić dostęp do szkoleń pozwalających na zmianę i podniesienie kwalifikacji zawodowych.

Istotne korzyści mogłoby również przynieść zainicjowanie procesu tworzenia podmiotów ekonomii społecznej. Podmioty takie powstają i działają z myślą o mających trudności w znalezieniu pracy osobach zagrożonych wykluczeniem społecznym i stanowią nie tylko instrument walki z bezrobociem, ale także aktywizacji zawodowej osób marginalizowanych.

5. EDUKACJA I WYCHOWANIE

W gminie Strzałkowo znajdują się 2 Zespoły Szkolno-Przedszkolne oraz Niepubliczne Przedszkole z oddziałami integracyjnymi oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, którego organem prowadzącym jest powiat słupecki. W strukturach Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Strzałkowie funkcjonują: Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich i Przedszkole „Kubuś Puchatek” w Strzałkowie, natomiast w ramach Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wólce działają: Publiczna Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Wólce, Przedszkole Gminne w Wólce i Punkt Przedszkolny w Młodziejewicach.

Młodzież z gminy kontynuuje naukę także w szkołach ponadpodstawowych poza gminą, głównie we Wrześni, w Słupcy i w Witkowie, gdzie znajdują się szkoły zawodowe, technika i licea.

W gminie działa niepubliczny żłobek w Strzałkowie (ul. Rolnicza 3, 62-420 Strzałkowo).

Dane szczegółowe na temat placówek oświatowych działających w gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Placówki oświatowe w gminie

lp.	nazwa placówki		adres placówki
1.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Strzałkowie		ul. Aleja Prymasa Wyszyńskiego 10, 62-420 Strzałkowo
	w tym:	Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Strzałkowie	
		Przedszkole „Kubuś Puchatek” w Strzałkowie	
2.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wólce		Wólka 1, 62-420 Strzałkowo
	w tym:	Publiczna Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Wólce	
		Przedszkole Gminne w Wólce	
		Punkt Przedszkolny w Młodziejewicach	Młodziejowice 2, 62-420 Strzałkowo
3.	Niepubliczne Przedszkole z oddziałami integracyjnymi im. Braci Grimm w Strzałkowie		ul. Rolnicza 3a, 62-420 Strzałkowo
4.	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Strzałkowie		ul. Górna 12, 62-420 Strzałkowo

Źródło danych: Urząd Gminy Strzałkowo.

W roku szkolnym 2017/2018 do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych uczęszczało łącznie 364 dzieci, w szkołach podstawowych naukę pobierało w sumie 931 uczniów, w gimnazjum 196 uczniów, a w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego 187 uczniów. W placówkach oświatowych zatrudnionych było łącznie 168 nauczycieli, z czego 31 nauczycieli w przedszkolach, 99 w szkołach podstawowych i 38 w gimnazjum.

W roku szkolnym 2018/2019 do Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego uczęszcza 162 uczniów, którzy są uczniami technikum. Placówka zatrudnia 36 nauczycieli.

Placówki oświatowe w gminie są wyposażone w sprzęt audiowizualny, zapewniają dostęp do sali gimnastycznej, boiska szkolnego, świetlicy, biblioteki i sprzętu komputerowego; do dyspozycji uczniów jest także stołówka, w której prowadzone jest dożywianie. Uczniowie w zależności od potrzeb objęci są opieką pedagoga, psychologa, logopedy i pielęgniarki, mogą również korzystać z porad doradcy zawodowego.

Równocześnie istnieje potrzeba uzupełnienia zasobów placówek oświatowych w gminie poprzez budowę hali gimnastycznej przy budynku Szkoły Podstawowej przy

ul. Ostrowskiej 8b w Strzałkowie oraz utworzenie pracowni specjalistycznych (biologiczna i chemiczna) w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Wólce.

Szkoły w gminie organizują zajęcia pozalekcyjne, w tym koła zainteresowań, zajęcia sportowe i dodatkowe z języka obcego; uczestniczą w projektach i programach służących rozwijaniu umiejętności uczniów i wyrównywaniu ich szans edukacyjnych oraz doskonaleniu nauczycieli, a także realizują programy profilaktyczne i wychowawcze. Szkoły wykonują zadania profilaktyczne zawarte w programach wychowawczych i profilaktycznych, są to m.in. program profilaktyczny „Bezpieczna Szkoła”, kampania profilaktyczna „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, europejski program „Warzywa i owoce w szkole”, program profilaktyczny „Mleko w szkole”. Prowadzą także lekcje na temat uzależnień i działania w kierunku pedagogizacji rodziców.

Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi mogą korzystać z zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, rewalidacyjnych, korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych oraz gimnastyki korekcyjnej. Ankietowani wskazali także na potrzebę ułatwienia dostępu do psychiatrii i psychologa dziecięcego oraz terapii rodzin.

6. KULTURA, SPORT I REKREACJA

Głównymi instytucjami prowadzącymi działalność kulturalną w gminie Strzałkowo są Gminny Ośrodek Kultury w Strzałkowie i Biblioteka Publiczna Gminy Strzałkowo. Podstawowym zadaniem Ośrodka jest prowadzenie działalności rozwijającej i zaspokajającej potrzeby kulturalne mieszkańców, wychowanie, edukacja i upowszechnianie kultury oraz pozyskanie i przygotowanie społeczności gminnej do aktywnego uczestnictwa w kulturze i współtworzenia jej wartości. W ramach stałej działalności GOK-u funkcjonuje Chór Kantata, Zespół Ludowy „Złoty Wiek”, prowadzone jest studio piosenki, koło taneczne, aerobik oraz nauka gry na instrumentach klawiszowych. Ośrodek zatrudnia 19 pracowników, w tym 4 osoby na umowę o pracę i 15 osób na umowę zlecenia. W strukturach organizacyjnych GOK-u działają „Strzałkowski Uniwersytet Trzeciego Wieku”, „Orkiestra Dęta Gminy Strzałkowo” oraz „Kino za Rogiem”.

Biblioteka Publiczna Gminy Strzałkowo służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb oświatowych, kulturalnych, informacyjnych i czytelniczych mieszkańców gminy oraz

uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy i kultury. Do zadań placówki należy w szczególności gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych, udostępnianie zbiorów na miejscu i wypożyczanie na zewnątrz, prowadzenie wypożyczeń międzybibliotecznych z uwzględnieniem szczególnych potrzeb dzieci i młodzieży oraz osób niepełnosprawnych.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w 2016 roku księgozbiór biblioteczny liczył 22.151 woluminów, liczba czytelników wyniosła 850, a liczba wypożyczeń księgozbioru na zewnątrz – 12.146 woluminów. Placówka umożliwia czytelnikom korzystanie z komputerów z dostępem do sieci Internet. Obok podstawowej działalności Biblioteka aktywnie propaguje i rozwija czytelnictwo osób z niepełnosprawnością intelektualną, prowadząc dla niej regularnie od 20 lat zajęcia biblioterapeutyczne, organizuje konkursy, wystawy i spotkania, promuje czytelnictwo poprzez m.in. udział w Tygodniu Bibliotek, w akcjach Narodowe czytanie, Polska Na Rowery, Odjazdowy Bibliotekarz. Placówka zatrudnia 7 pracowników (w tym 2 osoby na umowę zlecenia).

Prowadzenia działalności kulturalnej w gminie służą również świetlice wiejskie, które przyczyniają się do integracji mieszkańców i stwarzają możliwości dla zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Poniższa tabela zawiera wykaz placówek kulturalnych funkcjonujących w gminie.

Tabela 3. Placówki kulturalne w gminie

lp.	nazwa placówki	adres placówki
1.	Gminny Ośrodek Kultury w Strzałkowie	ul. Powstańców Wielkopolskich 5, 62-420 Strzałkowo
2.	Biblioteka Publiczna Gminy Strzałkowo w Strzałkowie	ul. Aleja Prymasa Wyszyńskiego 22, 62-420 Strzałkowo

Źródło danych: Urząd Gminy Strzałkowo.

Gmina Strzałkowo posiada różnorodny kalendarz imprez – kulturalnych, rozrywkowych i sportowo-rekreacyjnych. Do najważniejszych imprez organizowanych w gminie należą: Dni Strzałkowa, Rajdy Rowerowe, Bieg Tropem Wilczym. W gminie obchodzone są także uroczystości patriotyczne i religijne – obchody uchwalenia Konstytucji 3 Maja, obchody Dnia Niepodległości, Gminny Festiwal Piosenki Maryjnej, Festiwal Pieśni Chóralnej „Cecyliada”,

Integracyjne Spotkania przy Mikrofonie Osób Niepełnosprawnych, Wigilia Seniora, Spotkania Noworoczne.

Upowszechnianiu kultury fizycznej, sportu i rekreacji w gminie służy dostępna na jej terenie infrastruktura sportowo-rekreacyjna. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Obiekty sportowo-rekreacyjne w gminie

lp.	nazwa obiektu	adres obiektu
1.	Stadion Gminny w Strzałkowie	ul. Aleja Prymasa Wyszyńskiego, 62-420 Strzałkowo
2.	Hala widowiskowo-sportowa z boiskiem w Strzałkowie	ul. Górna, 62-420 Strzałkowo
3.	Boisko sportowe „Orlik 2012” w Strzałkowie	ul. Górna, 62-420 Strzałkowo
4.	Boisko sportowe przy Szkole Podstawowej w Strzałkowie – Mały Orlik	ul. Aleja Prymasa Wyszyńskiego 10, 62-420 Strzałkowo
5.	Hala Sportowa w Wólce	Wólka 1, 62-420 Strzałkowo
6.	Korty do tenisa ziemnego w Strzałkowie	ul. J. Andrzejewskiego, 62-420 Strzałkowo
7.	Boisko do siatkówki plażowej w Strzałkowie	ul. J. Andrzejewskiego, 62-420 Strzałkowo
8.	Siłownia zewnętrzna w Strzałkowie	ul. J. Andrzejewskiego, 62-420 Strzałkowo
9.	Skate Park w Strzałkowie	ul. Aleja Prymasa Wyszyńskiego, 62-420 Strzałkowo
10.	Place zabaw dla dzieci w miejscowościach: Strzałkowo, Ostrowo Kościelne, Skarboszewo, Janowo, Słomczyce, Babin, Janowo-Olędry, Wólka, Staw I, Staw II, Brudzewo, Szemborowo, Chwałkowie, Gonice, Młodziejewice, Graboszewo, Paruszewo	ul. Górna, Ogrodowa, Pułaskiego, J. Andrzejewskiego, 1 Maja – Strzałkowo, Ostrowo Kościelne, Skarboszewo, Janowo, Słomczyce, Babin, Janowo-Olędry, Wólka, Staw I, Staw II, Brudzewo, Szemborowo, Chwałkowie, Gonice, Młodziejewice, Graboszewo, Paruszewo
11.	Boiska sportowe w miejscowościach Janowo, Janowo-Olędry, Szemborowo, Młodziejewice, Brudzewo, Skarboszewo	Janowo, Janowo-Olędry, Szemborowo, Młodziejewice, Brudzewo, Skarboszewo
12.	Park w Strzałkowie	ul. Ks. Marusarza, 62-420 Strzałkowo

Źródło danych: Urząd Gminy Strzałkowo.

W gminie odbywa się wiele imprez sportowo-rekreacyjnych. Wśród ważniejszych wymienić należy Mistrzostwa Gminy w Piłce Siatkowej Szkół Podstawowych, Finał

Strzałkowskiej Ligi Halowej o zasięgu powiatowym, Ogólnopolski Bieg „Tropem Wilczym – Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych”, Mistrzostwa Gminy w Drużynowych Biegach Przełajowych, Mistrzostwa Gminy w Piłce Nożnej, a także Majowy Weekend na sportowo i licznie organizowane rajdy rowerowe oraz Halowy Turniej Piłki Nożnej Osób Niepełnosprawnych o zasięgu powiatowym.

Gmina posiada bogate zasoby przyrodnicze i kulturowe pozwalające na rozwój na jej terenie różnych form wypoczynku i rekreacji, wśród ciekawszych wymienić należy zabytkowe kościoły w Ostrowie Kościelnym, Graboszewie i Brudzewie, dwór w Radłowie, pałac w Młodziejewicach, kaplicę i pałac w Unii oraz dwór w Wólce. Na terenie gminy znajdują się ciekawie zaprojektowane szlaki rowerowe. Na terenie gminy znajdują się miejsca pamięci: przejście graniczne między zaborem pruskim i rosyjskim oraz cmentarz jeniecki we wsi Łęczec.

7. ZDROWIE I PROBLEM NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

W gminie Strzałkowo funkcjonują 2 zakłady opieki zdrowotnej, prowadzonych jest 10 prywatnych praktyk lekarskich oraz działają 4 apteki. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Zakłady opieki zdrowotnej, prywatne praktyki lekarskie i apteki w gminie

lp.	nazwa podmiotu	adres podmiotu
1.	Przychodnia „Stepamed” – Lekarska Spółka Partnerska w Strzałkowie	ul. Aleja Prymasa Wyszyńskiego 14, 62-420 Strzałkowo
2.	Centrum Rehabilitacji Medycznej P. Hierowski w Strzałkowie	ul. Gen. Sikorskiego 16, 62-420 Strzałkowo
3.	Centrum Rehabilitacji Medycznej Ł. Przywarty w Strzałkowie	ul. Dworcowa 1, 62-420 Strzałkowo
4.	Gabinet Pielęgniarki i Położnej Środowiskowo-Rodzinnej w Strzałkowie	ul. Aleja Prymasa Wyszyńskiego 14, 62-420 Strzałkowo
5.	Indywidualna Praktyka Pielęgniarska A. Jabłońska, E. Jankowska, A. Bartkowiak w Strzałkowie	ul. Gen. Sikorskiego 22, 62-420 Strzałkowo
6.	Specjalistyczny Gabinet Lekarski Gastroenterolog Urszula Grzywińska w Strzałkowie	ul. Kościuszki 2, 62-420 Strzałkowo
7.	Gabinet Lekarski Ewa Pazderska w Strzałkowie	ul. Pogodna 2, 62-420 Strzałkowo
8.	Gabinet Lekarski Małgorzata Mazurkiewicz-Ziętek w Strzałkowie	ul. Makowa 9, 62-420 Strzałkowo

9.	Gabinet Lekarski Stefan Stencel w Strzałkowie	ul. Andrzejewskiego 23, 62-420 Strzałkowo
10.	Prywatny Gabinet Lekarski Antoni Kierepka w Strzałkowie	ul. Asnyka 17, 62-420 Strzałkowo
11.	Gabinet Stomatologiczny „Oldent” lek. dent. Aleksandra Nabiałek-Gałań w Strzałkowie	ul. Szkolna 2, 62-420 Strzałkowo
12.	Prywatny Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Krystyna Gnoińska w Strzałkowie	ul. Aleja Prymasa Wyszyńskiego 14, 62-420 Strzałkowo
13.	Prywatny Gabinet Stomatologiczny Małgorzata Dolatowska w Strzałkowie	ul. Słoneczna 2, 62-420 Strzałkowo
14.	Apteka „Wrzosowa” w Strzałkowie	ul. Gen. Sikorskiego 1 i 15, 62-420 Strzałkowo
15.	Apteka „Prima” w Strzałkowie	ul. Gen. Sikorskiego 16, 62-420 Strzałkowo
16.	Apteka „Pod Złotą Wagą” w Strzałkowie	ul. Dworcowa 1, 62-420 Strzałkowo

Źródło danych: Urząd Gminy Strzałkowo.

W ramach Przychodni „Stepamed” – Lekarskiej Spółki Partnerskiej w Strzałkowie działają: poradnia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, gabinet diagnostyczno-zabiegowy, gabinet EKG, gabinet szczepień, gabinet położnej i pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej i gabinet higieny szkolnej. Z kolei w ramach Centrów Rehabilitacji Medycznej w Strzałkowie świadczone są usługi rehabilitacyjne. W gminie brakuje lekarzy specjalistów, w tym geriatrów.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w latach 2015-2016 liczba porad udzielonych w gminie w ramach podstawowej i ambulatoryjnej opieki zdrowotnej była wyższa niż w 2014 roku (odpowiednio 44.609 i 46.602 w 2014 r., 48.405 i 50.179 w 2015 r., 47.092 i 48.878 w 2016 r.).

Specjalistyczne świadczenia zdrowotne, świadczenia zdrowotne w warunkach zamkniętych oraz nocną i świąteczną opiekę lekarską i pielęgniarską dla mieszkańców gminy realizują placówki znajdujące się poza gminą, w Słupcy. Są to: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej (ul. Traugutta 7, 62-400 Słupca), Specjalistyczna Poradnia Psychiatryczna i Odwykowa (ul. Sikorskiego 1, 62-400 Słupca), Centrum Medyczne „Amika” (ul. Warszawska 16, 62-400 Słupca), Przychodnia Specjalistyczna „Eskulap” – opieka paliatywna (ul. Sikorskiego 1/33, 62-400 Słupca).

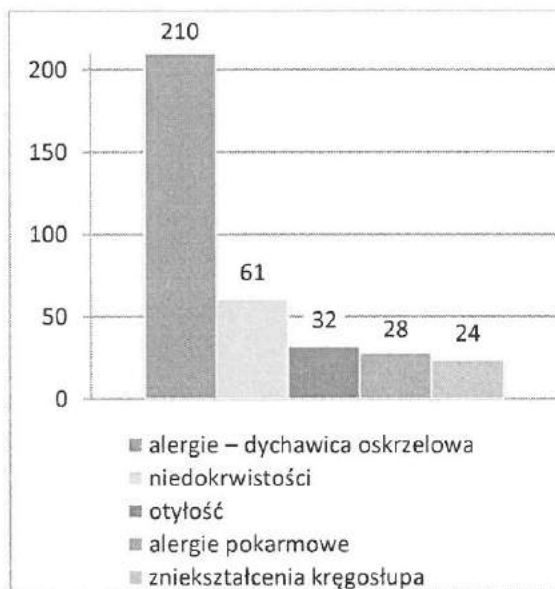
Informacji na temat stanu zdrowia mieszkańców gminy dostarczają dane przekazane przez Przychodnię „Stepamed” – Lekarską Spółkę Partnerskiej w Strzałkowie. Wynika z nich, że w 2017 roku z powodu chorób przewlekłych pod opieką czynną lekarzy podstawowej opieki

zdrowotnej pozostawało 761 dzieci i młodzieży oraz 5.575 osób dorosłych. Najczęściej stwierdzanymi u osób w wieku przedprodukcyjnym schorzeniami były: alergie – dychawica oskrzelowa (210), niedokrwistości (61), otyłość (32), alergie pokarmowe (28), zniekształcenia kręgosłupa (24), choroby tarczycy i wady rozwojowe układu krążenia (po 20), choroby układu moczowego i nowotwory (po 12). Z kolei u osób dorosłych najczęściej odnotowywano choroby układu krążenia (4.851 osób), choroby układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej (3.605), przewlekłe choroby układu trawiennego (1.222), choroby obwodowego układu nerwowego (864), cukrzycę (743), choroby tarczycy (658), przewlekły nieżyt oskrzeli – dychawicę oskrzelową (621), otyłość (425), nowotwory (416) i niedokrwistość (220).

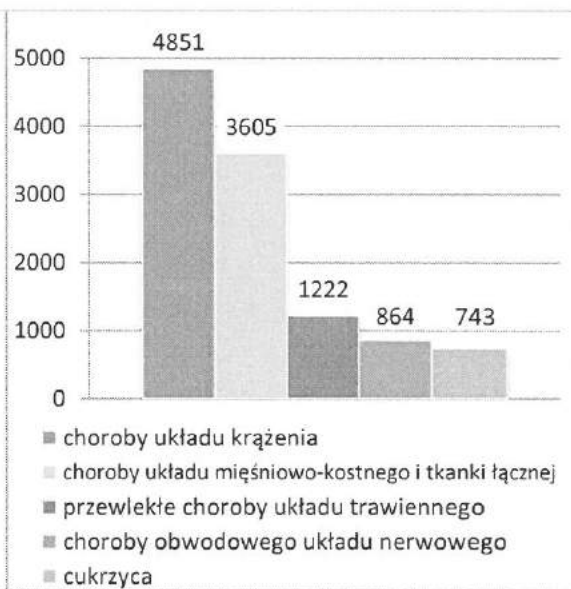
Na koniec 2017 roku łączna liczba osób zadeklarowanych do lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej w ww. placówce wynosiła 9.191 w tym 1.623 dzieci i 7.568 osób dorosłych.

Dane szczegółowe na temat schorzeń najczęściej stwierdzanych u dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 17. Schorzenia najczęściej stwierdzane u dzieci i młodzieży w 2017 roku

Wykres 18. Schorzenia najczęściej stwierdzane u osób dorosłych w 2017 roku

Źródło danych: Przychodnia „Stepamed” – Lekarska Spółka Partnerska w Strzałkowie.

W 2017 roku Przychodnia „Stepamed” – Lekarska Spółka Partnerska w Strzałkowie sprawowała także opiekę profilaktyczną nad matką i dzieckiem. Poradom patronażowym i badaniom bilansowym (w tym przesiewowym) poddano 35 niemowląt od 1 do 4 tygodnia życia. Z porad profilaktycznych korzystały dzieci do lat 3 (udzielono 595 takich porad),

natomiast profilaktycznym badaniom lekarskim poddano 370 dzieci i młodzieży w wieku od 2 do 19 lat.

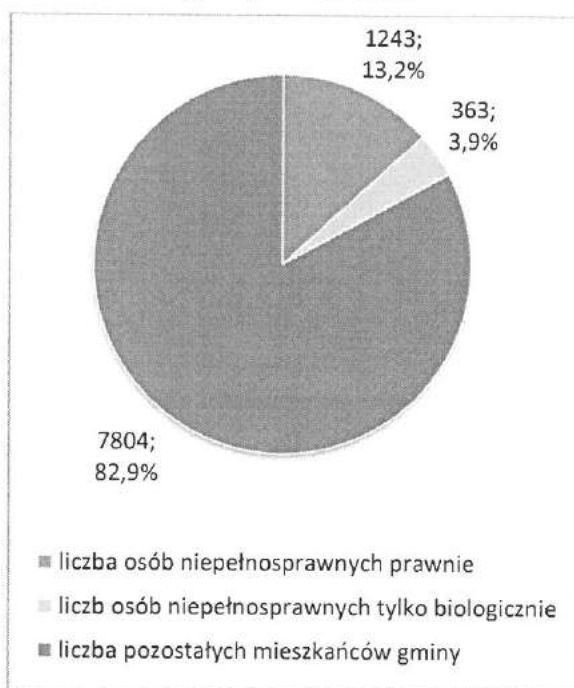
Schorzeniami najczęściej stwierdzanymi u dorosłej populacji są choroby układu krążenia. Obok schorzeń narządów ruchu i neurologicznych należą one do najczęstszych przyczyn niepełnosprawności, która oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Relatywnie rzadziej o obniżonej sprawności w codziennym życiu decydują uszkodzenia narządu wzroku i słuchu, choroba psychiczna oraz upośledzenie umysłowe.

Mimo upływu ponad dziesięciu lat, jedynym, pełnym źródłem informacji, które na szczeblu gminnym pozwala ustalić liczbę osób niepełnosprawnych oraz dokonać ich charakterystyki są dane Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku. Wyniki ostatniego, przeprowadzonego w 2011 roku Spisu nie zostały bowiem szczegółowo opracowane na szczeblu gminnym.

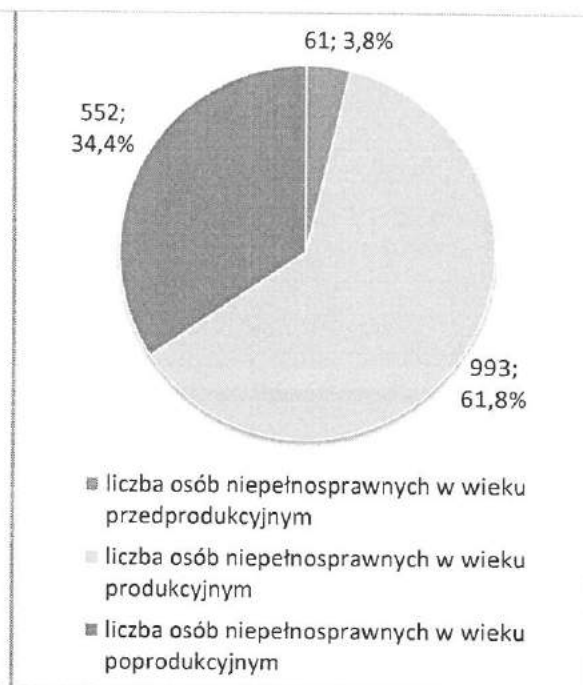
W 2002 roku w gminie Strzałkowo mieszkało 1.606 osób niepełnosprawnych, w tym 844 mężczyzn i 762 kobiety. Wśród nich większość stanowiły osoby niepełnosprawne prawnie (1.243 osoby, tj. 77,4%), czyli takie, które w czasie badania posiadały aktualne orzeczenie ustalające niezdolność do pracy, stopień niepełnosprawności, celowość przekwalifikowania lub inwalidztwo (osoby w wieku 16 lat i więcej) lub dysponowały uprawnieniem do pobierania zasiłku pielęgnacyjnego (dzieci poniżej 16 roku życia). Osoby niepełnosprawne tylko biologicznie, czyli takie, które nie posiadały orzeczenia, ale miały (odczuwały) całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych, stanowiły grupę 363 osób (22,6%).

Udział osób dotkniętych niepełnosprawnością w ogóle mieszkańców gminy wynosił 17,1%, a w ich strukturze wiekowej dominowały osoby w wieku produkcyjnym (993 osoby, tj. 61,8%) i poprodukcyjnym (552 osoby, tj. 34,4%). Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 19. Osoby niepełnosprawne w ogóle mieszkańców gminy w 2002 roku

Wykres 20. Struktura wiekowa osób niepełnosprawnych w gminie w 2002 roku

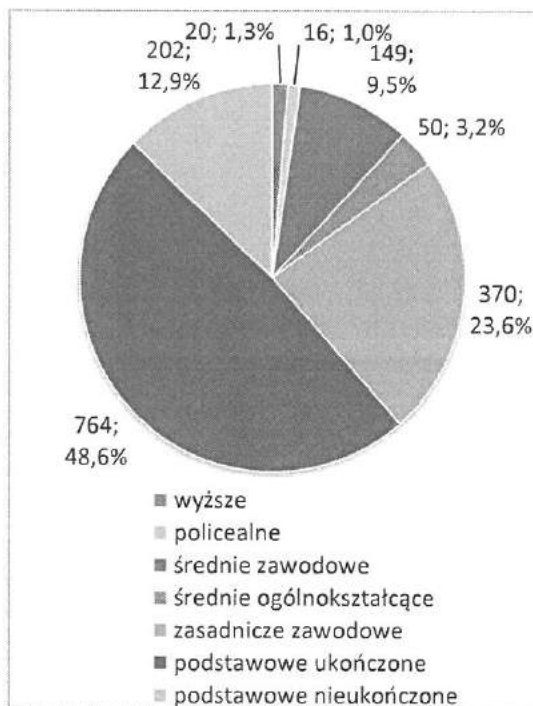
Źródło danych: Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2002.

Osoby niepełnosprawne będące w wieku produkcyjnym stanowiły 17,5% ogółu ludności gminy będącej w tej ekonomicznej grupie wieku w 2002 roku. Większy był udział osób dotkniętych niepełnosprawnością w gronie osób w wieku poprodukcyjnym, wynosił on bowiem 45,5%.

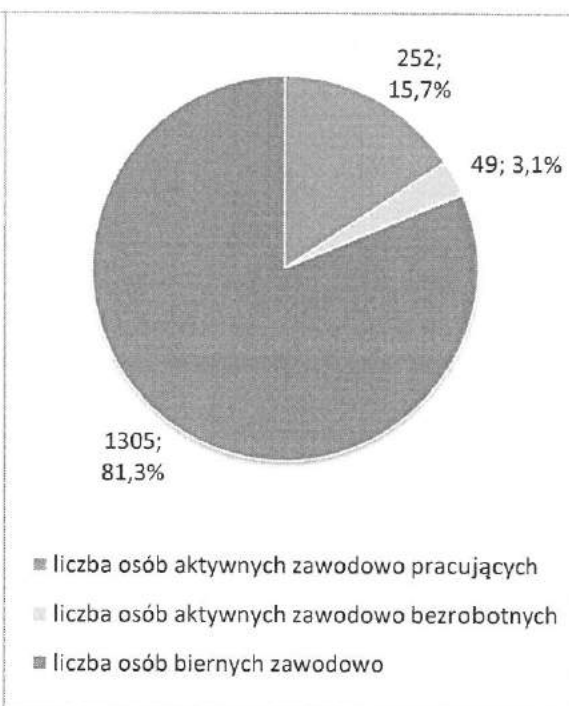
Na poziom uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym ma wpływ nie tylko rodzaj i stopień niepełnosprawności czy wiek, ale również posiadane wykształcenie, a co za tym idzie przygotowanie zawodowe. W 2002 roku wśród mieszkańców gminy w wieku 13 lat i więcej dotkniętych niepełnosprawnością największą grupę stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym ukończonym (764 osoby, tj. 48,6%). Niski poziom wykształcenia w znaczący sposób utrudniał osobom niepełnosprawnym znalezienie i utrzymanie zatrudnienia. Potwierdzają to dane dotyczące poziomu ich aktywności zawodowej, z których wynika, że zdecydowana większość osób dotkniętych niepełnosprawnością była bierna zawodowo (1.305 osób, tj. 81,3%).

Dane szczegółowe na temat poziomu wykształcenia osób niepełnosprawnych z gminy oraz ich aktywności ekonomicznej przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 21. Osoby niepełnosprawne w wieku 13 lat i więcej w gminie według poziomu wykształcenia w 2002 roku

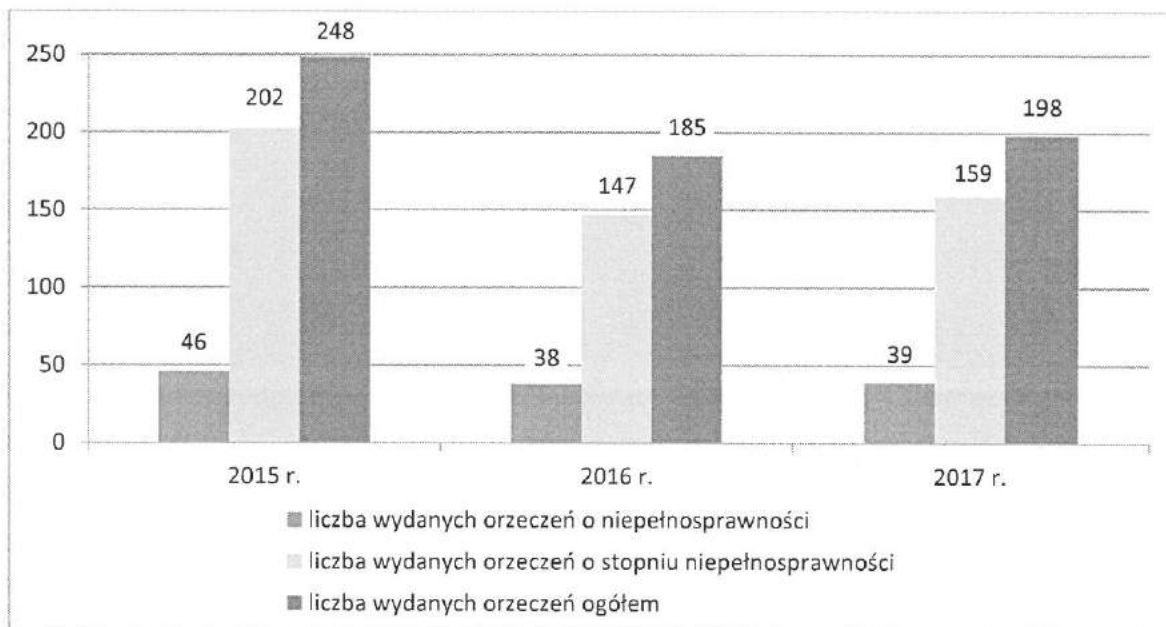
Wykres 22. Osoby niepełnosprawne w gminie według aktywności ekonomicznej w 2002 roku

Źródło danych: Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2002.

Orzecznictwem o niepełnosprawności w odniesieniu do mieszkańców gminy Strzałkowo zajmuje się Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Koninie. Według jego danych, w latach 2016-2017 liczba wydanych mieszkańcom gminy orzeczeń o niepełnosprawności (dla dzieci do 16 roku życia) była mniejsza niż w 2015 roku (46 w 2015 r., 38 w 2016 r., 39 w 2017 r.), podobnie jak liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (dla osób powyżej 16 roku życia; 202 w 2015 r., 147 w 2016 r., 159 w 2017 r.). Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 23. Mieszkańcy gminy zaliczeni przez MZOoN w Koninie do osób niepełnosprawnych i stopnia niepełnosprawności w latach 2015-2017

Źródło danych: Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Koninie.

8. UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE

Alkoholizm, narkomania i przemoc w rodzinie są problemami społecznymi, które powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka. Wpływają negatywnie na poczucie bezpieczeństwa społecznego, ogólny stan zdrowia, relacje rodzinne i międzyludzkie, a także zdolność do konkurencji na rynku pracy.

Wśród przyczyn popadania w alkoholizm zasadniczą rolę odgrywają uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych i utrata zatrudnienia. Szerzeniu się narkomanii sprzyjają natomiast coraz większa powszechność i dostępność środków odurzających, panująca moda na ich zażywanie, chęć poszukiwania nowych wrażeń i doznań oraz traktowanie narkotyków jako środków umożliwiających ucieczkę od trudności życia codziennego, rozładowanie stresu i konfliktów. Przemoc w rodzinie jest z kolei problemem mającym często swoje źródło w uzależnieniach i ubóstwie. Jej ofiarami są niejednokrotnie osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne od sprawcy. Na ogół są to kobiety i dzieci, rzadziej osoby niepełnosprawne, starsze i chore.

Trudno jest ustalić liczbę osób zmagających się z problemami alkoholowymi, które niejednokrotnie są przyczyną wystąpienia przemocy w rodzinie. Dane szacunkowe w tym zakresie przygotowała Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zawiera je poniższa tabela.

Tabela 6. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych

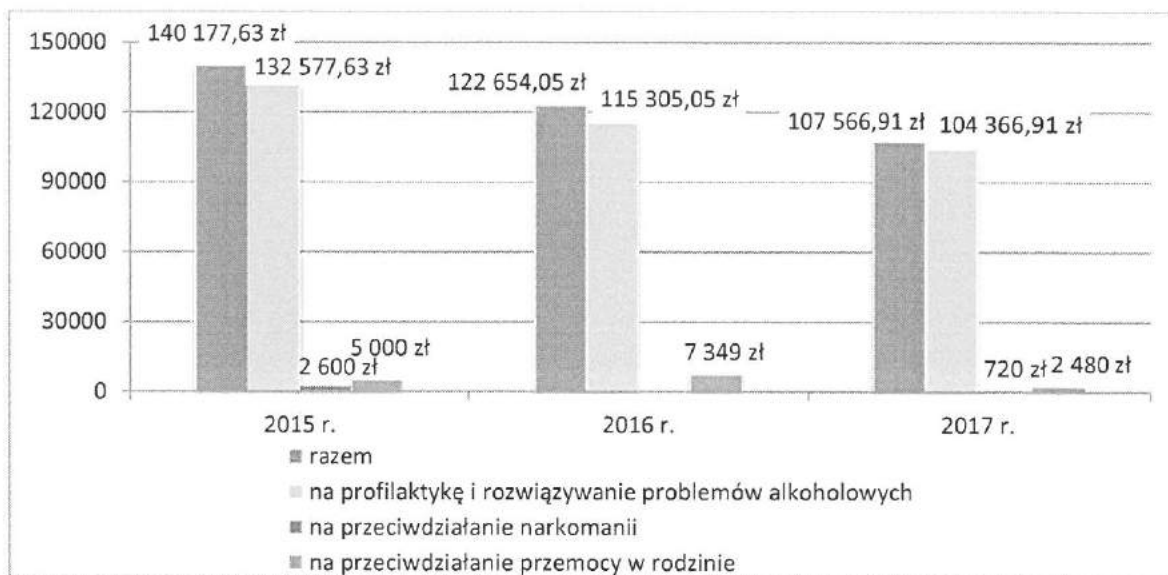
		w Polsce	w 100-tys. mieście	w 25-tys. mieście	w 10-tys. gminie
liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 200 osób
dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 500-700 osób
ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	razem ok. 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	ok. 1.330 osób: dorosłych i dzieci	ok. 530 osób: dorosłych i dzieci

Źródło danych szacunkowych: Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie oraz integracji społecznej osób nimi dotkniętych należy do zadań własnych gminy. Działania te podejmowane są w oparciu o gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz przy wykorzystaniu zaplanowanych w ich ramach środków finansowych.

Poniższy wykres przedstawia wysokość środków finansowych wydatkowanych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii i przemocy w rodzinie w gminie Strzałkowo w latach 2015-2017.

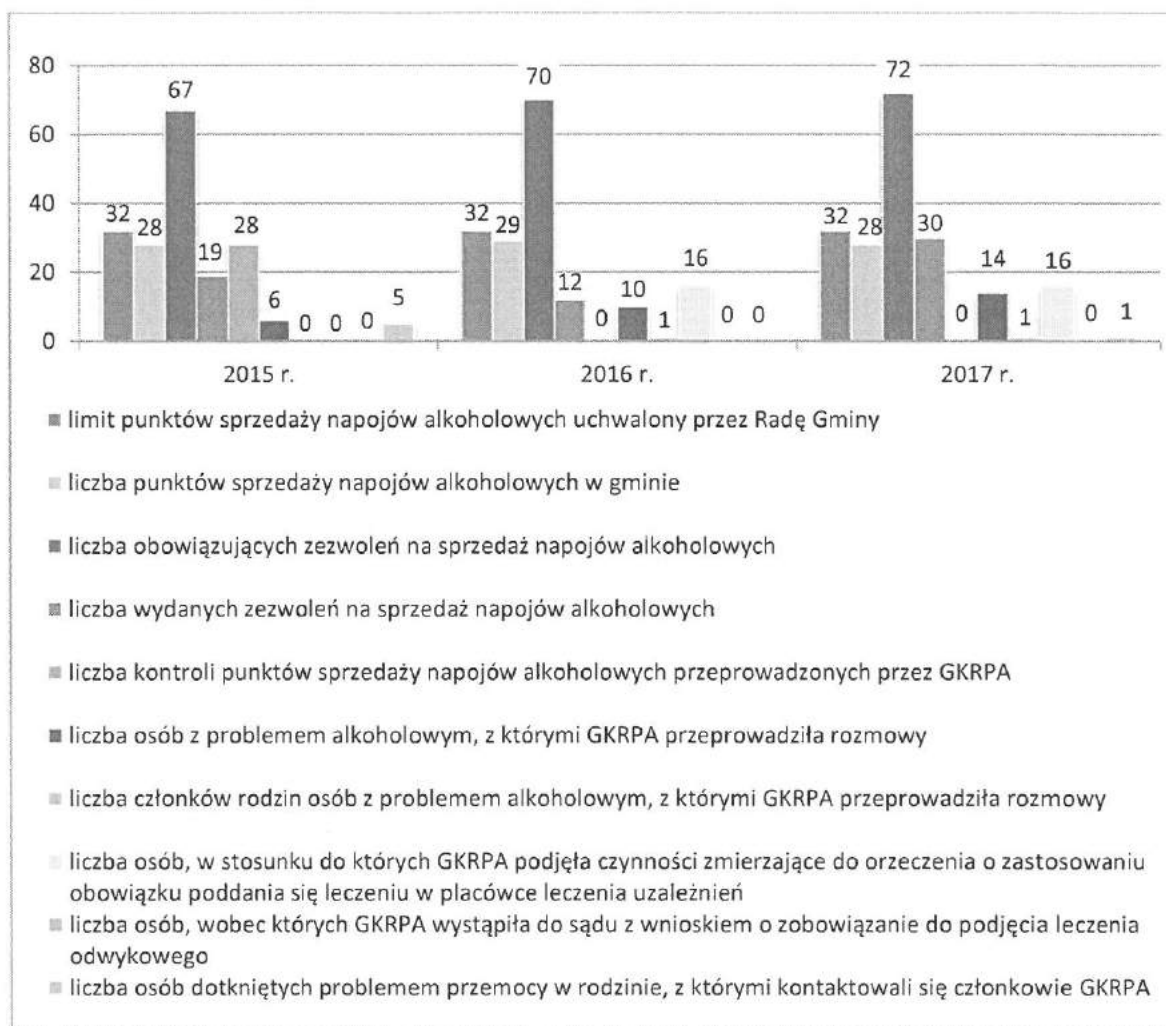
Wykres 24. Środki finansowe wydatkowane na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień i przemocy w rodzinie w gminie w latach 2015-2017

Źródło danych: Urząd Gminy Strzałkowo.

W latach 2015-2017 wysokość środków finansowych wydatkowanych w gminie na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii i przemocy w rodzinie stale zmniejszała się (140.177,63 zł w 2015 r., 122.654,05 zł w 2016 r., 107.566,91 zł w 2017 r.).

Poniższy wykres przedstawia wybrane dane na temat rynku napojów alkoholowych w gminie Strzałkowo, a także aktywności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która zajmuje się inicjowaniem działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. W ramach swoich zadań podejmuje ona m.in. czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Wykres 25. Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w gminie oraz działalności GKRPA w latach 2015-2017

Źródło danych: Urząd Gminy Strzałkowo.

W latach 2015-2017 uchwalony przez Radę Gminy limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie był taki sam (32 w każdym roku). W analizowanym okresie liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych była na zbliżonym poziomie (28 w 2015 r., 29 w 2016 r., 28 w 2017 r.). W latach 2015-2017 liczba obowiązujących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych nieznacznie zwiększała się z roku na rok (z 67 w 2015 r. do 72 w 2017 r.). Z kolei liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ulegała wahaniom (19 w 2015 r., 12 w 2016 r., 30 w 2017 r.). Warto dodać, że w analizowanym okresie nie wydano żadnej decyzji w sprawie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

W latach 2015-2017 liczba osób z problemem alkoholowym, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy zwiększała się z roku na rok (z 6 w 2015 r. do 14 w 2017 r.), a liczba

członków rodzin tych osób, z którymi Komisja przeprowadziła rozmowy, była niewielka (po 1 osobie w latach 2016-2017).

W analizowanym okresie GKRPA podejmowała również czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnień (wobec 16 osób w 2016 i 2017 r.), nie występowała natomiast w tej sprawie do sądu.

W 2015 i 2017 roku członkowie GKRPA kontaktowali się z odpowiednio 5 i 1 osobą stosującą przemoc w rodzinie.

Obok Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych istotną rolę w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenie gminy odgrywają: w Strzałkowie – Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny Gminy Strzałkowo, Grupa samopomocowa Al-Anon, Świetlica Środowiskowa i Posterunek Policji, w Słupcy – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego, Prokuratura Rejonowa, Komenda Powiatowa Policji, w Łądku – Hostel w ramach Ośrodka Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży z Interwencją Kryzysową, a także Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” oraz Stowarzyszenie Verba Veritatis.

Dane szczegółowe na ich temat podmiotów mogących wspierać mieszkańców gminy dotkniętych problemami uzależnień i przemocy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Podmioty mogące wspierać mieszkańców gminy dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie

nazwa jednostki	adres jednostki
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzałkowie	ul. Aleja Prymasa Wyszyńskiego 6, 62-420 Strzałkowo
Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym w Strzałkowie	ul. Powidzka 2, 62-420 Strzałkowo
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzałkowie	ul. Aleja Prymasa Wyszyńskiego 6, 62-420 Strzałkowo
Zespół Interdyscyplinarny Gminy Strzałkowo	ul. Aleja Prymasa Wyszyńskiego 6, 62-420 Strzałkowo
Grupa samopomocowa Al-Anon w Strzałkowie	ul. Powidzka 2, 62-420 Strzałkowo
Świetlica Środowiskowa w Strzałkowie	ul. Powidzka 2, 62-420 Strzałkowo

Posterunek Policji w Strzałkowie	ul. Aleja Prymasa Wyszyńskiego 6, 62-420 Strzałkowo
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupcy	ul. Wojska Polskiego 13, 62-400 Słupca
Ośrodek Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży z Interwencją Kryzysową w Łądku – Hostel	ul. Niska 2, 62-406 Łądek
Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Słupcy	ul. Armii Krajowej 2, 62-400 Słupca
Prokuratura Rejonowa w Słupcy	ul. Poznańska 14, 62-400 Słupca
Komenda Powiatowa Policji w Słupcy	ul. Poznańska 13, 62-400 Słupca
Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”	infolinia 801 120 002
Stowarzyszenie Verba Veritatis	Telefon Zaufania dla Ofiar – 116-006

Źródło danych: Urząd Gminy Strzałkowo.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzałkowie wynika, że w latach 2015-2017 liczba rodzin objętych wsparciem w gminie z powodu alkoholizmu ulegała niewielkim wahaniom (9 rodzin liczących 22 osoby w 2015 r., 10 rodzin liczących 24 osoby w 2016 r., 6 rodzin liczących 15 osób w 2017 r.). Jednocześnie w 2016 roku GOPS skierował pomoc do 1 rodziny liczącej 8 osób w związku z przemocą i nie świadczył wsparcia z powodu narkomanii.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzałkowie zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Strzałkowo. W latach 2015-2017 do Zespołu wpłynęło odpowiednio 19, 15 i 19 „Niebieskich Kart”. W 2015 roku zakończono 20 procedur „Niebieskie Karty”, rok później 10 procedur, a w 2017 roku 12 procedur.

W działającym w Strzałkowie Punkcie Konsultacyjnym dla osób uzależnionych i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym usługi świadczą specjaliści w zakresie terapii uzależnień. W latach 2015-2017 objęli oni wsparciem odpowiednio 34, 42 i 38 osób z problemem alkoholowym, 30, 29 i 17 dorosłych członków rodzin osób z problemem alkoholowym (w tym współuzależnionych i dorosłych dzieci alkoholików) 10, 6 i 4 osoby doznające przemocy w rodzinie oraz odpowiednio 6, 4 i 2 osoby stosujące przemoc w rodzinie.

Świetlica Środowiskowa w Strzałkowie jest placówką wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży. W latach 2015-2017 z jej oferty skorzystało po 30 dzieci w każdym roku, w tym odpowiednio 16, 15 i 15 dzieci z rodzin dotkniętych problemami społecznymi.

W 2017 roku w spotkaniach Grupy samopomocowej Al-Anon w Strzałkowie uczestniczyło ok 10 osób.

Prowadzona w gminie działalność profilaktyczna z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie (w szczególności w funkcjonujących na jej terenie placówkach oświatowych) obejmuje m.in. organizowanie i realizowanie programów profilaktycznych, jednorazowych prelekcji i pogadarek, spektakli profilaktycznych, konkursów, szkoleń i warsztatów dla rodziców, nauczycieli i wychowawców, pozalekcyjnych zajęć sportowych, zajęć w placówkach wsparcia dziennego oraz wypoczynku dla dzieci i młodzieży.

W 2017 roku skierowanymi do dzieci i młodzieży programami z obszaru profilaktyki uniwersalnej objęto w gminie 400 uczniów, w jednorazowych prelekcjach i pogadankach uczestniczyło 400 osób, w spektaklach profilaktycznych – 700 osób, w szkoleniach i warsztatach – 20 rodziców oraz 50 nauczycieli i wychowawców, a w obozie edukacyjno-wypoczynkowym – 25 dzieci z rodzin zagrożonych uzależnieniami.

9. PROBLEM BEZDOMNOŚCI

W ujęciu socjologicznym bezdomność jest problemem społecznym charakteryzującym się brakiem stałego miejsca zamieszkania. Ze względu na trudną do określenia skalę, złożone przyczyny oraz szczególnie dotkliwe społeczno-ekonomiczne skutki jest zjawiskiem o zasięgu i znaczeniu globalnym, mającym jednocześnie specyficzne regionalne i lokalne uwarunkowania, które wpływają na dobór odpowiednich środków przeciwdziałania.

Zapobieganie bezdomności wymaga aktywnego, zintegrowanego i kompleksowego działania. Wykorzystanie istniejących zasobów środowiska i tworzenie warunków do wdrażania nowych form wsparcia na rzecz osób bezdomnych i ich integracji z otoczeniem powinno stanowić podstawowy cel prowadzonej na szczeblu lokalnym polityki społecznej.

W gminie Strzałkowo problem bezdomności nie występuje. Gdyby się pojawił, pomoc osobom zagrożonym i dotkniętym bezdomnością będzie świadczył Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzałkowie. W latach 2015-2017 roku w gminie nie było osób objętych pomocą w związku z bezdomnością.

W gminie nie ma placówek zapewniających schronienie osobom bezdomnym. Osoby takie mogą być kierowane do Schroniska dla Bezdomnych Kobiet w Śremie (ul. Dutkiewicza 8a, 63-100 Śrem) i Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn w Nochowie (ul. Śremska 12, 63-100 Śrem) – placówek prowadzonych przez Fundację na Rzecz Rewaloryzacji Miasta Śrem (ul. A. Mickiewicza 21, 63-100 Śrem).

10. PRZESTĘPCZOŚĆ

Przestępczość jest dynamicznym, podlegającym rozwojowi zjawiskiem społecznym, które stanowi zagrożenie dla obowiązującego porządku prawnego. W zależności od swej intensywności i częstotliwości wpływa na formowanie się postaw i zachowań ludności oraz odciska piętno na jej funkcjonowaniu.

Zapobieganie przestępczości wymaga zastosowania rozwiązań kompleksowych, zakładających wspólne zaangażowanie instytucji i organizacji państwowych, samorządowych i społecznych, przedstawicieli społeczności lokalnych oraz środków masowego przekazu. Ważną rolę w zakresie inicjowania i organizowania tej działalności odgrywa policja.

Nad bezpieczeństwem mieszkańców gminy Strzałkowo czuwa Komenda Powiatowa Policji w Słupcy (ul. Poznańska 13, 62-400 Słupca), a bezpośrednie czynności policyjne wykonują funkcjonariusze Posterunku Policji w Strzałkowie (ul. Aleja Prymasa Wyszyńskiego 6).

Według informacji Głównego Urzędu Statystycznego, w 2017 roku w gminie Strzałkowo stwierdzono szacunkowo 94 przestępstwa. Wśród nich najwięcej było przestępstw kryminalnych – 37 (wykrywalność 82%) i przeciwko mieniu – 30 (wykrywalność 80%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa o charakterze gospodarczym – 24 (wykrywalność 96%) i drogowe – 24 (wykrywalność 99%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu – 3 (wykrywalność 100%).

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w gminie Strzałkowo wynosił 91,9% i był znacznie wyższy od wskaźnika wykrywalności dla województwa wielkopolskiego i średniej dla całej Polski.

11. POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka (art. 2 pkt 1 i art. 3 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej).

Zadania pomocy społecznej w gminie Strzałkowo wykonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzałkowie. Podejmuje on działania m.in. na podstawie następujących przepisów prawa: ustawa o pomocy społecznej, ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawa o Karcie Dużej Rodziny oraz ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

W 2017 roku kadre Ośrodka stanowiło 19 osób, w tym kierownik, 4 pracowników socjalnych i 4 pracowników wykonujących usługi opiekuńcze. W analizowanym roku GOPS nie spełniał wynikającego z art. 110 ust. 11-12 ustawy o pomocy społecznej obowiązku zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2 tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż 3 pracowników, bowiem na 1 pracownika socjalnego przypadało 2.590 mieszkańców gminy.

Dane szczegółowe na temat stanu zatrudnienia w GOPS-ie i kwalifikacji pracujących w nim osób przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Kadra GOPS-u i jej kwalifikacje w 2017 roku

	liczba osób
kadra kierownicza	1
wykształcenie wyższe	1
specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej	1
pracownicy socjalni	4
wykształcenie wyższe	1
wykształcenie średnie	3

specjalizacja 1-ego stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	0
specjalizacja 2-ego stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	0
specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej	1
pozostali pracownicy	14
wykształcenie wyższe	8
wykształcenie średnie	3
wykształcenie inne	3
wolontariusze	0
pracownicy zatrudnieni w ramach zatrudnienia subsydiowanego	0
staże	2

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzałkowie.

W latach 2016-2017 wydatki na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej i innych obszarów polityki społecznej w gminie były znacznie wyższe niż w 2015 roku (6.081.720 zł w 2015 r., 11.670.965 zł w 2016 r., 13.876.632 zł w 2017 r.). Przyczyniło się do tego głównie świadczenie wychowawcze, na które w 2016 roku wydatkowano 5.335.656 zł, a rok później 7.346.463 zł.

W analizowanym okresie systematycznie zwiększały się środki finansowe przeznaczone na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego; w 2017 r. wzrosły też wydatki w stosunku do lat poprzednich m.in. na pokrycie kosztów pobytu mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej oraz usługi opiekuńcze. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Wydatki na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej i innych obszarów polityki społecznej w gminie w latach 2015-2017

rozdziały	wysokość wydatków (w zł)		
	w 2015 r.	w 2016 r.	w 2017 r.
ochrona zdrowia			
przeciwdziałanie narkomanii	2.600	900	720
przeciwdziałanie alkoholizmowi	132.578	115.305	102.475
pomoc społeczna			
domy pomocy społecznej	100.518	90.805	121.294
przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	5.000	7.350	2.480
składki na ubezpieczenia zdrowotne	75.533	75.493	74.689
zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	426.184?	408.784	300.472

dodatki mieszkaniowe	236.270	205.826	162.763
zasiłki stałe	119.131	140.824	117.796
Ośrodek Pomocy Społecznej	737.932	810.536	934.519
usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	600	3.750
pomoc w zakresie dożywiania	317.898	268.702	312.000
usuwanie skutków klęsk żywiołowych	18.200	0	6.000
rodzina			
świadczenie wychowawcze	X	5.335.656	7.346.463
świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	3.583.495	4.049.712	4.246.716
wspieranie rodziny	10.496	6.962	15.010
rodziny zastępcze	9.189	9.960	0
edukacyjna opieka wychowawcza			
pomoc materialna dla uczniów	67.115	37.489	30.218
pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej			
pomoc materialna dla uczniów	306.696	143.550	129.485
ogółem	6.081.720	11.670.965	13.876.632
w tym w budżecie GOPS-u	5.403.576	11.205.384	13.374.727

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzałkowie.

W latach 2015-2017 liczba osób w rodzinach, którym udzielono w gminie pomocy i wsparcia spadała z roku na rok (z 882 w 2015 r. do 858 w 2017 r.), podobnie jak liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie (z 880 w 2015 r. do 664 w 2017 r.). Stale zmniejszała się również liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie pieniężne (z 827 w 2015 r. do 613 w 2017 r.) i niepieniężne (z 444 w 2015 r. do 282 w 2017 r.).

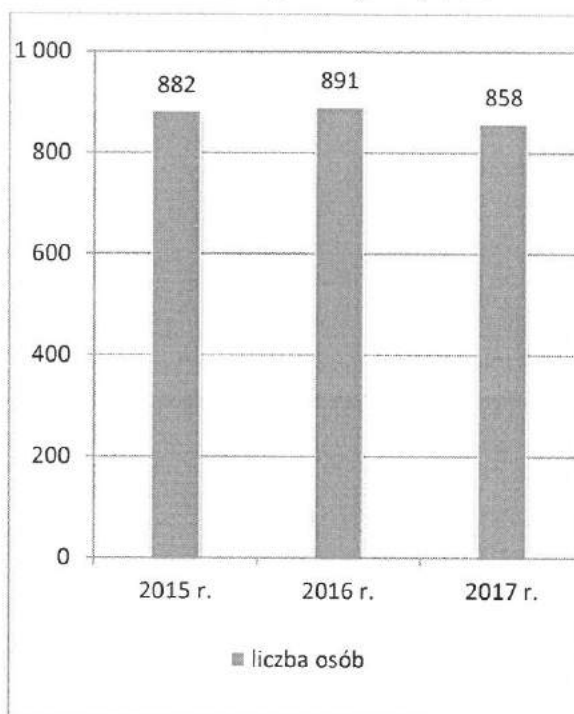
Wśród głównych przyczyn zmniejszania się liczby beneficjentów pomocy społecznej należy wymienić poprawę sytuacji na rynku pracy, co prowadzi do spadku liczby osób pozostających bez zatrudnienia, oraz wprowadzenie Rządowego Programu „Rodzina 500 plus”, który przyczynił się do polepszenia sytuacji finansowej rodzin.

W latach 2015-2017 liczba rodzin, z którymi przeprowadzono wywiad środowiskowy zmniejszała się z roku na rok (z 316 w 2015 r. do 265 w 2017 r.), podobnie jak liczba osób przebywających w tych rodzinach (z 899 w 2015 r. do 654 w 2017 r.).

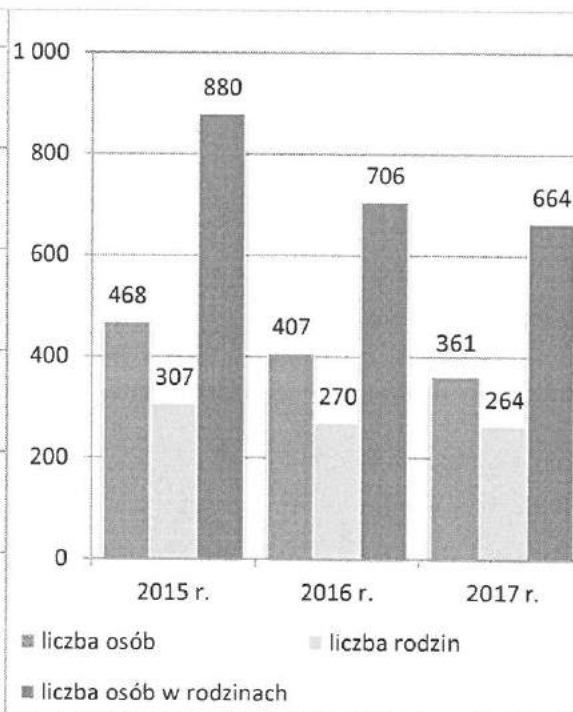
Zmienia się także struktura beneficjentów pomocy społecznej – wzrasta liczba osób samotnych, rencistów i emerytów, a maleje udział rodzin z dziećmi (ze względu na wsparcie w ramach Rządowego Programu „Rodzina 500 plus”).

Poniższe wykresy przedstawiają dane szczegółowe na temat korzystających z pomocy społecznej w gminie.

Wykres 26. Osoby w gminie, którym w latach 2015-2017 udzielono pomocy i wsparcia

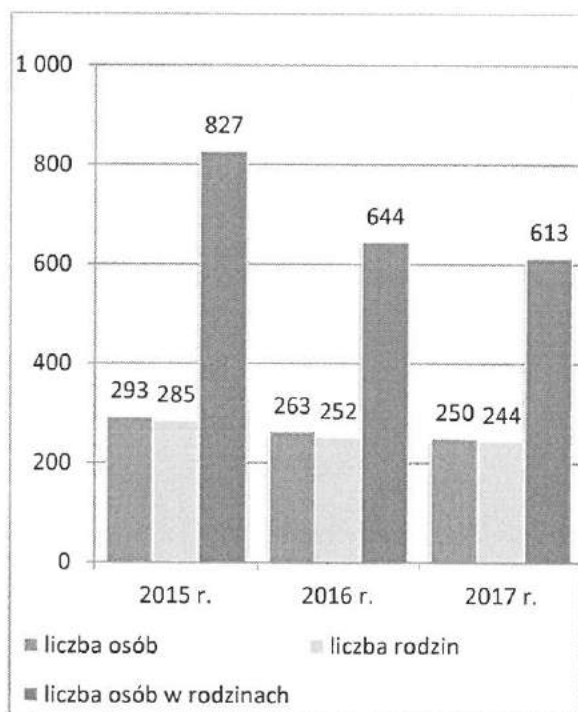

Wykres 27. Osoby i rodziny w gminie, którym w latach 2015-2017 przyznano świadczenie

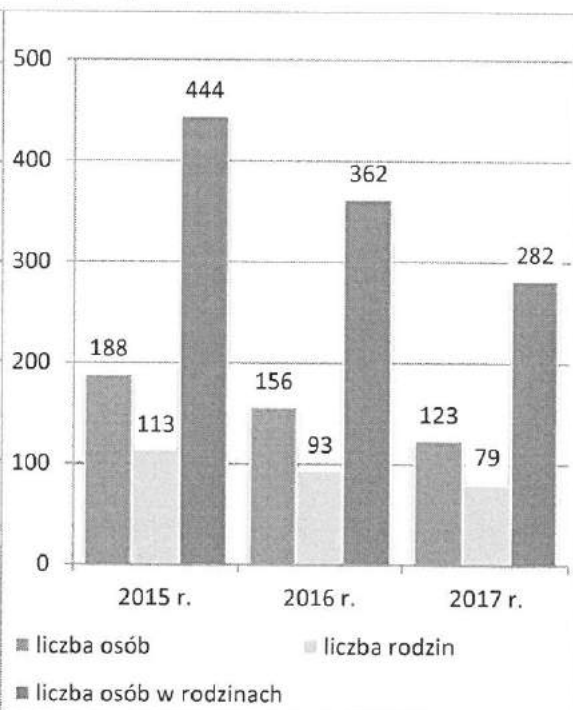

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzałkowie.

Wykres 28. Osoby i rodziny w gminie, którym w latach 2015-2017 przyznano świadczenie pieniężne

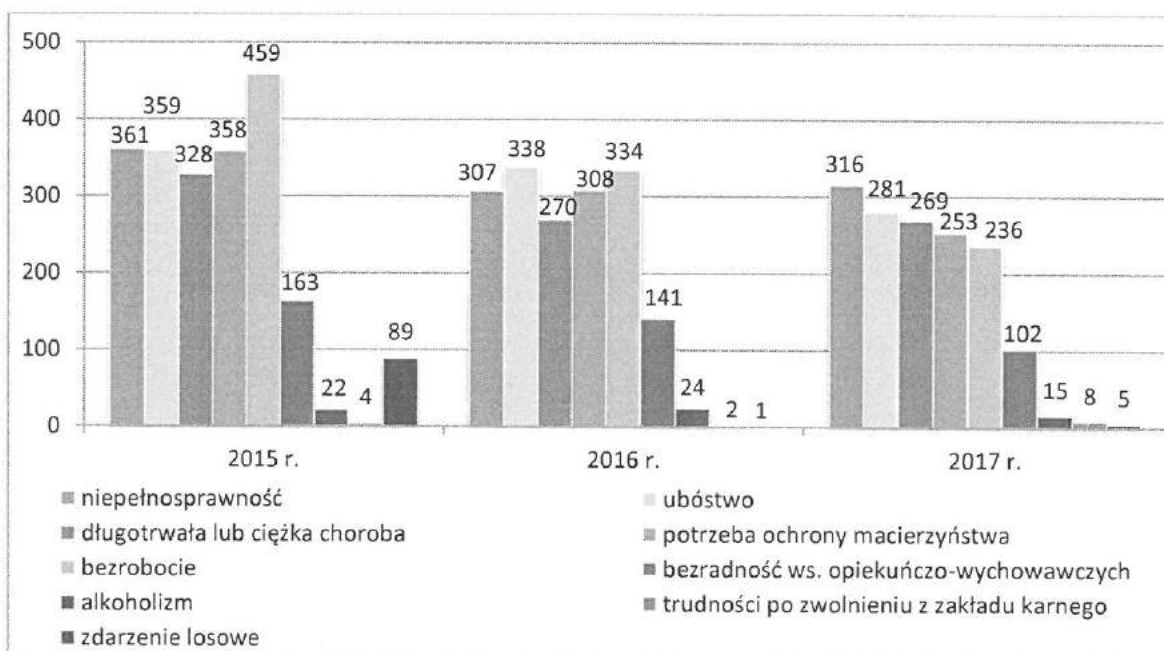
Wykres 29. Osoby i rodziny w gminie, którym w latach 2015-2017 przyznano świadczenie niepieniężne

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzałkowie.

Wśród mieszkańców gminy korzystających ze wsparcia GOPS-u w latach 2015-2017 najliczniejsze grupy stanowiły rodziny dotknięte bezrobociem i ogólnie rozumianym ubóstwem, zmagające się z niepełnosprawnością, długotrwałą lub ciężką chorobą oraz wymagające ochrony macierzyństwa lub wielodzietności. Znaczna część beneficjentów świadczeń pomocy doświadczała bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 30. Powody przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2015-2017 (liczba rodzin)

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzałkowie.

W latach 2015-2017 największy spadek odbiorców wsparcia udzielanego przez GOPS nastąpił wśród osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia (z 459 w 2015 r. do 236 w 2017 r.), wymagających ochrony macierzyństwa lub wielodzietności (z 358 w 2015 r. do 253 w 2017 r.), doświadczających ubóstwa (z 359 w 2015 r. do 281 w 2017 r.), zmagających się z długotrwałą lub ciężką chorobą (z 328 w 2015 r. do 269 w 2017 r.) oraz mających trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego (ze 163 w 2015 r. do 102 w 2017 r.). Jednocześnie w latach 2016-2017 niższa niż w 2015 roku była liczba osób w rodzinach objętych pomocą z powodu niepełnosprawności (361 w 2015 r., 307 w 2016 r., 316 w 2017 r.).

Świadczenia pomocy społecznej udzielane przez GOPS mają głównie charakter pieniężny, niepieniężny i usługowy. Dane szczegółowe w tym zakresie za lata 2015-2017 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Formy świadczeń pomocy społecznej udzielonych w gminie przez GOPS w latach 2015-2017

formy świadczeń		liczba osób			liczba świadczeń		
		2015 r.	2016 r.	2017 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
pieniężne	zasiłek stały	27	28	23	259	282	241
	zasiłek okresowy	118	104	78	676	585	464
	zasiłek celowy	244	235	229	X	X	X
	w tym: zasiłek celowy przyznany w ramach programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”	136	127	130	682	596	715
niepieniężne	posiłek	162	132	97	19.178	14.923	10.461
	w tym: posiłek przyznany w ramach programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”	162	132	97	19.178	14.923	10.461
	schronienie	0	0	0	0	0	0
	ubranie	0	0	0	0	0	0
	sprawienie pogrzebu	1	0	0	1	0	0
	odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	4	3	4	42	36	47
usługi	usługi opiekuńcze	21	21	25	5.648	5.843	5.980
	specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	0	0	0	0	0
	specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi	0	1	1	0	24	150
	poradnictwo specjalistyczne	0*	0*	0*	X	X	X
	praca socjalna	403*	344*	343*	X	X	X
	interwencja kryzysowa	0*	0*	0*	X	X	X
	kontrakt socjalny	0	0	0	X	X	X
	projekt socjalny	X	X	0	X	X	X
indywidualne programy pomocy	indywidualny program wychodzenia z bezdomności	0	0	0	X	X	X
	indywidualny program zatrudnienia socjalnego (CIS)	0	0	0	X	X	X

wspieranie rodziny i piecza zastępcza	wspieranie rodziny przez asystenta rodziny (liczba asystentów rodziny)	6* (1)	4* (1)	4* (1)	X	X	X
	liczba dzieci z gminy w pieczy zastępczej	2 (9.188)	2 (9.960)	3 (10.374)	X	X	X

*liczba rodzin

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzałkowie.

Pośród świadczeń pieniężnych najczęściej udzielaną formą pomocy w latach 2015-2017 był zasiłek celowy. Jest on przyznawany na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, obuwia, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, opłat za gaz, energię, wodę i czynsz, a także kosztów pogrzebu. W latach 2015-2017 liczba osób nim objętych systematycznie zmniejszała się (z 244 w 2015 r. do 229 w 2017 r.), przy czym obserwuje się wzrost liczby świadczeń przyznanych w postaci zasiłków celowych specjalnych.

Dominujący rodzaj pomocy niepieniężnej stanowił z kolei posiłek, który był wsparciem udzielanym głównie dzieciom w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Celem tego Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, w szczególności samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych. W latach 2015-2017 roku liczba osób objętych posiłkiem znacznie się zmniejszyła (162 w 2015 r., 132 w 2016 r., 97 w 2017 r.). W okresie tym ze środków dostępnych w Programie sfinansowano również zakup paczek świątecznych dla podopiecznych GOPS-u – w 2015 roku kupiono paczki dla odpowiednio 80, 80 i 75 rodzin na łączną kwotę odpowiednio 9.194, 16.000 i 16.500 zł.

Ważną formą wsparcia niepieniężnego było również pokrywanie kosztów pobytu mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej. W 2015 i 2017 roku gmina pokrywała koszt pobytu w domu pomocy społecznej za 4 osoby, a w 2016 roku za 3 osoby.

Wśród usług najistotniejszą rolę odgrywała praca socjalna mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych i tworzenie warunków

sprzyjających temu celowi. W latach 2016-2017 liczba rodzin, które objęto pracą socjalną, była nieco niższa niż w latach wcześniejszych (403 w 2015 r., 344 w 2016 r., 343 w 2017 r.).

Ośrodek świadczył również usługi opiekuńcze zatrudniając 4 opiekunki; w gminie zauważono wzrost zapotrzebowania na tę formę pomocy; w 2017 roku wykonano 5.980 godzin w ramach usług opiekuńczych dla 25 podopiecznych, a w latach 2015-2016 usługami opiekuńczymi objęto 21 osób.

W analizowanym okresie Ośrodek realizował również zadania z zakresu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej, zatrudniając 1 asystenta rodziny. W latach 2015-2016 pod jego opieką pozostawało po 6 rodzin, a w 2017 roku 4 rodziny. Środki na pokrycie kosztów związanych z zatrudnieniem asystenta rodziny zostały pozyskane w ramach Programu „Asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej”. Gmina ponosiła również odpłatność za pobyt dzieci z gminy w pieczy zastępczej – w 2015 roku 9.188 zł za 2 dzieci, w 2016 roku 9.960 zł za 2 dzieci, a w 2017 roku 10.374 zł za 3 dzieci.

W latach 2015-2017 GOPS realizował również zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, będąc odpowiedzialnym za obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, a także delegując do niego swoich pracowników. W latach 2015-2017 założono odpowiednio 19, 15 i 19 „Niebieskich Kart”. W ramach przeciwdziałania przemocy przeprowadzano także warsztaty profilaktyczne dla uczniów i szkolenia dla nauczycieli.

Od 2014 roku w gminie realizowany jest także rządowy program pomocy dla rodzin wielodzietnych. Koordynacją jego realizacji zajmuje się GOPS, który wydaje uprawnionym Karty Dużej Rodziny. W latach 2015-2017 liczba wydanych kart znacznie się zmniejszyła (191 w 2015 r., 89 w 2016 r., 52 w 2017 r.)

W latach 2016-2017 Ośrodek realizował również zadanie wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, przyznając świadczenia wychowawcze – 10.708 Świadczeń w 2016 roku oraz 14.515 Świadczeń w 2017 roku na łączną kwotę odpowiednio 5.335.656 i 7.238.791 zł. W 2016 roku 830 rodzin otrzymało świadczenie wychowawcze na 1.259 dzieci, a w 2017 roku liczba rodzin wzrosła do 877, a liczba dzieci do 1.392.

W analizowanym okresie GOPS realizował również zadania wobec opiekunów prawnych osób ubezwłasnowolnionych i małoletnich zamieszkujących na terenie gminy.

W 2015 roku 11 osobom wypłacono środki w kwocie 19.164 zł, w 2016 roku 14 osobom w kwocie 22.844 zł, a w 2017 roku 13 osobom w kwocie 24.877 zł.

W latach 2015-2017 w gminie prowadzone były prace społecznie-użyteczne. Liczba ich uczestników malała z roku na rok (21 w 2015 r., 15 w 2016 r., 10 w 2017 r.), podobnie jak kwota wypłaconych z tego tytułu świadczeń (46.119 zł w 2015 r., 13.286 zł w 2016 r., 9.639 zł w 2017 r.).

W ramach realizowanych zadań GOPS przyznawał również świadczenia rodzinne. W latach 2016-2017 ogólna liczba udzielonych świadczeń była wyższa niż w 2015 roku (14.778 w 2015 r., 16.490 w 2016 r., 16.328 w 2017 r.). Liczba wypłaconych zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków ulegała wahaniom (11.229 w 2015 r., 12.461 w 2016 r., 12.007 w 2017 r.), z kolei z roku na rok zwiększała się liczba przyznanych zasiłków pielęgnacyjnych (z 3.081 w 2015 r. do 3.318 w 2017 r.), świadczeń pielęgnacyjnych (z 287 w 2015 r. do 376 w 2017 r.) oraz specjalnych zasiłków opiekuńczych (ze 129 w 2015 r. do 246 w 2017 r.).

Dane szczegółowe na temat przyznanych w gminie świadczeń rodzinnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w latach 2015-2017

	2015 r.	2016 r.	2017 r.
zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych			
liczba świadczeń	12.227	12.206	12.277
zasiłek pielęgnacyjny			
liczba świadczeń	5.429	5.422	5.424
świadczenia pielęgnacyjne			
liczba świadczeń	511	493	470
dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego			
liczba świadczeń	0	X	X
specjalny zasiłek opiekuńczy			
liczba świadczeń	98	147	216
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka			
liczba świadczeń	104	98	82
świadczenie rodzicielskie			
liczba świadczeń	X	305	432
ogółem			
liczba świadczeń	18.369	18.671	18.901

zasiłek dla opiekunów			
liczba świadczeń	302	237	216
jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000 zł			
	X	X	1

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzałkowie.

W analizowanym okresie Ośrodek przyznawał również zasiłek dla opiekunów osób niepełnosprawnych. Przysługuje on osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku w związku z wygaśnięciem z mocy prawa (na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 roku o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2012 r., poz. 1548) decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. W latach 2015-2017 GOPS wypłacił odpowiednio 302, 237 i 216 zasiłków dla opiekuna na łączną kwotę odpowiednio 155.945, 122.737 i 112.320 zł.

Za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy GOPS opłacał składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz zdrowotne. W latach 2015-2017 liczba tych składek zwiększała się z roku na rok (1.051 w 2015 r., 1.109 w 2016 r., 1.113 w 2017 r.), podobnie jak ich wartość (198.997 zł w 2015 r., 207.570 zł w 2016 r., 219.834 zł w 2017 r.).

W 2017 roku Ośrodek przyznawał również jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Świadczenie to przyznawane jest w oparciu o art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, wynosi 4.000 zł i jest finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa. W 2017 roku Ośrodek przyznał 1 takie świadczenie na kwotę 4.000 zł.

Kolejną formę pomocy udzielanej przez Ośrodek stanowiły świadczenia z funduszu alimentacyjnego, które służą wsparciu osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej w przypadku bezskuteczności egzekucji zasądzonych świadczeń alimentacyjnych. W latach 2015-2017 liczba rodzin, którym przyznano tę pomoc, była na zbliżonym poziomie (60 w 2015 r., 62 w 2016 r., 63 w 2017 r.), a liczba wypłaconych świadczeń ulegała wahaniom (761 w 2015 r., 780 w 2016 r., 755 w 2017 r.). Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2015-2017

	2015 r.	2016 r.	2017 r.
liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	60	62	63
liczba wypłaconych świadczeń	761	780	755
łączna kwota wypłaconych świadczeń (w zł)	311.217	324.220	321.520

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzałkowie.

Pomoc społeczna polega również na prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej. Obejmuje ona zarówno jednostki środowiskowe, jak i instytucjonalne. W gminie Strzałkowo, obok Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, funkcjonują: Świetlica Środowiskowa w Strzałkowie, Warsztat Terapii Zajęciowej w Babinie, Dom Pomocy Społecznej w Strzałkowie oraz mieszkania chronione w Strzałkowie. Dane szczegółowe na ich temat przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13. Instytucje wsparcia w gminie

nazwa i adres instytucji	zakres oferowanych usług oraz kategoria klienta
Świetlica Środowiskowa w Strzałkowie , ul. Powidzka 2, 62-420 Strzałkowo.	Zakres oferowanych usług: wsparcie dzienne, działalność opiekuńczo-wychowawczą dla dzieci i młodzieży. Kategoria klienta: dzieci pochodzących z rodzin niewydolnych wychowawczo oraz zagrożonych problemami uzależnień.
Warsztat Terapii Zajęciowej w Babinie , Babin 13, 62-420 Strzałkowo.	Zakres oferowanych usług: rehabilitacja społeczna i zawodowa w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. osoby niepełnosprawne.
Dom Pomocy Społecznej w Strzałkowie , ul. K. Pułaskiego 1, 62-420 Strzałkowo.	Zakres oferowanych usług: całodobowa opieka zgodnie ze standardem określonym dla danego typu domu, w oparciu o indywidualne potrzeby jego mieszkańców. Kategoria klienta: dorośli mężczyźni z niepełnosprawnością intelektualną. Potrzeby w zakresie rozwoju instytucji: zwiększenie budżetu placówki i powiększenie kadry.
Mieszkania chronione (oddane do użytku w czerwcu 2018 r. przez Zakład Aktywności Zawodowej i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupcy) ul. Górna 12, 62-420 Strzałkowo.	Zakres oferowanych usług: lokale mieszkalne, których warunki pozwalają na przygotowanie osób w nich mieszkających do prowadzenia samodzielnego życia, uczestnictwa w życiu społecznym i ułatwiają integrację społeczną. Kategoria klienta: wychowankowie Zespołu Placówek Wspierania Rodziny „Szansa” w Kosewie i pracownicy Zakładu Aktywności Zawodowej w Słupcy.

Źródło danych: Urząd Gminy Strzałkowo i Starostwo Powiatowe w Słupcy.

Mieszkańcy gminy mają również możliwość korzystania z oferty instytucji udzielających wsparcia poza gminą. Dane szczegółowe na ich temat przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14. Instytucje udzielające wsparcia poza gminą, z oferty których mogą korzystać lub korzystają mieszkańcy gminy

nazwa i adres instytucji	zakres oferowanych usług oraz kategoria klienta
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupcy, ul. Wojska Polskiego 13, 62-400 Słupca.	Zakres oferowanych usług: realizacja zadań powiatu z zakresu pomocy społecznej, rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rehabilitacji społecznej oraz organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Kategoria klienta: mieszkańcy powiatu.
Ośrodek Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży z Interwencją Kryzysową w Łądku, ul. Niska 2, 62-406 Łądek.	Zakres oferowanych usług: schronienie, wyżywienie, opieka pedagogiczno-psychologiczna i prawna, zajęcia terapeutyczne. Kategoria klienta: osoby i rodziny w różnego typu kryzysach, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy w rodzinie.
Dom Pomocy Społecznej w Zagórowie, ul. dr. J. Lidmanowskiego 4, 62-410 Zagórow.	Zakres oferowanych usług: całodobowa opieka zgodnie ze standardem określonym dla danego typu domu, w oparciu o indywidualne potrzeby jego mieszkańców. Kategoria klienta: osoby dorosłe przewlekłe somatycznie chore.
Dom Pomocy Społecznej w Skubarczewie, Skubarczewo 4, 62-436 Orchowo.	Zakres oferowanych usług: całodobowa opieka zgodnie ze standardem określonym dla danego typu domu, w oparciu o indywidualne potrzeby jego mieszkańców. Kategoria klienta: osoby przewlekłe psychicznie chore.
Zakład Aktywności Zawodowej w Słupcy, ul. S. Batorego 1, 62-400 Słupca.	Zakres oferowanych usług: aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnością; prowadzenie miejsc pracy przystosowanych do możliwości ww. osób. Kategoria klienta: osoby z różnym stopniem niepełnosprawności.
Schronisko dla Bezdomnych Kobiet w Śremie, ul. Dutkiewicza 8a, 63-100 Śrem.	Zakres oferowanych usług: zapewnienie schronienia, pomoc żywnościowa, terapia zajęciowa, prowadzenie pracy socjalnej. Kategoria klienta: bezdomne kobiety.
Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn w Nochowie, Nochowo, ul. Śremska 12, 63-100 Śrem.	Zakres oferowanych usług: zapewnienie schronienia, pomoc żywnościowa, terapia zajęciowa, prowadzenie pracy socjalnej. Kategoria klienta: bezdomni mężczyźni.
Dom dla Dzieci i Młodzieży „Szansa” w Kosewie, ul. Słupecka 2, Ostrowite.	Zakres oferowanych usług: całodobowa placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego, opieka i wychowanie, prowadzenie wielostronnych, zintegrowanych specjalistycznych działań opiekuńczych, wychowawczych i terapeutycznych. Kategoria klienta: dzieci pozbawione całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Słupcy, ul. Wojska Polskiego 13, 62-400 Słupca.	Zakres oferowanych usług: kształcenie, wychowanie, opieka i rewalidacja. Kategoria klienta: dzieci i młodzież z niepełnosprawnością intelektualną.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Słupcy, ul. Wojska Polskiego 13, 62-400 Słupca.	Zakres oferowanych usług: udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej, logopedycznej, pomocy w wyborze zawodu i kierunku kształcenia oraz udzielanie rodzicom i nauczycielom porad związanych z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży. Kategoria klienta: dzieci, młodzież, pedagodzy, nauczyciele i rodzice.
--	--

Źródło danych: Urząd Gminy Strzałkowo i Starostwo Powiatowe w Słupcy.

12. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Organizacje pozarządowe są przejawem społeczeństwa obywatelskiego, jedną z form jego aktywności. Pełnią istotną rolę nie tylko w konsolidacji społeczności lokalnej, organizacyjnym wzmacnianiu władz lokalnych, lecz również zwiększają szanse rozwoju małych i średnich miejscowości. Dobrze zorganizowane środowisko może sprzyjać aktywizowaniu nie tylko pojedynczych osób i marginalizowanych grup społecznych, ale ich lokalnego otoczenia, sprzyja budowaniu samowystarczalności społeczności lokalnych poprzez uruchomienie i wykorzystanie jej zasobów.

Współpraca samorządu lokalnego z podmiotami należącymi do sektora pozarządowego nie tylko pozwala skuteczniej i efektywniej działać na rzecz rozwoju oraz poprawy warunków i jakości życia mieszkańców, lecz również umożliwia istotne odciążenie sektora publicznego w realizacji zadań.

W gminie Strzałkowo funkcjonuje ponad 30 organizacji pozarządowych. Samorząd gminy posiada uchwalany corocznie program współpracy Gminy Strzałkowo z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w oparciu o który ma możliwość podejmowania z nimi współpracy.

Poniższa tabela przedstawia dane szczegółowe na temat sektora pozarządowego w gminie.

Tabela 15. Organizacje pozarządowe w gminie

lp.	nazwa i adres organizacji	charakterystyka działania
1.	Stowarzyszenie Kobiet „Polna Róża” , Skarboszewo 33 62-420 Strzałkowo.	Podtrzymywanie dawnych i obecnych tradycji ludowych, reprezentowanie potrzeb i obrona interesów kobiet wiejskich, propagowanie wśród kobiet wiejskich działalności społeczno-wychowawczej i oświatowo-kulturalnej w zakresie poprawy warunków socjalno-bytowych rodzin wiejskich.
2.	Stowarzyszenie Społeczności Szemborowo , Szemborowo 58b, 62-420 Strzałkowo.	Działalność na rzecz rozwoju wsi, rolników i członków ich rodzin, aktywizacja i promowanie kobiet w życiu społecznym, pielęgnowanie tradycji regionalnych.
3.	Stowarzyszenie Kobiet „Razem” , Kornaty 29a, 62-420 Strzałkowo.	Upowszechnianie postaw proeuropejskich wśród ludzi młodych, kultywowanie tradycji i historii regionu wielkopolskiego, promocja kultury fizycznej, sportu i turystyki, organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży oraz osób niepełnosprawnych.
4.	Stowarzyszenie „Rozwinąć Skrzydła” , ul. Ostrowska 8b, 62-420 Strzałkowo.	Inicjowanie i prowadzenie działalności wspierającej przedsięwzięcia edukacyjne, kulturalne, sportowe i prozdrowotne na rzecz mieszkańców będących w trudnych sytuacjach materialnych i rodzinnych.
5.	Stowarzyszenie „Z Wiatrem i Pod Wiatr” , Słomczyce 8c, 62-420 Strzałkowo.	Działalność na rzecz upowszechniania kultury fizycznej i sportu, ochrony i promocji zdrowia, edukacji, oświaty i wychowania, organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży, pomoc osobom niepełnosprawnym
6.	Strzałkowskie Stowarzyszenie Osób Starszych i Niepełnosprawnych , ul. Powstańców Wielkopolskich 5, 62-420 Strzałkowo.	Rozwijanie różnorodnych form życia kulturalnego, oświatowego, towarzyskiego i wypoczynku ludzi starszych; organizowanie działań sprzyjających zachowaniu zdrowia i sprawności fizycznej.
7.	Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych Gminy Strzałkowo , ul. Powstańców Wielkopolskich 5, 62-420 Strzałkowo.	Działalność na rzecz dzieci niepełnosprawnych oraz osób niepełnosprawnych.
8.	Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych Zarząd Koła w Strzałkowie , ul. Aleja Prymasa Wyszyńskiego, 62-420 Strzałkowo.	Działalność na rzecz upowszechniania i utrwalania wartości patriotycznych, otaczania opieką swoich członków, kształtowanie aktywnych postaw działania dla dobra Ojczyzny.
9.	Stowarzyszenie Uśmiech Dziecka przy Szkole Podstawowej w Strzałkowie , ul. Aleja Prymasa Wyszyńskiego 10, 62-420 Strzałkowo.	Inicjowanie i prowadzenie działalności edukacyjnej, kulturalnej i sportowej wśród dzieci i młodzieży w szczególności będących w trudnych sytuacjach materialnych i rodzinnych.

10.	Stowarzyszenie Pro Internet, Staw 6, 62-420 Strzałkowo.	Ułatwianie dostępu do sieci internetowej.
11.	Stowarzyszenie Pszczelarzy w Strzałkowie, ul. 1 Maja 21, 62-420 Strzałkowo.	Prowadzenie szkoleń oraz pomoc w prowadzeniu i utrzymaniu hodowli pszczół.
12.	Stowarzyszenie Producentów Rolnych „Smak-Pol” w Strzałkowie, ul. Dworcowa 1, 62-420 Strzałkowo.	Działalność na rzecz rozwoju i poprawy lokalnego rolnictwa, sprawy zawodowe i pracownicze.
13.	Towarzystwo Miłośników Ziemi Strzałkowskiej, ul. 22 Lipca 29, 62-420 Strzałkowo.	Działalność na rzecz rozwoju gminy, utrzymania czystości i budowy obiektów użyteczności publicznej.
14.	Stowarzyszenie „Razem”, ul. Górna 12, 62-420 Strzałkowo.	Inicjowanie i prowadzenie działalności edukacyjnej, kulturalnej, sportowej i prozdrowotnej na rzecz młodzieży i mieszkańców gminy Strzałkowo i powiatu śłupeckiego.
15.	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Przedsiębiorczości Produktu Lokalnego, ul. Górna 12, 62-420 Strzałkowo.	Propagowanie i realizowanie działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości produktu lokalnego, działalność wspomagającą rozwój gospodarczy, ochrona i promocja zdrowia, organizowanie wypoczynku dzieci i młodzieży oraz ochrona praw konsumentów.
16.	Gminny Związek Działkowców, ul. Powstańców Wielkopolskich 5, 62-420 Strzałkowo.	Propagowanie zdrowego stylu życia, tworzenie warunków do integracji społeczeństwa.
17.	Strzałkowska Grupa Biegowa „Sokół”, ul. Powstańców Wielkopolskich 5, 62-420 Strzałkowo.	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu, rekreacji ruchowej oraz profilaktyka zdrowotna.
18.	Towarzystwo Sportowo-Kulturalne „Gramy Dalej”, ul. K. Pułaskiego 1, 62-420 Strzałkowo.	Integracja osób niepełnosprawnych poprzez sport, turystykę, wypoczynek oraz imprezy artystyczne.
19.	Strzałkowskie Stowarzyszenie „Futsal” w Strzałkowie, ul. A. Mickiewicza 13, 62-420 Strzałkowo.	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu w dziedzinie piłki nożnej.
20.	Gminny Ludowy Klub Sportowy „Polanin” w Strzałkowie, ul. Aleja Prymasa Wyszyńskiego 10, 62-420 Strzałkowo.	Pomoc w organizowaniu życia sportowego, organizowanie zajęć sportowych dla mieszkańców gminy, angażowanie mieszkańców do różnorodnych form aktywności ruchowej.
21.	Klub Sportowy „Polanin” Strzałkowo ul. Aleja Prymasa Wyszyńskiego 48, 62-420 Strzałkowo.	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu.
22.	Uczniowski Klub Sportowy Gimnazjum Strzałkowo, ul. Ostrowska 8, 62-420 Strzałkowo.	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu wśród młodzieży szkolnej.

23.	Klub Jeździecki „Ranczo Pod Brzozami” w Radłowie , Radłowo 1, 62-420 Strzałkowo.	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu ze szczególnym uwzględnieniem sportu jeździeckiego; działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, organizowanie różnorodnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży.
24.	Fundacja Strefa Przygód , Staw Drugi 12, lok. 17, 62-420 Staw.	Promowanie idei kultury fizycznej; organizowanie zawodów i imprez sportowych, organizowanie konferencji.
25.	Ludowy Klub Sportowy Janowo – Rudy , Janowo 7, 62-420 Strzałkowo.	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu.
26.	Ludowy Klub Sportowy „Dynamic” , Sierakowo, 62-420 Strzałkowo.	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu, organizowanie zajęć sportowych dla społeczności wiejskiej, prowadzenie szkoleń.
27.	Ludowy Zespół Sportowy „Sparta” , Chwałkowie 4, 62-420 Strzałkowo.	Popularyzacja kultury fizycznej i sportu, organizowanie udziału w meczach, zawodach i imprezach sportowych.
28.	Ludowy Zespół Sportowy „Platan” , Staw Pierwszy, 62-420 Strzałkowo.	Organizowanie imprez o charakterze sportowo-rekreacyjnym oraz udziału w meczach i zawodach sportowych.
29.	Ludowy Klub Sportowy „Korona” , Ciosna 6, 62-420 Strzałkowo.	Planowanie i organizowanie życia sportowego dzieci i młodzieży w oparciu o możliwości obiektowe i sprzętowe, organizowanie zajęć sportowych dla społeczności wiejskiej z uwzględnieniem funkcji zdrowotnych.
30.	Ochotnicza Straż Pożarna w Strzałkowie , ul. Powstańców Wielkopolskich 5, 62-420 Strzałkowo.	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom, uczestnictwo w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi, rozwijanie wśród członków ochotniczej straży pożarnej kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej i rozrywkowej.
31.	Ochotnicza Straż Pożarna w Babinie , Babin 7a, 62-420 Strzałkowo.	
32.	Ochotnicza Straż Pożarna w Brudzewie , Brudzewo, 62-420 Strzałkowo.	
33.	Ochotnicza Straż Pożarna w Katarzynowie , Katarzynowo 4, 62-420 Strzałkowo.	
34.	Ochotnicza Straż Pożarna w Krępkowie , Krępkowo, 62-420 Strzałkowo.	
35.	Ochotnicza Straż Pożarna w Kornatach , Kornaty 29, 62-420 Strzałkowo.	

36.	Ochotnicza Straż Pożarna w Sierakowie, Sierakowo, 62-420 Strzałkowo.	
37.	Ochotnicza Straż Pożarna w Skarboszewie, Skarboszewo, 62-420 Strzałkowo.	
38.	Ochotnicza Straż Pożarna w Szemborowie, Szemborowo 58b, 62-420 Strzałkowo.	

Źródło danych: Urząd Gminy Strzałkowo, www.bazy.ngo.pl

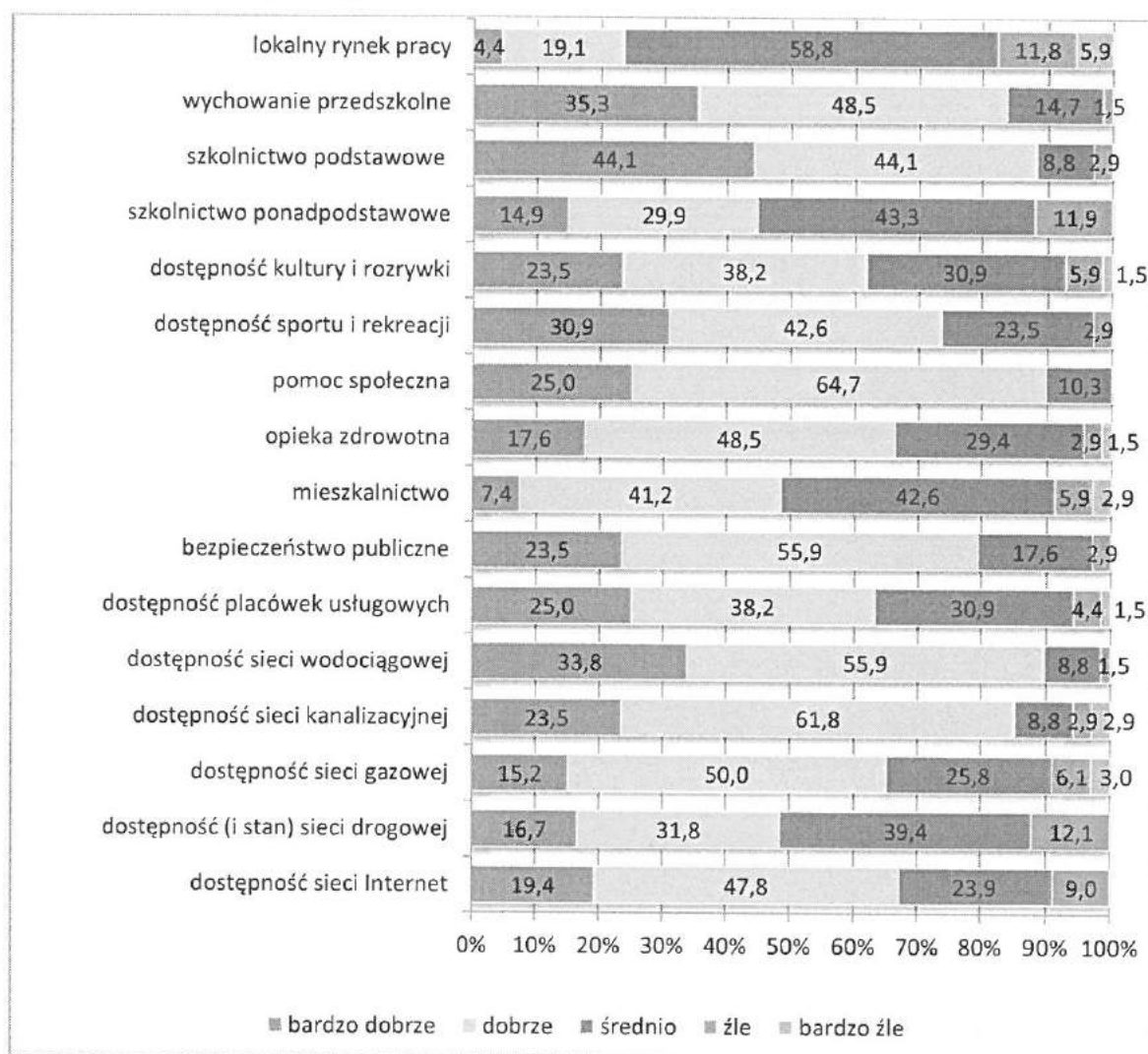
13. WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH „PROBLEMY SPOŁECZNE W ŚRODOWISKU LOKALNYM”

Badania ankietowe przeprowadzone w ramach diagnozy sytuacji społecznej w gminie Strzałkowo posłużyły identyfikacji, określeniu przyczyn i skali występujących na jej terenie problemów społecznych oraz wskazaniu działań, jakie należałoby podjąć w celu zmniejszenia ich natężenia oraz zminimalizowania ich skutków.

Badania zostały przeprowadzone przy pomocy ankiet, które zostały rozpowszechnione wśród mieszkańców gminy, w tym reprezentantów samorządu lokalnego, przedstawicieli jednostek organizacyjnych gminy, m.in. placówek oświatowych, kulturalnych, sportowych i pomocy społecznej, a także przedstawicieli jednostek służby zdrowia, policji i organizacji pozarządowych. W sumie do analizy przedłożono 68 wypełnionych anonimowo ankiet.

W pierwszym pytaniu poproszono przedstawicieli środowiska lokalnego o ocenę warunków życia w gminie. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 31. Warunki życia w gminie

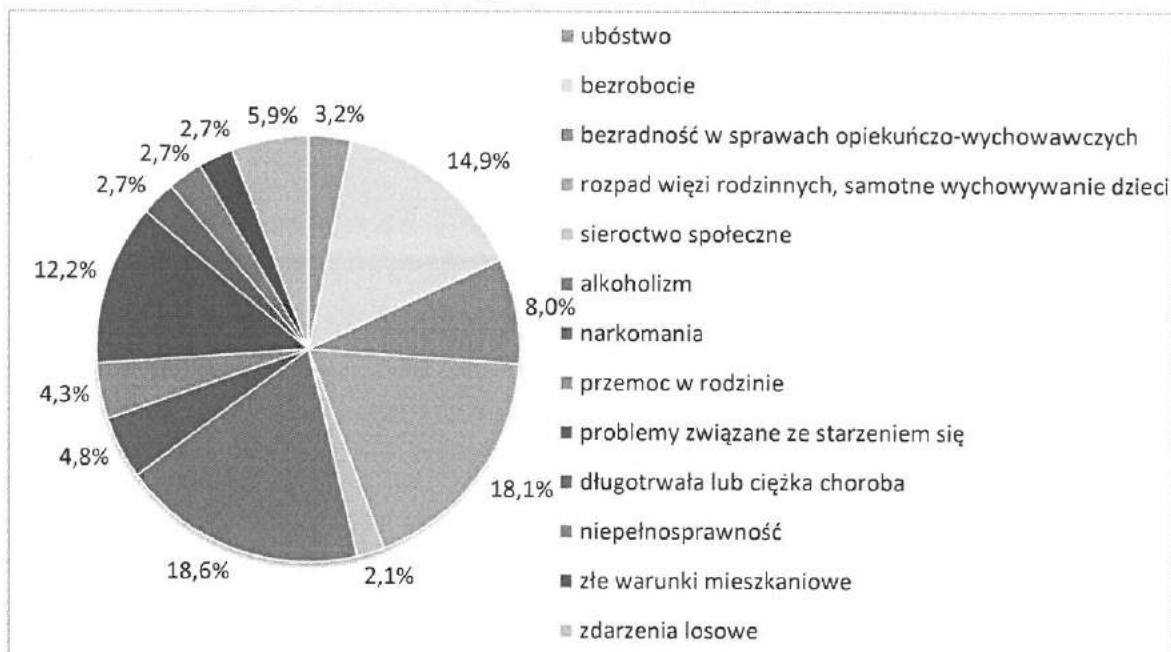
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Analizując warunki życia w gminie, przedstawiciele środowiska lokalnego najwyżej ocenili dostęp do sieci wodociągowej i pomoc społeczną (łącznie po 89,7% ocen dobrych i bardzo dobrych), dostępność szkolnictwa podstawowego (w sumie 88,2% ocen bardzo dobrych i dobrych), sieci kanalizacyjnej (łącznie 85,3% ocen dobrych i bardzo dobrych), wychowania przedszkolnego (w sumie 83,8% ocen dobrych i bardzo dobrych) oraz stan bezpieczeństwa publicznego (łącznie 79,4% ocen dobrych i bardzo dobrych).

Najniżej ankietowani ocenili lokalny rynek pracy (w sumie 17,7% ocen złych i bardzo złych).

W kolejnym pytaniu zapytano badanych o problemy, które najczęściej dotyczą mieszkańców gminy. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 32. Problemy najczęściej dotykające mieszkańców gminy

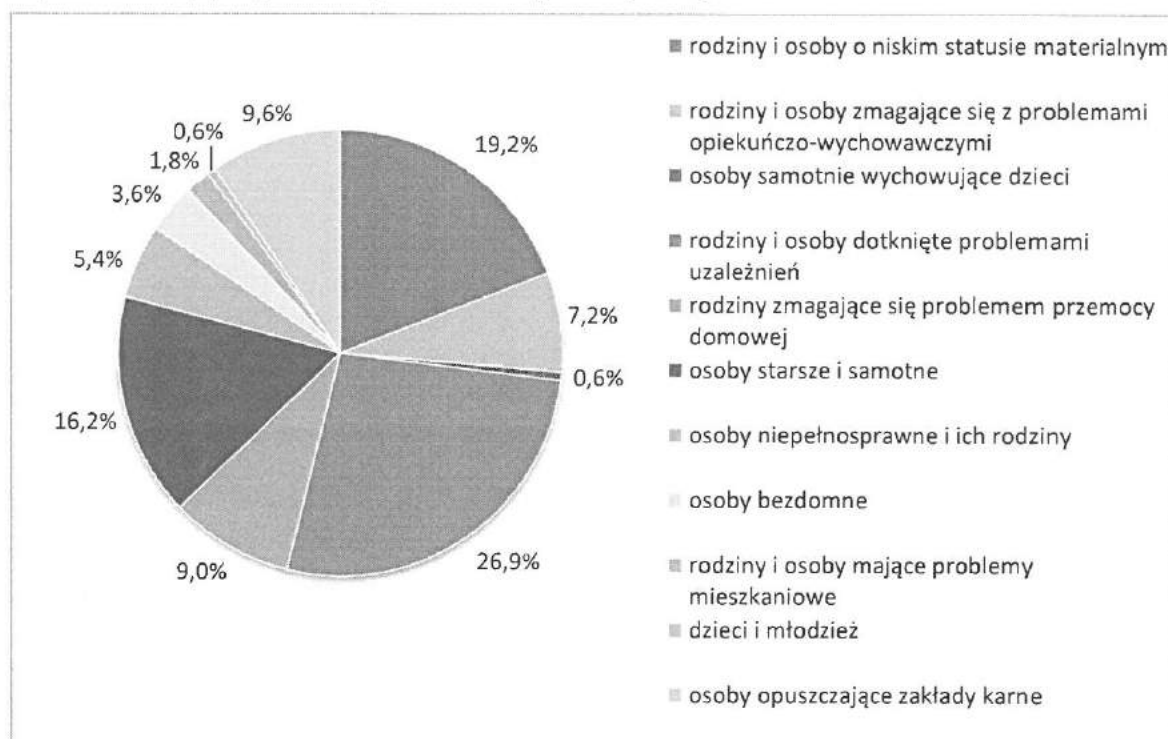

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Za problemy społeczne, które mają negatywny wpływ na mieszkańców gminy, respondenci uznali alkoholizm (18,6%) oraz rozpad więzi rodzinnych i samotne wychowywanie dzieci (18,1%). Do ważnych problemów badani zaliczyli także bezrobocie (14,9%), problemy związane ze starzeniem się (12,2%) oraz bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, zaniedbanie dzieci (8%).

Odpowiadając na następne pytanie, ankietowali identyfikowali grupy zagrożone wykluczeniem społecznym w gminie. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 33. Grupy zagrożone wykluczeniem społecznym w gminie

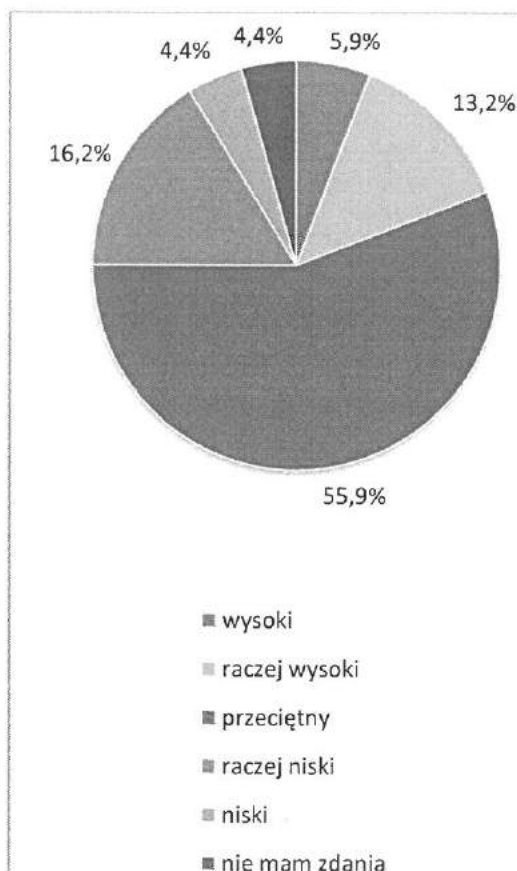

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

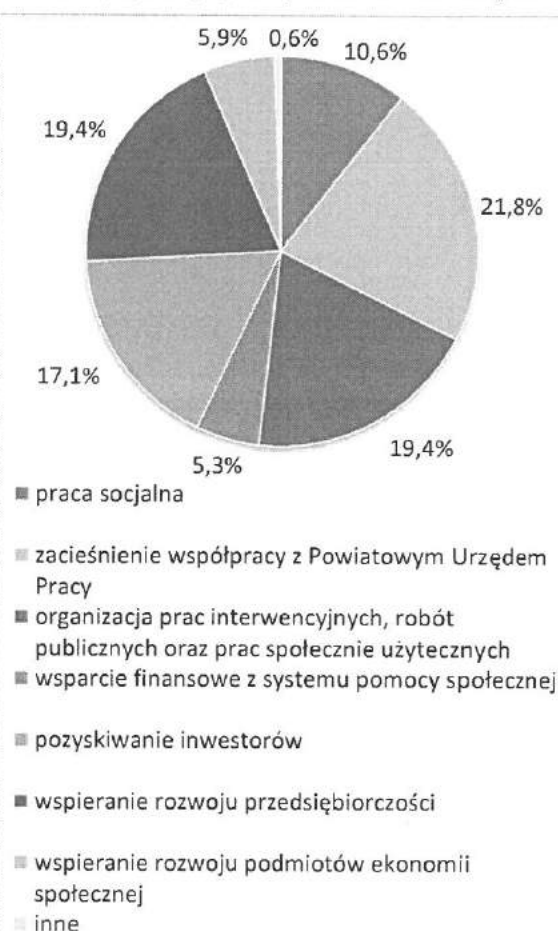
Najwięcej badanych stwierdziło, że najbardziej zagrożone wykluczeniem społecznym są rodziny i osoby dotknięte problemami uzależnień (26,9%), rodziny i osoby o niskim statusie materialnym (19,2%) oraz osoby starsze i samotne (16,2%).

W kolejnych pytaniach poproszono badanych o opinię na temat poziomu bezrobocia w gminie oraz wskazanie działań, jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób nim dotkniętych. Uzyskane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 34. Jaki jest poziom bezrobocia w gminie?

Wykres 35. Jakie działania należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób bezrobotnych?

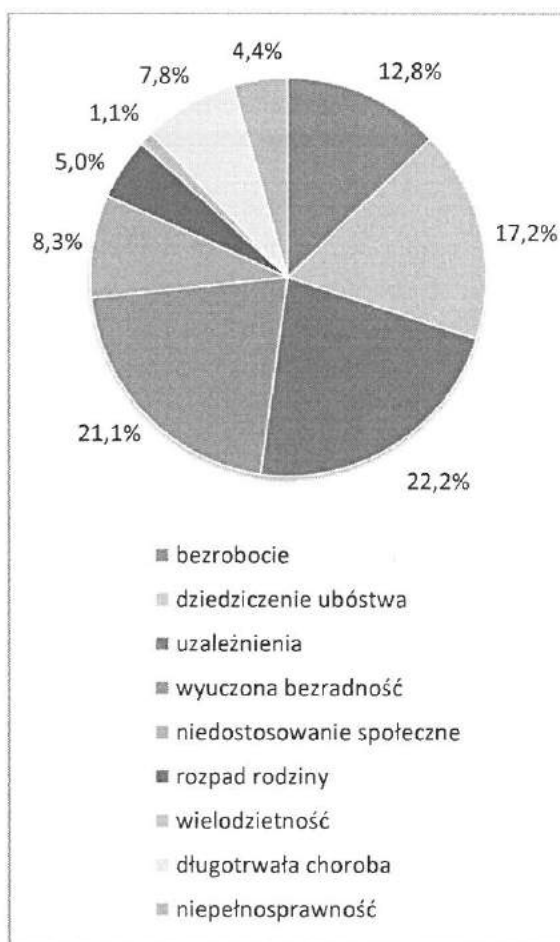
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

W opinii większości ankietowanych (55,9%) poziom bezrobocia w gminie jest przeciętny. Jednocześnie łącznie 20,6% respondentów uznało go za raczej niski lub niski, a 19,1% za raczej wysoki lub wysoki.

Wśród działań, jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób pozostających bez pracy, respondenci najczęściej wymieniali: zacieśnianie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w celu umożliwienia osobom bezrobotnym (poprzez świadczenie poradnictwa oraz organizowanie stażu, kursów i szkoleń) zdobycia doświadczenia zawodowego oraz podniesienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych (21,8%), organizowanie prac interwencyjnych, robót publicznych i prac społecznie użytecznych, wspieranie rozwoju przedsiębiorczości (po 19,4%) oraz pozyskiwanie inwestorów (17,1%).

W odpowiedzi na następne pytania ankietowani wskazali przyczyny ubóstwa wśród mieszkańców gminy oraz przedstawili propozycje działań, jakie powinny być podejmowane na rzecz osób nim dotkniętych. Szczegóły w tym zakresie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 36. Przyczyny ubóstwa wśród mieszkańców gminy?

Wykres 37. Jakie działania powinny być podejmowane na rzecz dotkniętych problemem ubóstwa?

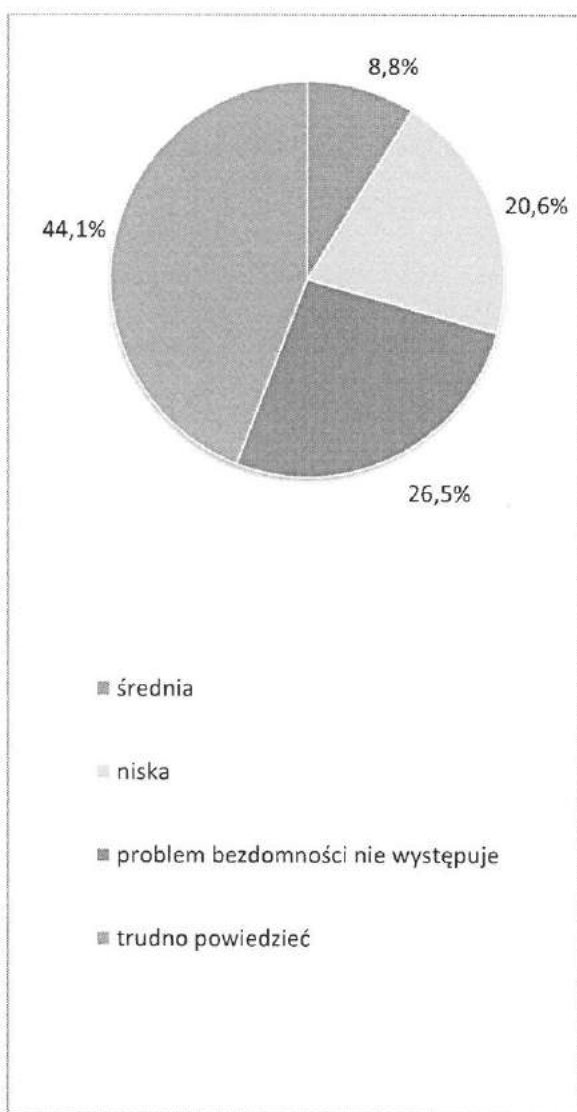
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Wśród przyczyn popadania mieszkańców gminy w ubóstwo, ankietowani najczęściej wskazywali uzależnienia (22,2%), wyuczoną bezradność (21,1%), a także dziedziczenie ubóstwa (17,2%).

Zdaniem respondentów, by skutecznie przeciwdziałać problemowi ubóstwa, należałoby przede wszystkim udzielać pomocy w znalezieniu zatrudnienia (27,3%). Duże znaczenie przywiązywali również do prowadzenia pracy socjalnej (15,9%), świadczenia poradnictwa (14,2%) oraz udzielania wsparcia rzeczowego, w tym w formie posiłku (12,5%).

W kolejnych pytaniach została podjęta kwestia bezdomności – poproszono badanych o opinię na temat skali tego problemu w gminie oraz wskazanie działań, które przyniosłyby największą skuteczność w jego zapobieganiu i rozwiązywaniu. Uzyskane odpowiedzi prezentują poniższe wykresy.

Wykres 38. Jaka jest skala problemu bezdomności w gminie?

Wykres 39. Jakie działania byłby najskuteczniejsze w zapobieganiu i rozwiązywaniu problemu bezdomności?

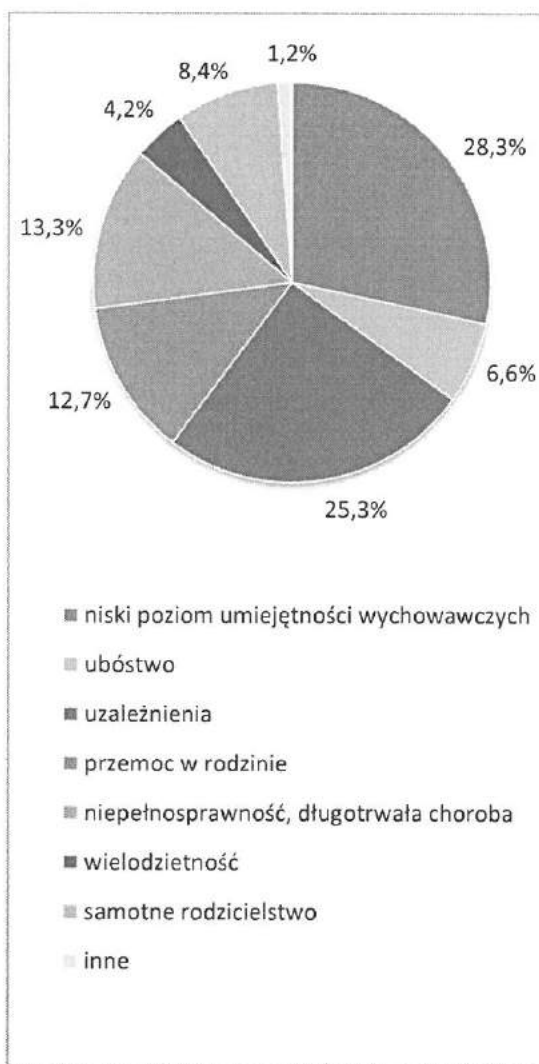
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Najwięcej respondentów (44,1%) nie potrafiło określić skali bezdomności w gminie. Jednocześnie 26,5% ankietowanych uznało, że problem ten na jej terenie nie występuje, a zdaniem 20,6% badanych jego skala jest niska.

W opinii ankietowanych największe efekty w zapobieganiu i rozwiązywaniu problemu bezdomności może przynieść udzielenie pomocy w znalezieniu zatrudnienia (21,3%) oraz tworzenie mieszkań komunalnych i socjalnych (12,8%), opracowywanie indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności oraz prowadzenie profilaktyki i terapii uzależnień (po 11,6%).

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające poznać opinie respondentów na temat przyczyn bezradności opiekuńczo-wychowawczej oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Uzyskane odpowiedzi prezentują poniższe wykresy.

Wykres 40. Przyczyny bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego w gminie

Wykres 41. Jakie działania poprawiłyby sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo w gminie?

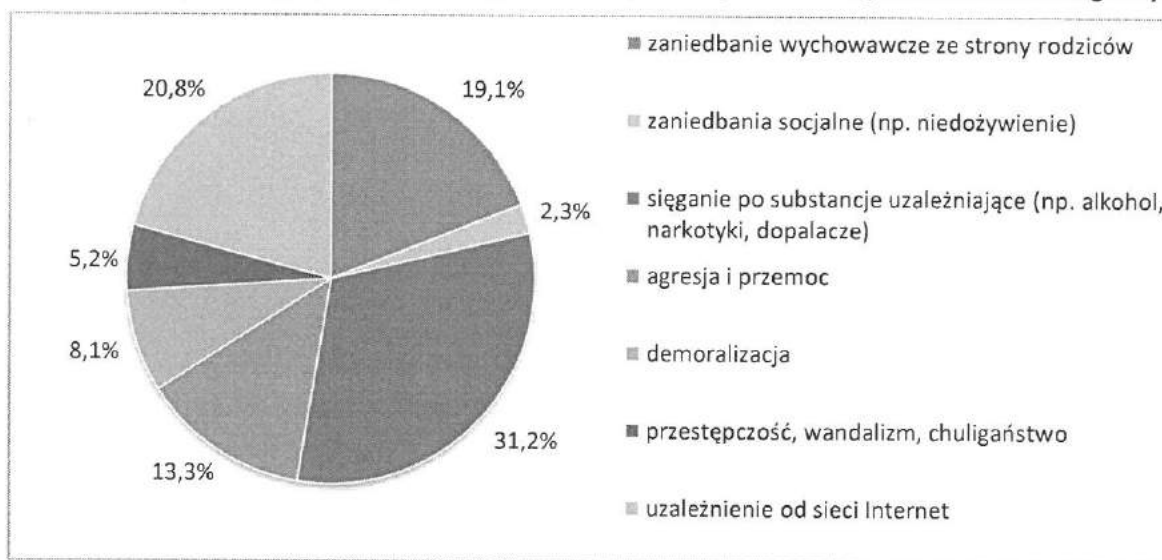
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

W opinii badanych głównymi przyczynami bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego w gminie są niski poziom umiejętności wychowawczych (28,3%) i uzależnienia (25,3%).

Wśród działań, których podjęcie mogłoby poprawić sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo, ankietowani najczęściej wskazywali edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich (16,6%), świadczenie wsparcia przez asystenta rodziny, zwiększenie dostępności poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego i terapii rodzinnej (po 16%), udzielenie pomocy w znalezieniu zatrudnienia (13,9%) oraz prowadzenie profilaktyki i terapii w zakresie uzależnień i przemocy w rodzinie (13,4%).

W uzupełnieniu odpowiedzi na poprzednie pytania, ankietowani wskazali negatywne zjawiska, na jakie najbardziej narażone są dzieci i młodzież z gminy. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 42. Na jakie negatywne zjawiska społeczne najbardziej narażone są dzieci i młodzież z gminy?

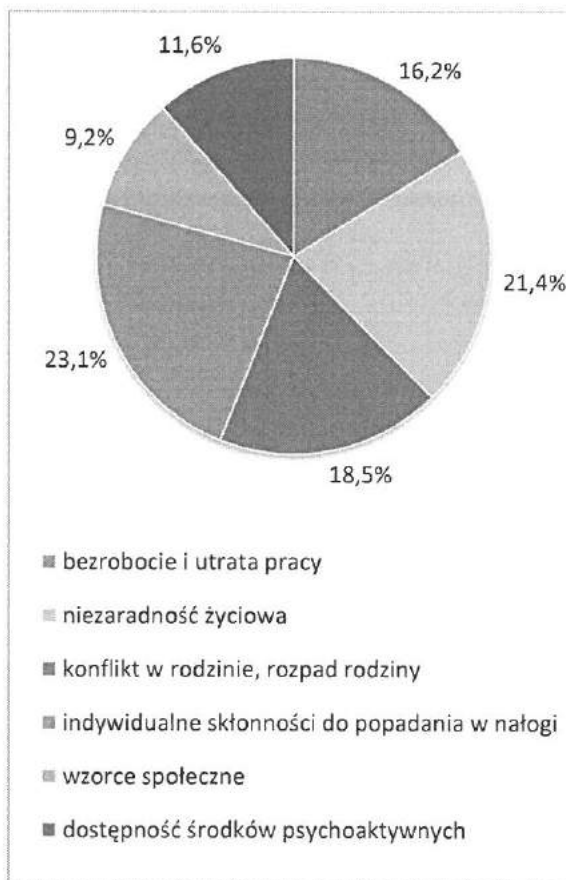
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Według ankietowanych, do negatywnych zjawisk społecznych, na które najbardziej narażone są dzieci i młodzież z gminy, należą: sięganie po substancje uzależniające, np. alkohol, narkotyki i dopalacze (31,2%), uzależnienie od sieci Internet (20,8%), zaniechania socjalne ze strony rodziców (19,1%) oraz agresja i przemoc (13,3%).

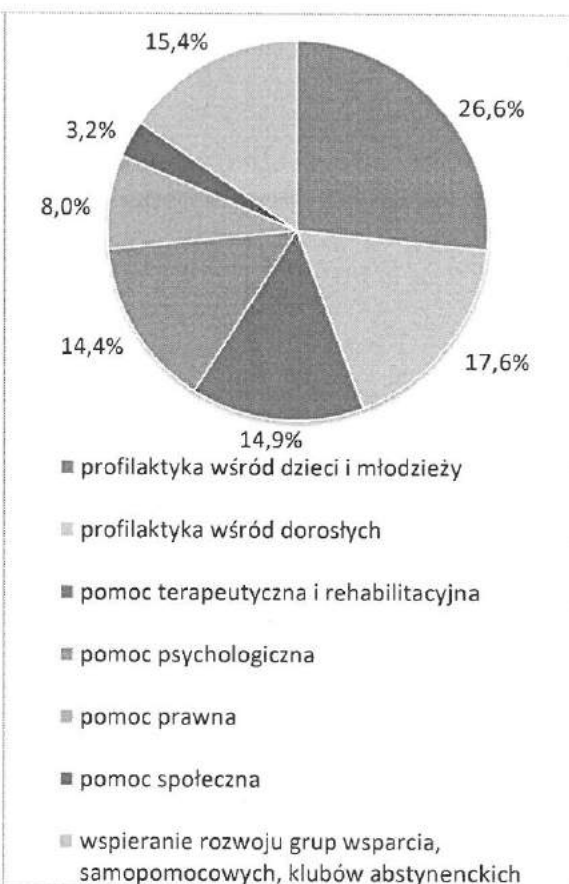
W następnych pytaniach poproszono respondentów o podanie przyczyn występowania problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy oraz wskazanie działań, jakie

powinny być podejmowane na rzecz osób i rodzin nim dotkniętych. Odpowiedzi w tym zakresie prezentują poniższe wykresy.

Wykres 43. Przyczyny występowania problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy

Wykres 44. Jakie działania powinny być podejmowane na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin?

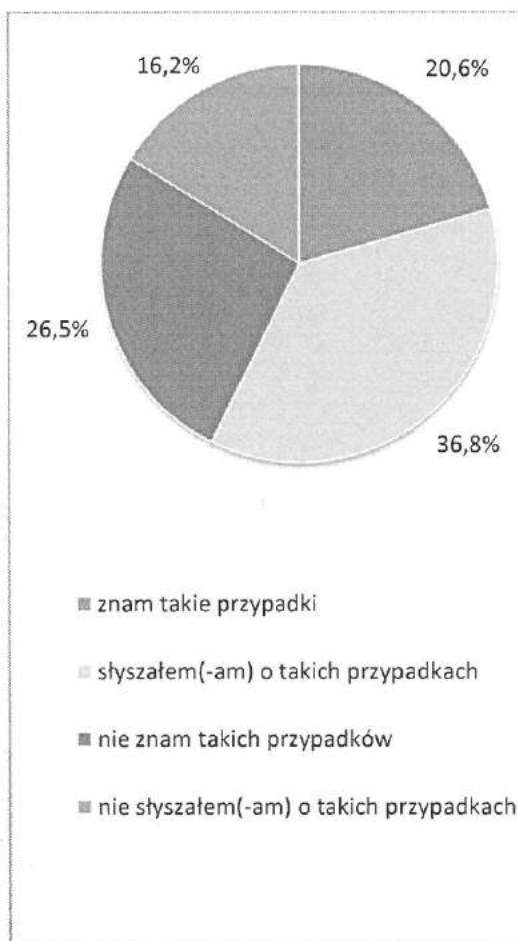
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Do zasadniczych powodów występowania problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy badani zaliczyli indywidualne skłonności do popadania w nałogi (23,1%), niezaradność życiową (21,4%), konflikt w rodzinie i jej rozpad (18,5%) oraz bezrobocie i utratę pracy (16,2%).

Zdaniem respondentów, podejmując działania na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin, należy przede wszystkim skupić się na prowadzeniu profilaktyki wśród dzieci i młodzieży (26,6%) oraz dorosłych (17,6%), wspieraniu rozwoju grup wsparcia, samopomocowych i klubów abstynenckich (15,4%), zapewnieniu dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej (14,9%) oraz psychologicznej (14,4%).

Następnie zapytano badanych o znajomość przypadków występowania problemu, który niejednokrotnie ma swoje źródło w uzależnieniach, tj. przemocy w rodzinie, oraz poproszono o przedstawienie działań, które byłyby najskuteczniejsze w walce z tym zjawiskiem. Uzyskane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 45. Znajomość przypadków przemocy w rodzinie w gminie

Wykres 46. Jakie kroki byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie?

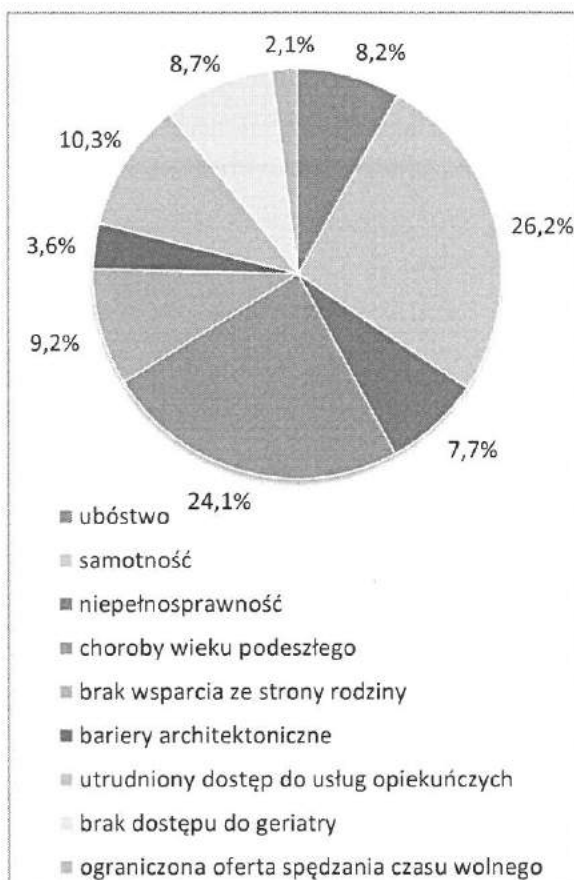
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Większość badanych (łącznie 57,4%) stwierdziła, że słyszała o przypadkach przemocy w rodzinie w gminie lub je zna. Odmienne zdania było w sumie 42,7% ankietowanych.

Zdaniem respondentów, by skutecznie przeciwdziałać przemocy w rodzinie, należy przede wszystkim motywować i kierować sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych (18,3%), prowadzić profilaktykę agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży (17,7%) oraz prowadzić poradnictwo i podejmować interwencje (17,1%).

Kolejna kwestia poruszona w ankiecie dotyczyła problemów, z jakimi najczęściej zmagają się osoby starsze w gminie, oraz działań, których wdrożenie przyczyniłoby się do poprawy ich sytuacji. Udzielone przez badanych odpowiedzi prezentują poniższe wykresy.

Wykres 47. Problemy najczęściej dotykające osoby starsze z gminy

Wykres 48. Jakie działania poprawiłyby sytuację osób starszych w gminie?

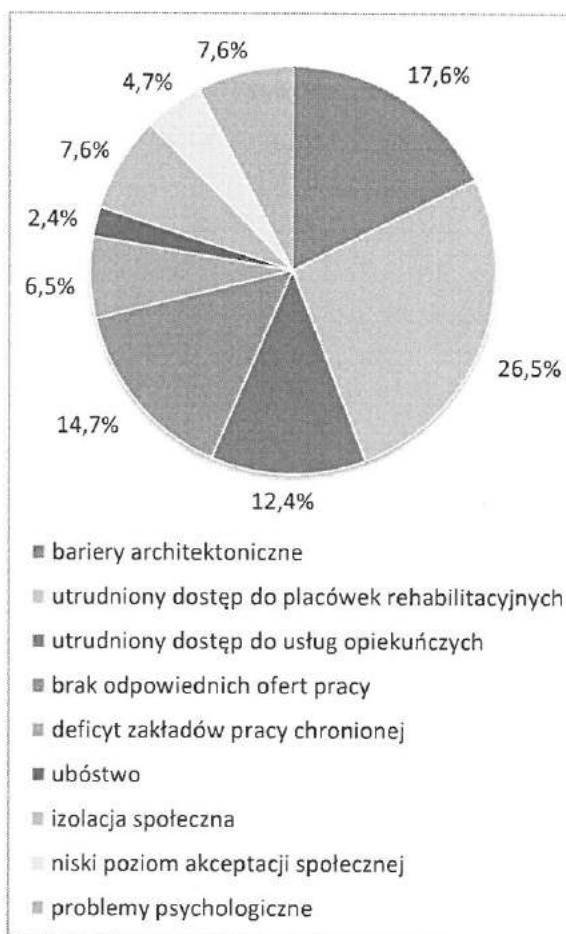
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

W opinii osób ankietowanych, problemami, które najczęściej dotykają seniorów w gminie, są samotność (26,2%) oraz choroby wieku podeszłego (24,1%).

Do działań, których realizacja mogłaby się przyczynić do poprawy sytuacji seniorów w gminie, respondenci najczęściej zaliczali: zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów (25,5%), rozwój usług opiekuńczych (23,4%), zapewnienie szerszego dostępu do placówek wsparcia dziennego (klub seniora, dzienny dom pobytu; 18,6%) oraz zaangażowanie wolontariuszy do pomocy osobom starszym (18,1%).

W odpowiedzi na kolejne pytania ankietowani identyfikowali problemy, których najczęściej doświadczają osoby niepełnosprawne w gminie, oraz wskazywali działania, których podjęcie pozwoliłoby na pełniejszy ich udział w życiu społecznym. Szczegóły w tym zakresie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 49. Problemy, których najczęściej doświadczają osoby niepełnosprawne z gminy

Wykres 50. Jakie działania umożliwiłyby osobom niepełnosprawnym pełniejszy udział w życiu społecznym?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

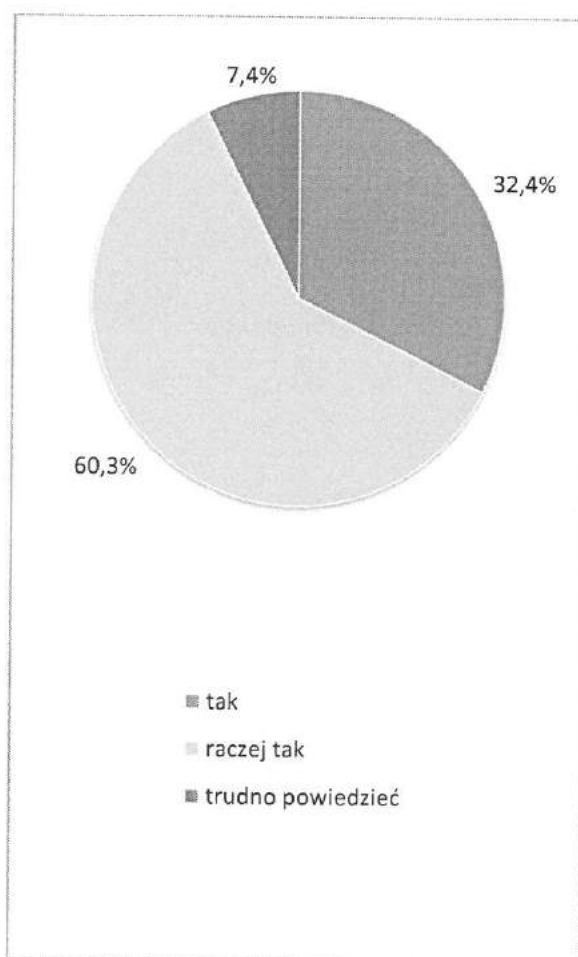
Według badanych problemami, z którymi najczęściej zmagają się osoby dotknięte niepełnosprawnością z gminy, są: utrudniony dostęp do placówek rehabilitacyjnych (26,5%), a także bariery architektoniczne (17,6%), brak odpowiednich ofert pracy (14,7%) oraz utrudniony dostęp do usług opiekuńczych (12,4%).

W opinii ankietowanych, działania, które umożliwiłyby osobom niepełnosprawnym pełniejszy udział w życiu społecznym, powinny skupiać się na zwiększeniu dostępu do

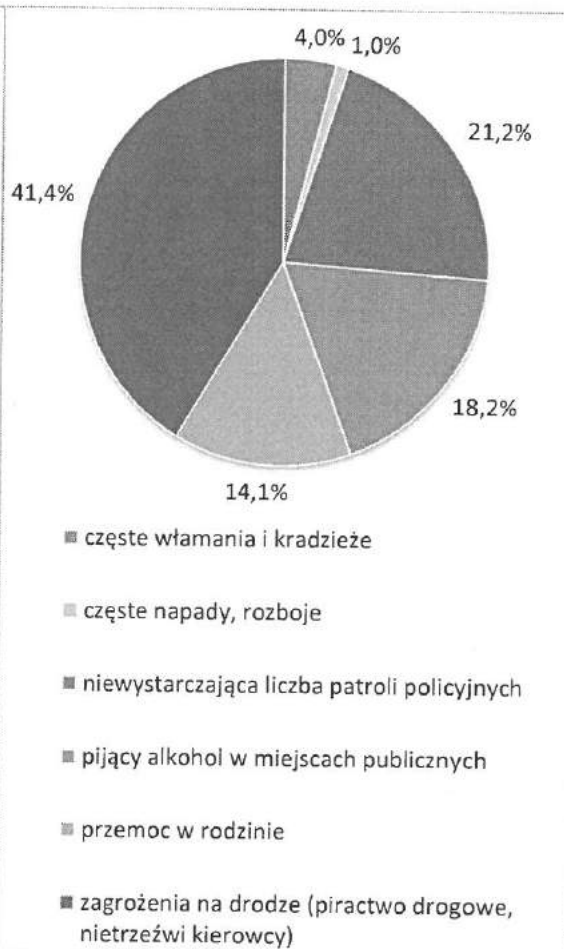
rehabilitacji (24,2%), zapewnieniu dostępu do wczesnej diagnostyki medycznej (17,7%), likwidowaniu barier architektonicznych (17,2%), tworzeniu stanowisk pracy oraz zwiększeniu dostępu do pomocy specjalistycznej, w tym psychologicznej, pedagogicznej (po 15,1%).

W ostatnich pytaniach podjęto temat stanu bezpieczeństwa w gminie – poczucia bezpieczeństwa, przyczyn jego braku oraz działań, które wpłynęłyby na jego zwiększenie. Szczegóły w tym zakresie prezentują poniższe wykresy.

Wykres 51. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w gminie?

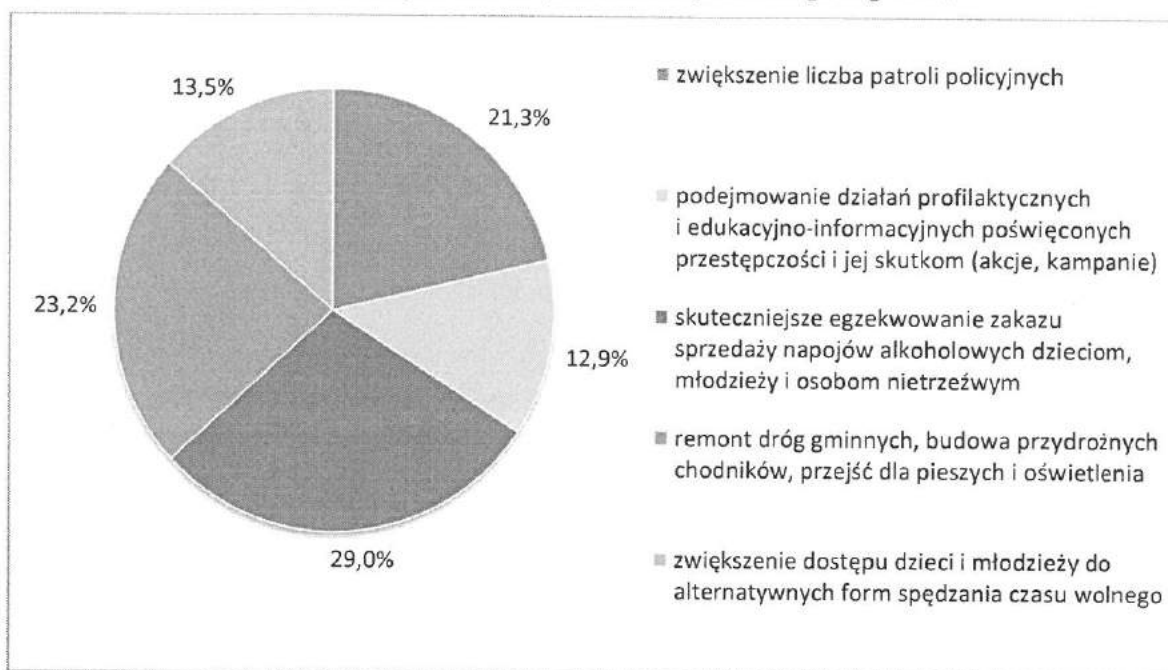

Wykres 52. Przyczyny braku bezpieczeństwa w gminie

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Wykres 53. Co wpłynęłoby na zwiększenie bezpieczeństwa publicznego w gminie?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość badanych (łącznie 92,7%) stwierdziła, że czuje się raczej bezpiecznie bądź bezpiecznie w miejscu zamieszkania. Nikt nie był odmiennego zdania.

Wśród przyczyn braku bezpieczeństwa respondenci najczęściej wskazywali zagrożenia na drodze (przestępstwa drogowe, nietrzeźwi kierowcy; 41,4%), niewystarczającą liczbę patroli policyjnych (21,2%) oraz osoby pijące alkohol w miejscach publicznych (18,2%).

Zdaniem ankietowanych na poprawę bezpieczeństwa publicznego w gminie w największym stopniu wpłynęłyby takie działania, jak: skuteczniejsze egzekwowanie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych dzieciom, młodzieży i osobom nietrzeźwym (29%), remont dróg gminnych, budowa przydrożnych chodników, przejść dla pieszych i oświetlenia (23,2%) oraz zwiększenie liczby patroli policyjnych (21,3%).

14. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest heurystyczną techniką analityczną służącą uporządkowaniu posiadanych informacji. W przypadku strategii rozwiązywania problemów społecznych stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu pomocy społecznej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwala oszacować potencjał, jakim

się dysponuje oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej. Analizę SWOT przeprowadzoną na potrzeby niniejszego dokumentu przedstawiono poniżej.

Mocne strony	Słabe strony
▪ rozwijający się lokalny rynek pracy; wzrost liczby ofert pracy ▪ współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych (prace społecznie użyteczne, prace interwencyjne, staże) ▪ upowszechnianie ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach ▪ zachęcanie inwestorów do tworzenia w gminie nowych miejsc pracy ▪ pomoc i wsparcie GOPS-u dla osób i rodzin w trudnej sytuacji materialnej; dobra znajomość ich sytuacji ▪ istnienie warunków do prowadzenia efektywnej pracy socjalnej ▪ zapewnianie wsparcia ze strony asystenta rodziny ▪ dobry dostęp do opieki przedszkolnej i szkolnictwa podstawowego ▪ dobra baza szkolna i sportowa ▪ funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Kultury, Biblioteki Publicznej i Kina ▪ prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie ▪ funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień i przemocy i grupy samopomocowej Al-Anon ▪ działalność Świetlicy Środowiskowej w Strzałkowie ▪ podejmowanie wśród dzieci i młodzieży działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w zakresie	▪ nieodpowiednie zasoby mieszkań komunalnych, w tym socjalnych ▪ deficyt podmiotów ekonomii społecznej ▪ brak placówek wsparcia dla osób bezdomnych ▪ niewystarczający dostęp rodzin do poradnictwa specjalistycznego ▪ brak chętnych do pracy w charakterze asystenta rodziny ▪ brak opieki nad dziećmi do lat 3. ▪ niedostosowana do potrzeb i oczekiwań dzieci i młodzieży oferta spędzania czasu wolnego ▪ niewystarczający dostęp do placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży ▪ nieodpowiedni dostępu do specjalistycznej opieki medycznej w gminie ▪ nieodpowiedni dostęp do pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej, psychospołecznej i prawnej dla rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie; niedostateczna liczba specjalistów, np. terapeutów i psychiatrów ▪ ograniczony dostęp do placówek wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie ▪ brak grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie ▪ niewystarczająca liczba pracowników świadczących wsparcie osobom starszym i niepełnosprawnym ▪ brak grup wsparcia i placówek wsparcia dziennego działających na rzecz osób starszych, w tym klubu seniora

przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie; m.in. realizowanie programów profilaktycznych w placówkach oświatowych ▪ informowanie osób starszych i niepełnosprawnych o przysługujących im prawach i dostępnych formach pomocy ▪ wielopoziomowe wsparcie osób starszych i ich rodzin ▪ działalność Uniwersytetu Trzeciego Wieku (11 sekcji, udział ok. 340 osób), ▪ działalność organizacji pozarządowych na rzecz rodzin i dzieci oraz osób starszych i niepełnosprawnych, np. Stowarzyszenia „Uśmiech Dziecka”, Stowarzyszenia „Rozwinąć Skrzydła”, Stowarzyszenia Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych Gminy Strzałkowo, Koła Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Stowarzyszenie Sportowo-Kulturalne „Gramy Dalej” ▪ podejmowanie działań prozdrowotnych wśród osób starszych ▪ udzielanie wsparcia osobom starszym ze strony rodziny ▪ organizowanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi ▪ funkcjonowanie w gminie Warsztatu Terapii Zajęciowej ▪ dobrze wykwalifikowana i podnosząca kwalifikacje kadra GOPS-u ▪ posiadanie wiedzy na temat problemów społecznych występujących w gminie ▪ odpowiednia jakość obsługi klienta systemu pomocy społecznej ▪ podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze polityki	▪ niskie kwalifikacje osób niepełnosprawnych ▪ ograniczony dostęp do specjalistów świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi ▪ ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki lekarskiej, w tym opieki geriatrycznej ▪ istnienie barier utrudniających niepełnosprawnym codzienne życie, w tym architektonicznych ▪ nieodpowiednia liczba pracowników socjalnych ▪ niedostatecznie rozwinięta sieć placówek pomocy społecznej ▪ niewielki stopień absorpcji środków finansowych z funduszy zewnętrznych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, w tym z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej ▪ niewielki potencjał organizacji pozarządowych działających w gminie w obszarze polityki społecznej ▪ nierozwinięty wolontariat
---	---

społecznej oraz z przedstawicielami kościoła (oddział Caritas w Strzałkowie); dobrze działające organizacje kulturalne i sportowe na terenie gminy ▪ potencjał społeczny; duża grupa aktywnych działaczy społecznych w organizacjach pozarządowych ▪ wolontariusze mogący wspierać osoby starsze i niepełnosprawne	
Szanse	Zagrożenia
▪ podnoszenie kwalifikacji kobiet i osób niepełnosprawnych ▪ motywowanie osób długotrwale bezrobotnych do podjęcia pracy ▪ rozwój sektora ekonomii społecznej ▪ aktywna promocja gminy i jej walorów; rozwój turystyki i rekreacji ▪ przyciąganie nowych inwestorów ▪ promocja przedsiębiorczości wśród mieszkańców gminy ▪ dostęp do europejskich rynków pracy ▪ zmniejszenie skali wykluczenia społecznego dzięki Programowi „Rodzina 500+” ▪ rozwijanie sieci i oferty placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży ▪ rosnąca świadomość społeczna na temat problemów uzależnień i przemocy w rodzinie ▪ promowanie zdrowego trybu życia i zintensyfikowanie działań profilaktycznych, informacyjno-edukacyjnych i szkoleniowych w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie ▪ tworzenie grup wsparcia dla osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie i motywowanie do udziału w tych grupach	▪ spadek aktywności zawodowej w wyniku Programu „Rodzina 500+” ▪ zjawisko dziedziczenia bezrobocia i długotrwałego pozostawania bez pracy ▪ zbyt mały potencjał inwestorów w regionie ▪ zjawisko eurosieroctwa ▪ ograniczone możliwości znalezienia zatrudnienia na lokalnym rynku pracy przez kończącą edukację młodzież ▪ spadek opłacalności produkcji rolnej ▪ migracja zarobkowa osób w wieku produkcyjnym, w tym ludzi młodych i wykształconych, do większych ośrodków ▪ niski poziom społecznej akceptacji osób bezdomnych ▪ zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców ▪ kryzys funkcji rodziny i jej roli w życiu społecznym ▪ osłabienie więzi rodzinnych i rozpad rodzin ▪ brak pozytywnych wzorców zachowań ▪ rozpad więzi społecznych ▪ niewielka liczba osób wyleczonych z uzależnień ▪ obniżanie się wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej ▪ coraz większa dostępność alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz

▪ rozwój usług opiekuńczych i uruchomienie specjalistycznych usług opiekuńczych ▪ promowanie aktywnego starzenia się ▪ organizowanie przedsięwzięć środowiskowych na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych ▪ dobra dostępność domów pomocy społecznej ▪ wzrost społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych ▪ możliwość pozyskiwania środków finansowych z funduszy zewnętrznych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, w tym z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej ▪ dotacje rządowe na realizację lokalnej polityki społecznej ▪ zmieniający się na korzyść wizerunek sektora pomocy społecznej ▪ możliwość tworzenia partnerstw publiczno-prywatnych ▪ wypracowanie systemów wzajemnej komunikacji i współpracy między instytucji publicznymi a organizacjami pozarządowymi oraz koordynacja tych działań ▪ rozbudowa infrastruktury placówek pomocy społecznej na szczeblu ponadgminnym ▪ zwiększenie aktywności społecznej ▪ rozwój wolontariatu w gminie i wsparcie działań wolontariackich	coraz większa liczba dzieci i młodzieży je zażywających ▪ alkoholizm jako przyczyna wielu problemów społecznych ▪ brak chęci tworzenia grup samopomocowych w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie ze względu na brak anonimowości w środowisku lokalnym ▪ przemoc w rodzinie i wzrost zachowań agresywnych wśród dzieci i młodzieży ▪ zwiększająca się liczba rodzin wymagających interwencji z powodu przemocy w rodzinie ▪ rosnąca liczba osób wymagających działań interdyscyplinarnych i korekcyjno-edukacyjnych oraz umieszczenia w ośrodkach wsparcia ▪ zwiększająca się liczba osób starszych ▪ niezadowolający poziom życia osób starszych i niepełnosprawnych ▪ samotność i bierność osób starszych i niepełnosprawnych ▪ popadanie przez pracowników pomocy społecznej w rutynę i doznawanie syndromu wypalenia zawodowego ▪ niewłaściwie finansowany system pomocy społecznej; zbyt duże obciążenie zadaniami samorządu gminy ▪ brak odpowiednich środków prawnych dla skutecznego rozwiązywania problemów społecznych ▪ wyuczona bezradność i dziedziczenie zachowań, w tym korzystania ze świadczeń pomocy społecznej ▪ bierna i roszczeniowa postawa odbiorców pomocy społecznej
--	--

15. WNIOSKI Z DIAGNOZY

Przeprowadzona w kilkunastu obszarach diagnoza sytuacji społecznej w gminie Strzałkowo pozwoliła na zidentyfikowanie najważniejszych problemów oraz wyzwań, przed którymi w najbliższych latach stanie samorząd lokalny. Zaliczono do nich:

- zwiastujący proces starzenia się społeczności lokalnej i zwiększający ryzyko chorób i niepełnosprawności stały wzrost liczby osób starszych, któremu towarzyszy spadek liczby dzieci i młodzieży oraz osób w wieku produkcyjnym;
- dalsze wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i wymagających aktywizacji zawodowej oraz kontynuowanie działań na rzecz tworzenia w gminie nowych miejsc pracy;
- rozwijanie systemu pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej;
- wspieranie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, w tym wymagających ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- zaspokajanie potrzeb w zakresie ochrony zdrowia, w tym zwiększenie dostępu do specjalistycznej opieki zdrowotnej oraz kontynuowanie działań prozdrowotnych;
- utrzymanie poziomu bezpieczeństwa publicznego, m.in. poprzez kontynuowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych poświęconych przestępczości oraz rozbudowę i modernizację gminnej infrastruktury drogowej i okołodrogowej;
- wzmacnianie lokalnych służb społecznych oraz rozwijanie i zacieśnienie współpracy z sektorem obywatelskim.

Wyniki diagnozy, po ich nałożeniu na kompetencje samorządu gminnego, posłużyły do sformułowania misji oraz wyznaczenia celów strategicznych, operacyjnych i kierunków działań niezbędnych do podjęcia w latach 2018-2022. Wdrożenie zaplanowanych przedsięwzięć powinno przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców gminy, zmniejszenia skali występujących problemów społecznych oraz zminimalizowania ich skutków społecznych. Inicjatywy te zostały ujęte w poniżej przedstawionych obszarach.

1. Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania: zapewnienie osobom starszym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej, a także ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób nią dotkniętych;
2. Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego i stwarzanie mieszkańcom gminy warunków do rozwoju: wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i wymagających aktywizacji, w tym pozostających bez pracy, oraz tworzenie w gminie nowych miejsc pracy;
3. Wspieranie rodzin, zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju, zwiększenie dostępności opieki zdrowotnej oraz utrzymanie poziomu bezpieczeństwa publicznego w gminie: pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji, zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia i umożliwienie im wszechstronnego rozwoju oraz wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie;
4. Zwiększenie dostępności opieki zdrowotnej oraz utrzymanie poziomu bezpieczeństwa publicznego: zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia oraz przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich;
5. Wzmacnianie lokalnych służb społecznych oraz rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego: doskonalenie sektora pomocy społecznej w gminie, a także rozwijanie i wspieranie sektora pozarządowego oraz rozszerzanie współpracy z należącymi do niego organizacjami.

III. MISJA, CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Misją samorządu gminy Strzałkowo w realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2018-2022 jest *skuteczne aktywizowanie osób zagrożonych lub dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, podniesienie jakości życia mieszkańców i stwarzanie im warunków do rozwoju, wzmacnianie rodzin oraz integrowanie społeczności lokalnej*. Wypełnienie tak sformułowanej misji wymaga wdrożenia wyznaczonych celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań. Zostały one przedstawione poniżej w formie kart strategicznych, w których uwzględniono również realizatorów poszczególnych zapisów, źródła ich finansowania oraz prognozę zmian.

Cel strategiczny 1.	Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania
Cele operacyjne	1. Zapewnienie osobom starszym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej. 2. Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób nią dotkniętych.
Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.	1. Udzielanie osobom starszym i niepełnosprawnym wsparcia w postaci pracy socjalnej oraz pomocy finansowej i rzeczowej. 2. Rozwijanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi. 3. Inicjowanie i promowanie wśród mieszkańców gminy działań samopomocowych, np. pomocy sąsiedzkiej. 4. Podejmowanie działań prozdrowotnych wśród osób starszych i niepełnosprawnych. 5. Rozwijanie oferty spędzania czasu wolnego kierowanej do osób starszych i niepełnosprawnych – zapewnienie im odpowiedniego dostępu do edukacji, kultury i rekreacji poprzez organizowanie imprez środowiskowych, wycieczek, zajęć, spotkań integracyjnych, m.in. w ramach gminnych placówek kulturalnych, w tym Strzałkowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, oraz przy współpracy z organizacjami pozarządowymi. 6. Wspieranie inicjatyw służących zwiększeniu aktywności osób starszych i niepełnosprawnych oraz wykorzystujących ich potencjał. 7. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowym Urzędem Pracy oraz Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, m.in. przy: likwidacji barier, zapewnieniu dostępu do rehabilitacji i sprzętu rehabilitacyjnego oraz zapewnieniu i utrzymaniu odpowiedniego zatrudnienia.

	8. Podejmowanie i rozszerzanie współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, m.in. z zakładami opieki zdrowotnej, ośrodkami wsparcia, domami pomocy społecznej, podmiotami świadczącymi usługi rehabilitacyjne, zakładami pracy chronionej, zakładami aktywności zawodowej, organizacjami pozarządowymi, a także z Kościołem. 9. Pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze i niepełnosprawne w codziennym życiu.
Czas realizacji	Lata 2018-2022.
Realizatorzy	Wójt Gminy, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, gminne placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne.
Partnerzy w realizacji	Powiatowy Urząd Pracy i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupcy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, placówki ponadpodstawowe, placówki ochrony zdrowia, pracodawcy, ośrodki wsparcia, podmioty świadczące usługi rehabilitacyjne, w tym Warsztaty Terapii Zajęciowej w Babinie, domy pomocy społecznej, w tym w Strzałkowie, Zagórowie i Skubarczewie, Zakład Aktywności Zawodowej w Słupcy, instytucje rządowe, organizacje pozarządowe działające na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, Kościół, społeczność lokalna.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Pracy, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).
Prognoza zmian	▪ efektywniejszy udział seniorów i osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, ▪ wyższy standard świadczonych usług, ▪ lepsza jakość funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania, ▪ wzrost liczby osób usprawnionych i zatrudnionych.

Cel strategiczny 2.	Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego oraz stwarzanie mieszkańcom gminy warunków do rozwoju
Cele operacyjne	1. Wsparcie osób wymagających aktywizacji, w tym pozostających bez pracy i znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej. 2. Tworzenie w gminie nowych miejsc pracy.
Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.	1. Kontynuowanie pracy socjalnej z osobami ubogimi i bezrobotnymi, obejmującej m.in. motywowanie do podnoszenia kwalifikacji, poszukiwania zatrudnienia i rozwiązywania własnych problemów oraz zawieranie z nimi kontraktów socjalnych. 2. Podejmowanie wśród osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej działań edukacyjnych służących poprawie ich położenia oraz zapobieganiu zjawisku dziedziczenia bezrobocia i biedy, m.in. edukowanie w zakresie umiejętnego gospodarowania budżetem domowym. 3. Udzielanie przez GOPS pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego oraz w formie dodatków mieszkaniowych i dodatku energetycznego. 4. Udzielanie przez GOPS świadczenia wychowawczego. 5. Zachęcanie osób zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego do aktywnych postaw, promowanie wśród nich samopomocy, np. pomocy sąsiedzkiej, oraz organizowanie na rzecz ubogich akcji charytatywnych (np. zbiórek). 6. Udzielanie pomocy dzieciom pochodzącym z rodzin ubogich, m.in. poprzez prowadzenie dożywiania w szkołach, wyposażenie ich w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, a także organizowanie wypoczynku oraz czasu wolnego. 7. Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych mieszkańców gminy – upowszechnianie ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych i stażach, motywowanie do aktywizacji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych i długotrwale korzystających z pomocy społecznej, organizowanie robót publicznych, prac społecznie użytecznych, interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego oraz udzielanie pomocy w rozpoczęciu działalności gospodarczej. 8. Wsparcie tworzenia i rozwoju podmiotów ekonomii społecznej w gminie. 9. Podejmowanie działań na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych bezdomnością, m.in. prowadzenie pracy socjalnej, udzielenie wsparcia finansowego i rzeczowego oraz w dostępie do opieki zdrowotnej i terapii uzależnień, zapewnienie schronienia; podejmowanie współpracy w tym zakresie z placówkami spoza gminy. 10. Poszerzenie w gminie zasobów mieszkań komunalnych, w tym tworzenie nowych mieszkań socjalnych.

	11. Opracowanie, realizacja lub współudział w realizacji programów i projektów na rzecz zagrożonych i dotkniętych wykluczeniem społecznym, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz z budżetu państwa (w ramach konkursów). 12. Pozyskiwanie nowych inwestorów, promowanie gminy przy wykorzystaniu jej walorów, tworzenie i oferowanie terenów pod działalność gospodarczą, oferowanie inwestorom ulg podatkowych. 13. Wspieranie i promowanie przedsiębiorczości, w tym małej i średniej. 14. Wspieranie rozwoju turystyki i rekreacji w gminie, m.in. poprzez promowanie jej walorów oraz rozwijanie oferty i infrastruktury turystycznej, w tym agroturystycznej. 15. Wspieranie w gminie rolnictwa i zmian w rolnictwie w celu zwiększenia jego konkurencyjności. 16. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się wspieraniem przedsiębiorczości i inicjatyw gospodarczych oraz rozwoju gminy, udzielaniem wsparcia osobom ubogim, bezrobotnym i bezdomnym, a także z Kościołem.
Czas realizacji	Lata 2018-2022.
Realizatorzy	Wójt Gminy, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, gminne placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.
Partnerzy w realizacji	Powiatowy Urząd Pracy i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupcy, szkoły ponadpodstawowe, inwestorzy, pracodawcy, w tym lokalni przedsiębiorcy, placówki zapewniające schronienie poza gminą, w tym Schronisko dla Bezdomnych Kobiet w Śremie i Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn w Nochowie, placówki ochrony zdrowia, instytucje rządowe, organizacje pozarządowe, w tym organizacje zajmujące się wspieraniem przedsiębiorczości i inicjatyw gospodarczych oraz rozwoju gminy, udzielaniem wsparcia osobom bezrobotnym, ubogim i bezdomnym, a także Kościół, społeczność lokalna.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Pracy, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).
Prognoza zmian	▪ aktywizacja zawodowa i usamodzielnienie części dotychczasowych beneficjentów systemu pomocy społecznej, ▪ poprawa warunków ekonomicznych osób zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego, ▪ łatwiejszy dostęp do mieszkań dla osób o niskim statusie materialnym, ▪ lepsze wsparcie dla osób zagrożonych i dotkniętych bezdomnością, ▪ zwiększenie liczby miejsc pracy w gminie, ▪ wzrost aktywności gospodarczej w gminie.

Cel strategiczny 3.	Wspieranie rodzin oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju
Cele operacyjne	1. Pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia i umożliwienie im wszechstronnego rozwoju. 2. Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.
Kierunki działań do celu operacyjnego 1.	1. Kontynuowanie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności z rodzinami mającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz wymagającymi ochrony macierzyństwa lub wielodzietności. 2. Utrzymanie, a w razie konieczności, zwiększenie liczby asystentów rodziny oraz, w razie potrzeby, ustanawianie rodzin wspierających dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizowanie dla nich szkoleń. 3. Prowadzenie wśród rodzin edukacji w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich oraz promowanie prawidłowego modelu rodziny, m.in. przez pracowników GOPS-u, placówek oświatowych, asystentów rodziny. 4. Zapewnienie rodzinom oraz osobom samotnie wychowującym dzieci szerszego dostępu do poradnictwa specjalistycznego. 5. Promowanie wśród pracodawców elastycznych form zatrudnienia, ułatwiających pogodzenie pracy z wychowaniem dzieci. 6. Zapewnienie w gminie dostępu do opieki nad dziećmi do lat 3. 7. Kontynuowanie i wspieranie działań integracyjnych na rzecz rodzin, m.in. organizowanie imprez integracyjnych dla rodzin. 8. Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego dla rodzin, dzieci i młodzieży, m.in. poprzez rozwijanie służącej temu infrastruktury oraz zwiększenie liczby zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych przy wykorzystaniu zasobów oświatowych, kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych gminy, organizowanie wypoczynku. 9. Rozwijanie sieci i oferty placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży. 10. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, m.in. poprzez zwiększenie dostępności zajęć wyrównawczych, udzielanie pomocy w nauce (np. przez wolontariuszy), przyznawanie stypendiów i zasiłków szkolnych. 11. Opracowywanie i wdrażanie programów i projektów na rzecz rodziny i dziecka, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i z budżetu państwa (w ramach konkursów); podejmowanie współpracy w tym zakresie z organizacjami pozarządowymi. 12. Integrowanie i koordynowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez stałą współpracę placówek oświatowych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i ochrony zdrowia,

	policji, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych i kościoła.
Kierunki działań do celu operacyjnego 2.	1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej, psychologicznej, prawnej i społecznej dla osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie, m.in. poprzez poszerzenie oferty działającego w gminie punktu konsultacyjnego oraz zacieśnienie współpracy z placówkami leczenia uzależnień i ośrodkami wsparcia świadczącymi pomoc w ww. zakresie. 2. Zintensyfikowanie w gminie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, w szczególności kierowanej do dzieci i młodzieży, ich rodziców oraz nauczycieli. 3. Wspieranie ruchu samopomocowego w gminie, w tym grupy samopomocowej Al-Anon w Strzałkowie. 4. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 5. Zintensyfikowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego. 6. W razie potrzeby zapewnienie ofiarom przemocy w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, a także kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych; nawiązywanie współpracy w tym zakresie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Słupcy i Hostelem działającym w ramach Ośrodka Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży z Interwencją Kryzysową w Łądku. 7. Rozwijanie sieci i oferty placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w gminie. 8. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie.
Czas realizacji	Lata 2018-2022.
Realizatorzy	Wójt Gminy, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, gminne placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, Zespół Interdyscyplinarny, gminne placówki kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, w tym Świetlica Środowiskowa w Strzałkowie.
Partnerzy w realizacji	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna i Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Słupcy, placówki ponadpodstawowe, placówki ochrony zdrowia, placówki leczenia uzależnień, ośrodki wsparcia, w tym Ośrodek Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży z Interwencją Kryzysową w Łądku – Hostel, grupy samopomocowe, w tym grupa samopomocowa Al-Anon w Strzałkowie, instytucje rządowe, policja, prokuratura rejonowa, sąd rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, m.in. organizacje

	udzielające pomocy rodzinom i dzieciom, w tym dotkniętym problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie, organizacje zajmujące się wspieraniem i upowszechnianiem kultury, turystyki, sportu i rekreacji, jednostki ochotniczej straży pożarnej, oraz Kościół, społeczność lokalna.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.
Prognoza zmian	▪ podniesienie poziomu wiedzy w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, ▪ skuteczniejsze wsparcie dla rodziców mających trudności opiekuńczo-wychowawcze, rodziców samotnych i wychowujących dzieci niepełnosprawne, ▪ zapewnienie dostępu do opieki nad dziećmi do lat 3., ▪ podwyższenie szans edukacyjnych dla uczniów uzdolnionych i dzieci mających problemy w nauce, ▪ wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego oraz wzrost liczby dzieci i młodzieży z niej korzystających, ▪ większy poziom świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowotnej, uzależnień oraz zdrowego trybu życia, ▪ lepszy dostęp do opieki zdrowotnej, w tym specjalistycznej, ▪ wydatniejsze wsparcie dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie, ▪ obniżenie liczby przypadków przemocy w rodzinie, ▪ ograniczenie przestępczości, w tym wśród młodocianych, ▪ wzrost zasobu wiedzy mieszkańców na temat przestępczości i jej skutków, ▪ bezpieczniejsze drogi.

Cel strategiczny 4.	Zwiększenie dostępności opieki zdrowotnej oraz podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego
Cele operacyjne:	1. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia. 2. Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.
Kierunki działań do celu operacyjnego 1.	1. Promowanie zdrowia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej. 2. Zwiększenie dostępu mieszkańcom do świadczeń zdrowotnych, głównie specjalistycznych, w tym opieki geriatrycznej i rehabilitacji. 3. Podejmowanie działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców, w tym opracowywanie i realizowanie programów zdrowotnych. 4. Inicjowanie przedsięwzięć lokalnych mających na celu zaznajomienie mieszkańców z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia oraz ich skutkami. 5. Upowszechnianie wśród mieszkańców gminy informacji na temat dostępności i możliwości skorzystania ze specjalistycznych usług medycznych, w tym wykonania badań specjalistycznych. 6. Opracowanie i realizacja gminnego programu ochrony zdrowia psychicznego.
Kierunki działań do celu operacyjnego 2.	1. Podejmowanie w gminie przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych poświęconych przestępczości i jej skutkom (akcje, kampanie). 2. Podejmowanie działań profilaktyczno-edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży, m.in. opracowywanie i realizowanie programów w placówkach oświatowych i włączanie w ich realizację policjantów. 3. Patrolowanie i wizytowanie miejsc publicznych w gminie; zwiększenie częstotliwości patroli policyjnych w miejscach najbardziej zagrożonych przestępczością, szczególnie w godzinach wieczornych i nocnych. 4. Kontynuowanie przez jednostki gminne i mieszkańców współpracy z policją, prokuraturą rejonową, sądem rejonowym, kuratorami sądowymi i organizacjami pozarządowymi na rzecz przeciwdziałania przestępczości. 5. Zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego. 6. Zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drodze, m.in. poprzez remont dróg gminnych, budowę przejść dla pieszych, oświetlenia i miejsc parkingowych.
Czas realizacji	Lata 2018-2022.
Realizatorzy	Wójt Gminy, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, gminne placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.

Partnerzy w realizacji	Placówki ochrony zdrowia, placówki ponadpodstawowe, prokuratura rejonowa, sąd rejonowy, kuratorzy sądowi, policja, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.
Prognoza zmian	▪ większy poziom świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowotnej oraz zdrowego trybu życia, ▪ lepszy dostęp do opieki zdrowotnej, w tym specjalistycznej, ▪ wzrost zasobu wiedzy mieszkańców na temat przestępczości i jej skutków, ▪ ograniczenie przestępczości, w tym wśród młodocianych, ▪ bezpieczniejsze drogi.

Cel strategiczny 5.	Wzmacnianie lokalnych służb społecznych oraz rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego
Cele operacyjne:	1. Doskonalenie sektora pomocy społecznej w gminie. 2. Rozwijanie i wspieranie sektora pozarządowego oraz rozszerzanie współpracy z należącymi do niego organizacjami.
Kierunki działań do celu operacyjnego 1.	1. Systematycznie podnoszenie kompetencji przez kadrę GOPS-u, m.in. poprzez uczestnictwo w szkoleniach. 2. Zwiększenie liczby pracowników socjalnych do poziomu zgodnego z ustawą o pomocy społecznej. 3. Dalsze zapewnianie wsparcia ze strony asystenta rodziny. 4. W razie możliwości rozszerzenie infrastruktury socjalnej w gminie. 5. Projektowanie i wdrażanie nowych instrumentów i usług służących podniesieniu jakości świadczonej pomocy. 6. Zapewnienie mieszkańcom szerszego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania i dostępnych formach świadczeń pomocowych, m.in. poprzez utworzenie strony internetowej GOPS-u. 7. Opracowywanie i realizowanie projektów współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz z budżetu państwa (w ramach konkursów).
Kierunki działań do celu operacyjnego 2.	1. Realizowanie zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych przy szerszej współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. 2. Wspieranie organizacyjne, prawne i lokalowe powstających i istniejących organizacji pozarządowych, promowanie ich działalności oraz udzielanie im pomocy w nawiązaniu współpracy międzynarodowej oraz w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet samorządu źródeł finansowania.

	3. Zachęcanie mieszkańców gminy do udziału w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych – samoorganizowania się, samopomocy oraz tworzenia organizacji działających na rzecz społeczności lokalnej. 4. Wspieranie lokalnych inicjatyw społecznych. 5. Propagowanie idei wolontariatu oraz pozyskiwanie wolontariuszy do udziału w realizacji zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych.
Czas realizacji	Lata 2018-2022.
Realizatorzy	Wójt Gminy, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne gminy.
Partnerzy w realizacji	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupcy, instytucje rządowe, organizacje pozarządowe, inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, Kościół, społeczność lokalna.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.
Prognoza zmian	▪ większe kompetencje kadr pomocy społecznej, ▪ wyższa jakość świadczonych usług, ▪ rozwój aktywności mieszkańców, ▪ zwielokrotnienie inicjatyw społecznych, ▪ różnorodność form i lepsza efektywność współpracy z sektorem pozarządowym.

IV. PROGRAMY I PROJEKTY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Strzałkowo na lata 2018-2022 będzie realizowana w szczególności poprzez następujące programy:

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- Gminny Program Wspierania Rodziny,
- Program współpracy Gminy Strzałkowo z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

Skuteczność wdrożenia dokumentu będzie również zależała od środków finansowych – posiadanych i pozyskanych przez samorząd gminy lub inne podmioty uczestniczące w realizacji strategii – na opracowanie i realizację innych programów oraz projektów (poniżej zaprezentowano propozycję projektów przygotowanych w trakcie prac nad strategią), które będą zgodne z przyjętymi w dokumencie kierunkami działań.

Programy i projekty powinny cechować efektywność, skuteczność i celowość. Mogą być one przyjmowane stosownymi uchwałami przez Radę Gminy i, w zależności od charakteru, realizowane w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych.

Projekt 1.

nazwa projektu	„Wolontariusz Roku”
wnioskodawca projektu	Członkowie Komisji Oświaty, Kultury, Sportu, Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej Rady Gminy Strzałkowo.
partnerzy w realizacji projektu	▪ Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Strzałkowie, ▪ Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wólce, ▪ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzałkowie, ▪ Gminny Ośrodek Kultury w Strzałkowie, ▪ Biblioteka Publiczna Gminy Strzałkowo. ▪ Policja, ▪ organizacje pozarządowe z terenu gminy i powiatu, w tym jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej.

cele projektu	▪ kształtowanie poczucia więzi ze środowiskiem lokalnym, ▪ rozwijanie postaw prospołecznych, empatii i tolerancji, ▪ udział w akcjach charytatywnych na rzecz osób starszych, chorych i niepełnosprawnych, ▪ praca na rzecz schroniska dla zwierząt.
beneficjenci projektu	▪ osoby starsze i niepełnosprawne, ▪ uczniowie szkół na terenie gminy.

Projekt 2.

nazwa projektu	„Nie bądź ofiarą własnego milczenia”
wnioskodawca projektu	Pedagodzy szkolni.
partnerzy w realizacji projektu	▪ autorzy innowacji, ▪ wychowawcy klas IV-VI, ▪ nauczyciel plastyki, ▪ uczniowie klasy VI, ▪ przedstawiciele Komendy Powiatowej Policji w Słupcy i Posterunku Policji w Strzałkowie.
cele projektu	▪ podwyższenie jakości pracy szkoły w zakresie zwiększenia poziomu bezpieczeństwa i świadomości zagrożeń płynących z agresji i przemocy, ▪ wykształcenie prawidłowych zachowań uczniów, ▪ uwrażliwienie na konieczność pomocy innym w sytuacjach problemowych.
beneficjenci projektu	Uczniowie klas IV-VI i ich rodzice.

Zaprojektowane zgodnie z zapisami strategicznymi przedsięwzięcia mogą być dofinansowywane m.in. ze środków programów resortowych (np. w ramach otwartych konkursów ofert). Wśród obecnie obowiązujących należy wymienić:

- Resortowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej,
- Program „Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu – nowy wymiar 2020”,
- Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014–2020,
- Program Wieloletni „Senior-WIGOR” na lata 2015-2020,
- Program wspierający powrót osób bezdomnych do społeczności,
- Program „Oparcie społeczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi”.

V. WDROŻENIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA STRATEGII

Zgodnie z art. 110, pkt 4 ustawy o pomocy społecznej, koordynatorem realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Strzałkowo na lata 2018-2022 będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzałkowie. Sformułowane w dokumencie kierunki działań będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w realizacji, w zależności od posiadanych i pozyskanych środków finansowych. Poniższa tabela przedstawia ramy finansowe strategii.

Tabela 16. Ramy finansowe strategii w latach 2018-2022

2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
3.423.260 zł	3.501.995 zł	3.582.540 zł	3.665.000 zł	3.750.220 zł

Źródło danych: Urząd Gminy Strzałkowo.

Wysokość środków finansowych na realizację strategii na lata 2018-2022 ustalana będzie w przyjmowanej corocznej uchwale budżetowej Rady Gminy.

Do przygotowania ram finansowych strategii wykorzystano prognozowaną w budżecie gminy wielkość wydatków w pomocy społecznej oraz w innych obszarach polityki społecznej (dział 851 Ochrona zdrowia, rozdział 85153 Przeciwdziałanie narkomanii, rozdział 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi, dział 852 Pomoc społeczna, dział 853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, 854 Edukacyjna opieka wychowawcza, dział 855 Rodzina). Prognozę tę oparto o wysokość środków finansowych poniesionych na realizację zadań w ww. działach w latach 2015-2017.

Monitoring zapisów strategicznych, polegający na zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań, będzie prowadzony przez podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji.

Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, z myślą o podjęciu działań korygujących, czy realizacja wyznaczonych działań zmierza w słusznym kierunku. Monitoring strategii dostarczy również informacji pozwalających na przeprowadzenie jej ewaluacji, która umożliwi

ustalenie rzeczywistych rezultatów wdrożenia dokumentu – czy uzyskane efekty są zgodne z przyjętymi wcześniej zamierzeniami i na co miały wpływ.

Informacja na temat realizacji strategii oraz osiągniętych rezultatów będzie przygotowywana corocznie w formie raportu monitoringowego. Poza oceną wdrożenia zapisów strategicznych, będzie on zawierał propozycje rozwiązań (np. programów celowych) oraz, w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych lub nowych potrzeb, podjęcie działań korygujących i wszelkich prac mających na celu aktualizację obowiązującej strategii.

W celu skutecznego i sprawnego opracowywania raportu monitoringowego, Wójt Gminy może powołać zespół zadaniowy, w skład którego wejdą przedstawiciele podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji, w tym pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Do oceny stopnia wdrożenia strategii zostaną wykorzystane przedstawione poniżej wskaźniki monitoringowe. W większości są one dostępne w zbiorach statystyki publicznej oraz w zasobach informacyjnych podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji.

Przygotowany zestaw wskaźników monitoringowych ma charakter otwarty, co oznacza, że w trakcie wdrażania strategii, może być on zmodyfikowany, w tym poszerzony o nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji zapisów strategicznych.

Cel strategiczny 1.:

- liczba osób w wieku poprodukcyjnym i ich udział w ogóle mieszkańców,
- liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych pracą socjalną,
- liczba seniorów i osób niepełnosprawnych objętych pomocą społeczną,
- liczba osób objętych usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- liczba osób z gminy korzystających z uniwersytetu III wieku,
- liczba obiektów, w których zlikwidowano bariery,
- liczba osób objętych usługami rehabilitacyjnymi,
- liczba nowo utworzonych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych,
- liczba osób z gminy korzystających z ośrodków wsparcia dziennego poza gminą,

- liczba osób z gminy objętych całodobową opieką w domach pomocy społecznej,
- liczba wolontariuszy wspierających osoby starsze i niepełnosprawne.

Cel strategiczny 2.:

- liczba osób bezrobotnych, ubogich i bezdomnych objętych pracą socjalną,
- liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu bezrobocia, ubóstwa i bezdomności,
- liczba osób i rodzin objętych wsparciem w postaci świadczeń pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego oraz w formie dodatków mieszkaniowych i dodatku energetycznego,
- liczba rodzin objętych świadczeniem wychowawczym,
- liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem,
- wielkość stopy bezrobocia,
- liczba osób bezrobotnych w gminie, w tym liczba osób objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia,
- liczba podmiotów ekonomii społecznej,
- liczba osób bezdomnych, którym zapewniono schronienie,
- liczba mieszkańców komunalnych i socjalnych,
- liczba programów i projektów na rzecz zagrożonych i dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym,
- liczba nowych inwestorów,
- liczba podmiotów gospodarczych.

Cel strategiczny 3.:

- liczba rodzin objętych pracą socjalną,
- liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych przez nich wsparciem,
- liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym oraz liczba porad,
- liczba dzieci do lat 3. objętych opieką,
- liczba placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży oraz liczba osób objętych w ich ramach opieką,

- liczba opracowywanych i realizowanych programów i projektów na rzecz rodziny i dziecka oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba osób objętych pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną,
- liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym, prawnym oraz z systemu pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie,
- liczba osób objętych pomocą w ramach punktu konsultacyjnego,
- liczba grup samopomocowych oraz liczba osób objętych w ich ramach wsparciem,
- liczba udzielonych porad i przeprowadzonych interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba osób objętych oddziaływaniem zespołu interdyscyplinarnego,
- liczba osób umieszczonych w ośrodkach wsparcia,
- liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych,
- liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej,

Cel strategiczny 4.:

- liczba osób objętych świadczeniami zdrowotnymi,
- liczba opracowanych i realizowanych programów zdrowotnych oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba popełnionych i wykrytych przestępstw,
- liczba przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych,
- liczba zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze.

Cel strategiczny 5.:

- liczba pracowników GOPS-u, w tym liczba pracowników socjalnych,
- liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych przez nich wsparciem,
- liczba szkoleń, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej,
- liczba organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze polityki społecznej,
- liczba wspieranych przez samorząd gminy organizacji pozarządowych.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabele:

Tabela 1. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne przyznane w gminie w latach 2015-2017 ...	19
Tabela 2. Placówki oświatowe w gminie	26
Tabela 3. Placówki kulturalne w gminie	28
Tabela 4. Obiekty sportowo-rekreacyjne w gminie	29
Tabela 5. Zakłady opieki zdrowotnej, prywatne praktyki lekarskie i apteki w gminie	30
Tabela 6. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych ..	37
Tabela 7. Podmioty mogące wspierać mieszkańców gminy dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.....	40
Tabela 8. Kadra GOPS-u i jej kwalifikacje w 2017 roku	44
Tabela 9. Wydatki na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej i innych obszarów polityki społecznej w gminie w latach 2015-2017.....	45
Tabela 10. Formy świadczeń pomocy społecznej udzielonych w gminie przez GOPS w latach 2015-2017.....	49
Tabela 11. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w latach 2015-2017	52
Tabela 12. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2015-2017	54
Tabela 13. Instytucje wsparcia w gminie.....	54
Tabela 14. Instytucje udzielające wsparcia poza gminą, z oferty których mogą korzystać lub korzystają mieszkańcy gminy	55
Tabela 15. Organizacje pozarządowe w gminie	57
Tabela 16. Ramy finansowe strategii w latach 2018-2022.....	93

Wykresy:

Wykresy 1-2. Ludność gminy oraz jej struktura wiekowa w latach 2015-2017	16
Wykresy 3-4. Ruch naturalny i saldo migracji ludności gminy w latach 2014-2016	17
Wykres 5. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2014-2016	18
Wykres 6. Mieszkania pozostające w zasobach gminy w latach 2015-2017.....	18
Wykres 7. Użytki rolne, lasy i grunty leśne, pozostałe grunty i nieużytki (w ha) w gminie	20

Wykres 8. Podmioty gospodarcze w gminie w latach 2014-2016.....	21
Wykres 9. Podmioty gospodarcze w gminie w poszczególnych sekcjach Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w 2016 roku	21
Wykres 10. Mieszkańcy gminy posiadający zatrudnienie w latach 2014-2016*	22
Wykres 11. Bezrobotni w gminie według płci w latach 2015-2017	22
Wykres 12. Stopa bezrobocia w powiecie słupeckim, w województwie wielkopolskim i w kraju w latach 2015-2017 (w %).....	23
Wykresy 13-16. Bezrobotni w gminie na koniec 2017 roku według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy oraz poziomu wykształcenia	24
Wykres 17. Schorzenia najczęściej stwierdzane u dzieci i młodzieży w 2017 roku	32
Wykres 18. Schorzenia najczęściej stwierdzane u osób dorosłych w 2017 roku	32
Wykres 19. Osoby niepełnosprawne w ogóle mieszkańców gminy w 2002 roku.....	34
Wykres 20. Struktura wiekowa osób niepełnosprawnych w gminie w 2002 roku	34
Wykres 21. Osoby niepełnosprawne w wieku 13 lat i więcej w gminie według poziomu wykształcenia w 2002 roku.....	35
Wykres 22. Osoby niepełnosprawne w gminie według aktywności ekonomicznej w 2002 roku	35
Wykres 23. Mieszkańcy gminy zaliczeni przez MZOoN w Koninie do osób niepełnosprawnych i stopnia niepełnosprawności w latach 2015-2017	36
Wykres 24. Środki finansowe wydatkowane na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień i przemocy w rodzinie w gminie w latach 2015-2017	38
Wykres 25. Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w gminie oraz działalności GKRPA w latach 2015-2017.....	39
Wykres 26. Osoby w gminie, którym w latach 2015-2017 udzielono pomocy i wsparcia	47
Wykres 27. Osoby i rodziny w gminie, którym w latach 2015-2017 przyznano świadczenie ..	47
Wykres 28. Osoby i rodziny w gminie, którym w latach 2015-2017 przyznano świadczenie pieniężne	47
Wykres 29. Osoby i rodziny w gminie, którym w latach 2015-2017 przyznano świadczenie niepieniężne	47
Wykres 30. Powody przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2015-2017 (liczba rodzin).....	48

Wykres 31. Warunki życia w gminie	61
Wykres 32. Problemy najczęściej dotyczące mieszkańców gminy	62
Wykres 33. Grupy zagrożone wykluczeniem społecznym w gminie	63
Wykres 34. Jaki jest poziom bezrobocia w gminie?	64
Wykres 35. Jakie działania należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób bezrobotnych?	64
Wykres 36. Przyczyny ubóstwa wśród mieszkańców gminy?	65
Wykres 37. Jakie działania powinny być podejmowane na rzecz dotkniętych problemem ubóstwa?	65
Wykres 38. Jaka jest skala problemu bezdomności w gminie?	66
Wykres 39. Jakie działania byłyby najskuteczniejsze w zapobieganiu i rozwiązywaniu problemu bezdomności?	66
Wykres 40. Przyczyny bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego w gminie	67
Wykres 41. Jakie działania poprawiłyby sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo w gminie?	67
Wykres 42. Na jakie negatywne zjawiska społeczne najbardziej narażone są dzieci i młodzież z gminy?	68
Wykres 43. Przyczyny występowania problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy	69
Wykres 44. Jakie działania powinny być podejmowane na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin?	69
Wykres 45. Znajomość przypadków przemocy w rodzinie w gminie	70
Wykres 46. Jakie kroki byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie?	70
Wykres 47. Problemy najczęściej dotyczące osoby starsze z gminy	71
Wykres 48. Jakie działania poprawiłyby sytuację osób starszych w gminie?	71
Wykres 49. Problemy, których najczęściej doświadczają osoby niepełnosprawne z gminy	72
Wykres 50. Jakie działania umożliwiłyby osobom niepełnosprawnym pełniejszy udział w życiu społecznym?	72
Wykres 51. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w gminie?	73
Wykres 52. Przyczyny braku bezpieczeństwa w gminie	73
Wykres 53. Co wpłynęłoby na zwiększenie bezpieczeństwa publicznego w gminie?	74

Przewodniczący
Rady Gminy

Kazimierz Pawlak